

SLUŽBENI VJESNIK

VOJNOG ORDINARIJATA

GODINA: XXIX • BROJ: 2 (103) • 2026.

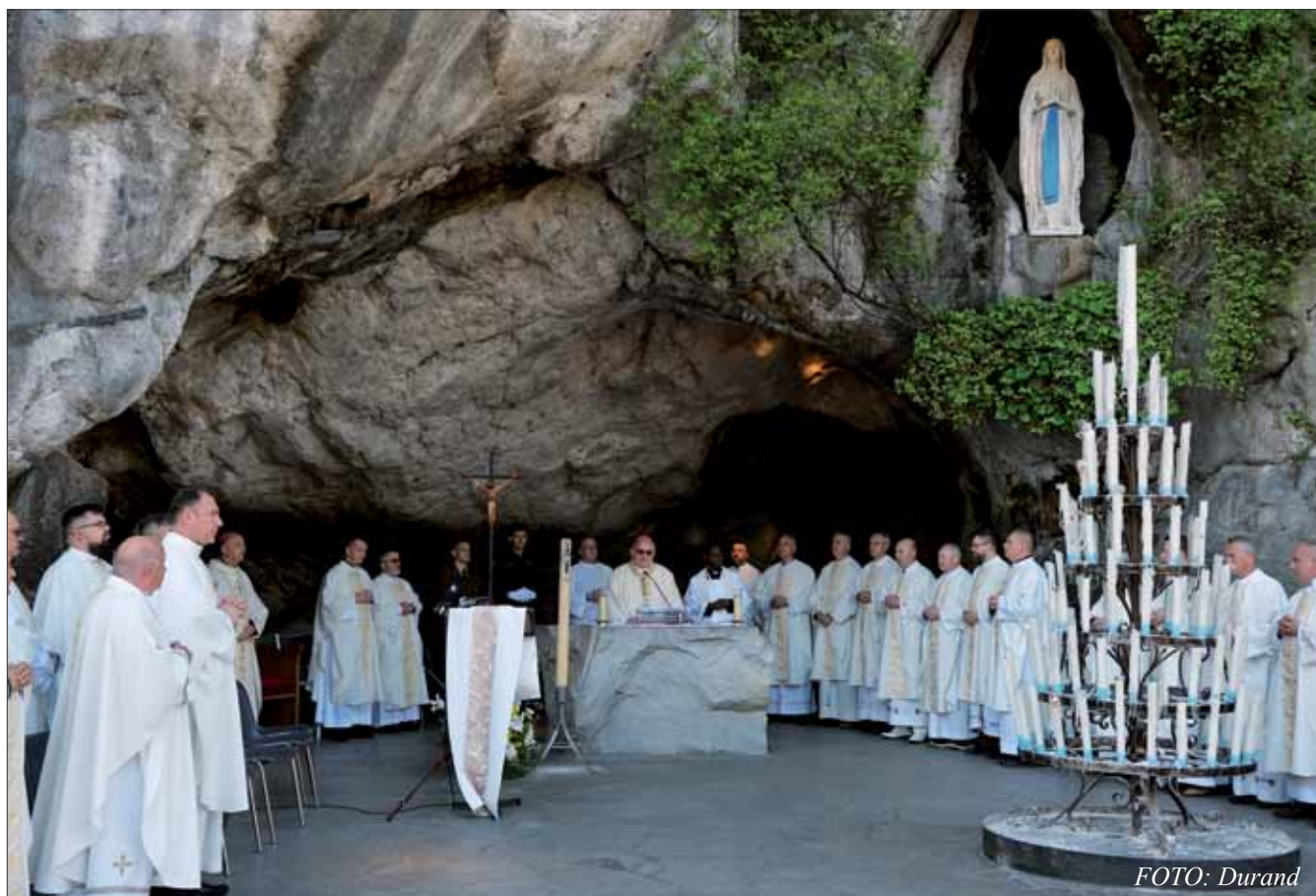

FOTO: Durand

*32. nacionalno i 66. međunarodno vojno hodočašće u Lourdes
19. - 26. svibnja 2026.*

FOTO: Durand

V^{SLUŽBENI} JESNIK

VOJNOG ORDINARIJATA

GODINA: XXIX • BROJ: 2 (103) • 2026.

SLUŽBENI VJESNIK VOJNOG ORDINARIJATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Izdavač: Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj, Ksaverska cesta 12, 10000 ZAGREB

tel: 01/4670-660; 01/4670-659; faks: 01/4670-662

www.vojni-ordinarijat.hr; e-pošta: vojni.ordinarijat@morh.hr

Odgovara: msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij

„BOG JE NAŠE UTOČIŠTE I SNAGA, POMOĆNIK SPREMAN U NEVOLJI“ (Ps 46, 2)

*Poslanica vojnog ordinarija u povodu 30. obljetnice Vojnog ordinarijata
u Republici Hrvatskoj i blagdana Gospe Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta*

5. kolovoza 2026.

Uvod

*Draga braćo i sestre, poštovani vjernici i svi
ljudi dobre volje povezani s Vojnom bisku-
pijom u Republici Hrvatskoj!*

S dubokom zahvalnošću Bogu i iskrenom radošću obraćam vam se u povodu tridesete obljetnice osnutka Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj i blagdana naše nebeske zaštitnice Gospe Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta. Prije trideset godina, 19. prosinca 1996. godine, Sveta Stolica i Republika Hrvatska, potpisale su *Ugovor o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga i Redarstvenih službi Republike Hrvatske*.¹ Slijedom toga Ugovora, papa sveti Ivan Pavao II. osnovao je Vojnu biskupiju u Republici Hrvatskoj i time je ponovno uspostavljeno organizirano dušobrižništvo za katoličke vjernike pripadnike Hrvatske vojske i policije.

Tri desetljeća u životu čovjeka nisu kratko razdoblje. U njima se može proći put od djetinjstva do zrelosti, oblikovati vlastiti poziv, izgraditi obitelj, prihvatiti odgovornost i ostaviti trag u životima drugih. Trideset godina pred dugim hodom povijesti tek je kratak odsječak, gotovo jedan trenutak u vremenu.

Naša obljetnica je stoga pogled unatrag i zahvalno prisjećanje na ljude, događaje i žrtve koje su omogućile da Vojni ordinarijat danas živi svoje poslanje. Istodobno je i poziv

¹ Ugovor, NN-MU 2/1997; Objava o stupanju na snagu, NN-MU 8/1997; dekret *Qui successimus*, 25. travnja 1997.

da ponovno osvijestimo ono što nas povezuje: vjeru koja nadilazi prolaznost vremena, služnje koje se ne mjeri samo godinama i zajedništvo koje se ne temelji samo na instituciji, nego na živim ljudima – vjernicima, okupljenima oko Krista Gospodina.

1. „Naša je zemlja sačuvala uspomene naše, a naša Gospa lozu našu“

Riječi su to hrvatskog umjetnika Ivana Meštrovića, izgovorene prigodom posvete crkve Svete Marije u Biskupiji kod Knina 18. rujna 1938. godine. Toj je proslavi nazočio tadašnji zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac, koji

je svojim govorom dao povijesni i pastirski pečat tom velebnom slavlju. Te riječi sažimaju povijest hrvatskoga naroda i njegovo duhovno kršćansko iskustvo tijekom četrnaest stoljeća prisutnosti na ovim prostorima. Hrvatska je zemlja bogate povijesti, obilježena vjerom svojih predaka, njihovom postojanošću u kušnjama i trajnom težnjom za slobodom.

Brojne starohrvatske crkvice, samostani, svetišta, stolne crkve, te grobovi narodnih velikana svjedoče o dubokoj ukorijenjenosti Evanđelja u život našega naroda. Posebno mjesto u toj povijesti pripada Isusovoj majci Blaženoj Djevici Mariji.

2. Helena Mater – Jelena Majka – svjetlo majčinstva kroz hrvatsku povijest

Dok sa zahvalnošću promišljamo o dugoj povijesti hrvatskoga naroda i Crkve u našoj domovini, ove se godine na poseban način spominjemo jedne velike žene iz naše povijesti. Godine 2026. obilježavamo 1050. obljetnicu smrti hrvatske kraljice Jelene, koju je povijest sačuvala pod časnim naslovom *Helena Mater* – Jelena Majka. Taj naslov je osim formalnog izraza dvorskoga poštovanja, i veliko svjedočanstvo života obilježenoga vjerom, ljubavlju i brigom za narod kojemu je služila. Kao supruga kralja Mihajla Krešimira II. i majka kralja Stjepana Držislava živjela je u vremenu učvršćivanja hrvatske državnosti, a svoj je kraljevski položaj shvaćala kao služenje, a ne kao povlasticu.

Natpis pronađen na njezinu sarkofagu u Solinu opisuje ju kao zaštitnicu udovica, siročadi i siromaha. U tim je riječima sačuvana uspomena na osobu koja je vjeru pretakala u konkretna djela milosrđa i prepoznavala potrebe najslabijih. U njezinu se životu odražavaju Kristove riječi: „Što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste“ (Mt 25, 40).

Naslov Jelena Majka snažno odjekuje i u našem vremenu. Majka je prvo lice ljubavi koje dijete susreće. Ona riječju, primjerom i

žrtvom oblikuje ljudsko srce, prenosi vjeru i odgaja za odgovornost. U hrvatskoj je povijesti majčinstvo uvijek uživalo posebno poštovanje. Naše su obitelji, osobito u teškim povijesnim razdobljima, opstajale zahvaljujući vjeri, požrtvornosti i ustrajnosti brojnih majki. Mnoge su ostale nepoznate široj javnosti, ali je njihova ljubav neizbrisivo utkana u život hrvatskoga naroda.

Kraljica Jelena podigla je crkvu u čast Gospi prije 1050 godina, te je poput Marije, u pamćenju naroda do danas ostala znakom majčinske blizine i skrbi. Njezin nas primjer podsjeća da se istinska snaga ne očituje u moći, nego u ljubavi, služenju i vjernosti pozivu. Ova nas obljetnica potiče da uvijek i iznova prepoznamo vrijednost majčinstva i obitelji kao temeljne zajednice života i ljubavi. Budućnost čovječanstva prolazi kroz obitelj. To vrijedi i za budućnost hrvatskoga naroda.

3. Kralj Dmitar Zvonimir – svjedok kršćanskog vladanja

Među hrvatskim vladarima ističe se kralj Dmitar Zvonimir, čiji je lik u povijesnoj i duhovnoj svijesti naroda ostao simbol odgovornoga služenja, državničke mudrosti i vjernosti kršćanskim vrijednostima. Njegova vladavina u drugoj polovini jedanaestoga stoljeća upamćena je kao razdoblje stabilnosti, mira i međunarodnoga ugleda Hrvatskoga Kraljevstva. Zvonimirova krunidba u crkvi sv. Petra i Mojsija zbila se prije 950 godina u listopadu 1076. g. u Solinu, drevnoj kolijevci kršćanstva i hrvatske državnosti. Povijesni izvori svjedoče da je Zvonimir prilikom krunidbe obećao štititi Crkvu, pomagati siromašnima, braniti udovice i siročad te promicati pravdu i zakonitost. U tim obećanjima prepoznamo temeljnu kršćansku istinu da vlast nije ponajprije povlastica, nego služenje. Na to nas podsjećaju Kristove riječi: „Tko hoće među vama biti najveći, neka vam bude poslužitelj“ (Mt 20, 26).

Kralj Zvonimir razumio je da se društveni razvoj ne može odvojiti od duhovnih i moralnih

temelja. Podupirao je i štitio crkvene ustanove koje su i u njegovo vrijeme bili središta molitve, pismenosti, kulture i obrazovanja. To nam i danas poručuje da se snaga naroda ne mjeri samo materijalnim bogatstvom i političkom moći, nego ponajprije njegovom vjernošću istini, pravdi i moralnim i duhovnim vrijednostima koje su ga oblikovale kroz stoljeća i koje ga čvrsto drže i danas.

4. Bog koji hodi sa svojim narodom

Od samih početaka objave Bog se očituje kao Bog koji prati svoj narod. Nije to Bog dalek i nezainteresiran za ljudsku sudbinu, nego Bog koji ulazi u povijest, sluša vapaj svojih ljudi i vodi ih kroz kušnje prema slobodi. Sveto pismo uvijek iznova svjedoči o toj istini. Bog je bio s Abrahamom kada je napuštao svoju zemlju. Bio je s Mojsijem kada je vodio narod kroz pustinju. Bio je s prorocima koji su naviještali nadu u vremenima nevolja. U punini vremena poslao je svoga Sina Isusa Krista da trajno ostane s ljudima i objavi im Božju ljubav. U Evanđelju po Mateju Krist ostavlja obećanje koje odjekuje kroz stoljeća: „I evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta“ (Mt 28, 20). To je obećanje postalo izvorom snage nebrojenim naraštajima kršćana u svim vremenima i među svim narodima.

Naši su preci gradili crkve i svetišta kao mjesta molitve i kao znak pouzdanja u Boga koji ne napušta svoj narod. U njima su nalazili snagu za suočavanje s izazovima vremena. U tom svjetlu promatramo i nastanak Vojnog ordinarijata. Njegovo je osnivanje s administrativne strane čin osnivanja nove crkvene ustanove - personalne biskupije, ali je s duhovne, vjerničke i društvene strane mnogo više od toga. On želi biti znak Kristove blizine vojniku na dužnosti, policajcu na terenu, branitelju koji nosi sjećanja na rat, obitelji koja proživljava razdvojenost i svakom čovjeku koji traži smisao i nadu. Bog koji je pratio hrvatski narod kroz stoljeća ostaje prisutan i danas. Božja vjernost ne prestaje, a njegova providnost nastavlja voditi našu povijest.

5. Domovinski rat – vrijeme kušnje i svjedočanstva

U godinama kada je hrvatski narod branio svoje pravo na slobodu i samostalnost, Vojni ordinarijat izrastao je upravo iz toga iskustva zajedništva, žrtve i služenja. On ostaje trajni spomen na vrijeme kada je hrvatski narod branio svoju slobodu, ali i znak da Crkva želi ostati blizu svima koji služe miru, sigurnosti i dobru zajednice. Mnogi su svećenici odlazili u bolnice i skloništa. Dijelili su sakramente, hrabрили obeshrabrene, pratili ranjenike, pokapali mrtve, tješili ožalošćene, pratili i zbrinjavali tisuće prognanih...

Domovinski rat je bio duboka ljudska i narodna patnja u kojoj su mnogi izgubili svoje domove, zdravlje i najmilije. U tim je okolnostima osobitu važnost imala duhovna snaga koja proizlazi iz vjere. Mnogi su naši sunarodnjaci svjedočili i svjedoče da su upravo sveta misa, sakramenti i molitva krunice bili izvor njihove hrabrosti, moralni i etički orijentir djelovanja u tim teškim i dramatičnim okolnostima rata. Vjera im je pomagala da ne izgube ljudskost ni onda kada su bili suočeni s nasiljem i razaranjem. Njihova žrtva ostaje trajni zalog naše odgovornosti da slobodu koju smo primili čuvamo i prenosimo budućim naraštajima.

Dok govorimo o tom dramatičnom razdoblju, kako ne spomenuti slugu Božjega kardinala Franju Kuharića i njegovo djelovanje? On je bio i ostao moralni autoritet hrvatskoga naroda. Njegove riječi o praštanju i odbacivanju osвете pokazivale su da se ni u ratu ne smije izgubiti dostojanstvo čovjeka. U jednom od najtežih razdoblja hrvatske povijesti kardinal Kuharić ostao je glas savjesti, razboritosti i evanđeoske dosljednosti. Dok je narod prolazio kroz teška ratna stradanja, kardinal Kuharić nije prestajao naviještati istinu, pravdu i mir.

Njegove su riječi ostale trajno upisane u moralnu svijest hrvatskoga naroda: „Ako je moj protivnik spalio moju kuću, ja neću zapaliti

njegovu. Ako je razorio moju crkvu, ja neću dirati njegovu. Ako je napustio svoj dom, ja neću njegov ni taknuti.”²

Te riječi nisu bile izraz slabosti, nego snage koja proizlazi iz Evanđelja. U vremenu kada su emocije bile snažne, a rane duboke, kardinal Kuharić podsjećao je da se zlo ne može pobijediti novim zlom. Njegova poruka bila je ukorijenjena u Kristovim riječima: „Ljubite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone” (Mt 5, 44). Nije pozivao na zaborav nepravde ni na odustajanje od obrane vlastite slobode. Pozivao je na očuvanje ljudskoga dostojanstva i u najsloženijim situacijama i okolnostima. U tom se očitovala njegova duhovna veličina. Branio je pravo hrvatskoga naroda na slobodu, ali je istodobno upozoravao da se ni u ratu ne smije izgubiti moralni orijentir. Pokazao je da istinski domoljub nikada ne gubi ljudskost i da obrana slobode mora biti povezana s poštovanjem moralnih načela. Njegov nauk ostaje iznimno aktualan i danas. Virus mržnje i osvete ne smije nikada zaraziti naše srce. U svijetu obilježenom sukobima, podjelama i rastućim nepovjerenjem, njegova poruka pomirenja i poštovanja ljudskoga dostojanstva ostaje trajni putokaz.

6. Spomen na poginule, nestale i preminule branitelje

U slavlju tridesete obljetnice Vojnog ordinarijata s poštovanjem i zahvalnošću u molitvi se spominjemo svih poginulih, nestalih i preminulih hrvatskih branitelja. Njihova su imena upisana u povijest hrvatskoga naroda, ali još više u srca njihovih obitelji, prijatelja i suboraca. U najtežim trenucima pokazali su spremnost žrtvovati vlastitu sigurnost, pa i život, kako bi zaštitili druge. Njihovu žrtvu na poseban način osvjetljuju Kristove riječi: „Nitko nema veće ljubavi od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje” (Iv 15, 13). S osobitim pijetetom spominjemo se i nestalih osoba čija sudbina još nije rasvijetljena.

² Franjo Kuharić, *Propovijed u Petrinji*, 15. kolovoza 1991., u: *Poruke i propovijedi kardinala Kuharića tijekom Domovinskog rata*, Glas Koncila, Zagreb, 1995.

Njihove obitelji desetljećima nose težak križ neizvjesnosti i iščekivanja. Crkva ostaje uz njih u molitvi i suosjećanju te podupire svaki napor usmjeren na otkrivanje istine i pronalaženje nestalih. Spominjemo se i svih preminulih hrvatskih branitelja koji su nakon rata nastavili nositi vidljive i nevidljive rane ratnih stradanja. Njihova patnja i njihovo svjedočanstvo čine dio povijesti hrvatske slobode. Njihova žrtva ne pripada samo prošlosti. Ona ostaje moralna obveza sadašnjih i budućih naraštaja da čuvaju slobodu, ljudsko dostojanstvo, demokratske vrijednosti i mir.

Svaki rat je uvijek velika nevolja i ostavlja za sobom duboke rane, razrušene obitelji, uništene osobnosti. Koliko li je samo stradalnika mrtvih i poginulih i u našoj domovini i u godinama Domovinskoga rata? Rane i posljedice rata su duboke i podjednako bole. Svakoga! Ne možemo, ne želimo i ne smijemo zaboraviti istinu o uzrocima i posljedicama ratnih stradanja. Mi smo kršćani, Isusovi učenici, i u vjeri znademo da je svaki čovjek stvoren na sliku Božju i da ima svoje ljudsko i kršćansko dostojanstvo djeteta Božjega i da nam je svima jednom stupiti pred sudište Božje. U miru i slobodi, u slobodnoj domovini Hrvatskoj želimo sačuvati dostojanstvo u žalosti i trpljenju, živjeti skladno pod istim suncem u zajedničkoj nam zemaljskoj Domovini. Ne želimo da nam prešućivanje i iskrivljivanje činjenica o Domovinskome ratu, lažne manipulacije o prognanima, mrtvima i poginulima, razaranjima i uništavanjima, postanu izvor mržnje, porasta netrpeljivosti, isključivosti, stvaranju novih napetosti koje mogu uroditi novim sukobima. I živi i mrtvi, kršteni u Isusovo ime, braća smo i sestre, imamo istoga Boga za Oca i mi smo njegova djeca. Samo priznanje istine u ljubavi, ma kako to bilo bolno, može nas osloboditi i sačuvati od novih i velikih zala.

7. Poslanje Vojnog ordinarijata

Trideset godina nakon osnutka Vojni ordinarijat nastavlja svoje poslanje u okolnostima novih suvremenih izazova, društvenih odnosa

među ljudima i narodima... Svijet je duboko označen novim ratovima, sigurnosnim prijetnjama, društvenim podjelama, ubrzanim tehnološkim promjenama i krizom povjerenja. U takvim okolnostima raste potreba za snažnim duhovnim osloncem, ispravno oblikovanim savješću i jasnim moralnim vrijednostima i etičkim načelima.

Poslanje Vojnog ordinarijata prije svega je pastoralno. Ono se svakodnevno ostvaruje u vojnim i policijskim kapelanijama, ondje gdje pripadnici Hrvatske vojske i policije žive i vrše svoju službu. U njima se slavi euharistija, dijele sakramenti krštenja, potvrde i ženidbe, pruža mogućnost za ispovijed te se vjernike prati u trenucima bolesti, smrti i žalovanja.

Ipak, djelovanje kapelana ne odvija se samo u kapelicama i tijekom javnih slavlja. Vojni i policijski kapelani obilaze vojarne, zapovjedništva, policijske uprave i postaje i druga mjesta službe povjerenih im vjernika. Ondje susreću ljude u njihovoj svakodnevnici, dijele njihove brige i nastoje biti dostupni za osobni susret i duhovni razgovor. Upravo su ti susreti, skriveni od očiju javnosti, jedan od najdragocjenijih oblika pastoralnoga djelovanja. U njima sugovornik može izreći ono što ga opterećuje, potražiti svjetlo u moralnoj dvojbi, pronaći utjehu nakon gubitka ili ohrabrenje u obiteljskim i profesionalnim teškoćama.

Vojni ordinarijat organizira i duhovne vježbe i obnove za pripadnike Hrvatske vojske i policije, kao i bračne susrete za supružnike koji uz zahtjevnost obiteljskoga života nose i poseban teret vojne ili policijske službe. Ti programi pružaju vrijeme za molitvu, sabranost, razgovor i obnovu obiteljskoga zajedništva. Posebna se briga posvećuje obiteljima čiji su članovi zbog službenih zadaća dulje odsutni od svojih domova, kao i onima koji se suočavaju s posljedicama ratnih iskustava, bolešću ili gubitkom svojih najmilijih.

Kapelani su prisutni i u slavljinama dana i obljetnica postrojbi, grana Hrvatske vojske

i policijskih uprava. Slave mise za njihove pripadnike, predvode molitve kod spomenobilježja te čuvaju uspomenu na poginule, nestale i preminule hrvatske branitelje. Ta prisutnost nije tek dio svečanoga protokola. Ona izražava zahvalnost prema onima koji su položili život za domovinu i pomaže novim naraštajima da razumiju moralnu vrijednost služenja, žrtve i odgovornosti.

Pastoralna skrb prati hrvatske vojnike i izvan granica domovine. Vojni kapelani sudjeluju u njihovoj pripravi za međunarodne mirovne misije i aktivnosti, a prema potrebama i mogućnostima odlaze zajedno s hrvatskim kontingentima. Njihova prisutnost posebno je važna u okolnostima dugotrajne odvojenosti od obitelji, izloženosti opasnosti i susreta s ljudskom patnjom. Uz to, međunarodno vojno hodočašće u Lourdes, nacionalno vojno-redarstveno hodočašće u Mariju Bistricu te pokrajinska i lokalna hodočašća ostaju važne prigode za molitvu, pristupanje sakramentima obnovu vjere i izgradnju zajedništva.

Djelovanje Vojnog ordinarijata stoga se ne mjeri samo brojem održanih slavlja, hodočašća ili drugih događaja. Ona se ponajprije očituje u blizini čovjeka: u sakramentu koji mu daje snagu, u molitvi za poginuloga sudborca, u razgovoru koji ostaje povjerljiv, u potpori obitelji i u prisutnosti kapelana ondje gdje se izvršavaju teške i odgovorne zadaće. Tako Vojni ordinarijat i danas nastoji biti živa zajednica vjere i znak Kristove blizine svima koji služe hrvatskoj domovini i općemu dobru.

8. Služenje miru prema nauku Crkve

Jedna od najvažnijih zadaća Vojnog ordinarijata svakako je promicanje kulture mira. Krist u Govoru na gori kaže: „Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati“ (Mt 5, 9). Mir nije samo odsutnost rata. Mir je plod pravednosti, istine, ljubavi i poštovanja ljudskoga dostojanstva. Sveti papa Ivan XXIII. u enciklici *Pacem in terris* naglašava da se trajni mir može graditi samo na poštovanju prava

i dužnosti svake ljudske osobe.³ Crkva prepoznaje legitimno pravo države na obranu svojih građana i zaštitu općega dobra. Zato služba vojnika i policajca ima posebno moralno dostojanstvo kada je usmjerena na zaštitu života, slobode i sigurnosti ljudi. Papa Franjo pak u enciklici *Fratelli tutti* poziva sve narode da grade kulturu susreta, dijaloga i bratstva.⁴ A papa Lav XIV. od prvog javnog nastupa kad je 8. svibnja 2025. izabran rimskim prvosvećenikom neumorno promiče i zagovara mir među ljudima i narodima.⁵

Ta je poruka osobito važna u svijetu obilježenom novim sukobima i podjelama. Stoga Vojni ordinarijat u našoj domovini nastavlja odgajati svoje vjernike za odgovornost, poštovanje ljudskoga dostojanstva i služenje miru kao jednom od najuzvišenijih ljudskih poziva.

9. Hodočašća kao škole vjere

Tijekom proteklih trideset godina hodočašća

3 Papa Ivan XXIII., Enciklika *Pacem in terris*, br. 20. Ova Enciklika danas je jedan od najvažnijih dokumenata Katoličke Crkve o miru. Sveti Papa Ivan XXIII. uči da se istinski mir može graditi samo na četiri temeljna stupa: istini, pravdi, ljubavi i slobodi. Ova načela ostaju trajno nadahnuće i za pripadnike Hrvatske vojske, policije i svih službi koje služe zaštitu ljudskoga života i sigurnosti.

4 Papa Franjo, enciklika *Fratelli tutti*, 3. listopada 2020. Ovdje papa Franjo poziva sve ljude na bratstvo, dijalog i izgradnju kulture susreta. Posebno naglašava: „Nitko se ne spašava sam.“ Ta misao snažno podsjeća na važnost zajedništva, solidarnosti i međusobne odgovornosti među narodima i ljudima.

5 Papa Lav XIV., Enciklika *Magnifica humanitas*, br. 205, 214, 216-217, 221. „Onima koji imaju čast i odgovornost upravljanja, želio bih ponoviti riječi koje sam izrekao na početku svojega pontifikata: ‘Narodi žele mir, a ja odgovornima za sudbinu naroda otvorena srca poručujem: sastanimo se, razgovarajmo, pregovarajmo! Rat nikada nije neizbježan, oružje može i mora utihniti jer ono ne rješava probleme, nego ih umnaža; jer će u povijest ući onaj tko sije mir, a ne onaj tko žanje žrtve; jer drugi nisu ponajprije neprijatelji, nego ljudska bića: nisu zlotvori koje treba mrziti, nego osobe s kojima valja razgovarati.’“ (br. 222)

su zauzela posebno mjesto u životu Vojnog ordinarijata. Marija Bistrica, Lourdes, Rim, Sveta Zemlja i druga svetišta, kako spomenusmo postala su mjesta molitve, duhovne obnove i zajedništva. Hodočašće nije samo putovanje. Ono je slika ljudskoga života, koji je trajni hod prema Bogu. U svetištima vjernici ponovno otkrivaju važnost molitve, sakramenata i zajedništva. Ondje nalaze mir, ohrabrenje i novu snagu za svakodnevni život.

Osobito mjesto među našim hodočasničkim susretima zauzimaju međunarodno vojno hodočašće u Lourdes, na kojem Vojni ordinarijat redovito sudjeluje zajedno s pripadnicima Hrvatske vojske i policije, hrvatskim braniteljima, stradalnicima Domovinskoga rata te članovima njihovih obitelji. Sudjelovanjem u zajedničkim slavljinama hrvatski hodočasnici svjedoče svoju vjeru, odanost domovini i bogatstvo tradicije koja je duboko prožeta kršćanskim vrijednostima. Okupljeni pod majčinskom zaštitom Gospe Lurdske, oni iznova potvrđuju da su mir, služenje bližnjemu i poštovanje ljudskoga dostojanstva temeljne vrijednosti na kojima počiva njihovo poslanje.

Neka naša hodočašća i u budućnosti ostanu škole vjere, nade i zajedništva, mjesta susreta s Bogom i ljudima te trajni izvor duhovne snage za sve koji služe hrvatskom narodu i domovini.

10. Gospa Velikog Hrvatskog Krsnog zavjeta

Posebno mjesto u životu Vojnog ordinarijata zauzima Gospa Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta. Lik Bogorodice u stavu moliteljice (adorantkinje) pronađen u ruševinama crkve svete Marije u Biskupiji kraj Knina, nekadašnjoj stolnoj crkvi kralja Zvonimira, smatra se našim najstarijim sačuvanim prikazom Blažene Djevice Marije koji je povezan s najranijim razdobljem Crkve u Hrvata. Taj dragocjeni pralik svjedoči o dubokoj marijanskoj pobožnosti hrvatskoga naroda još od najranijih vremena hrvatskih narodnih vladara. Od njegovih početaka ona je zaštitnica Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj. Time je

ovaj drevni Gospin lik postao i poseban znak duhovne zaštite hrvatskih vojnika, policajaca i svih vjernika okupljenih u Vojnoj biskupiji. On je prepoznatljivo obilježje Vojnog ordinarijata, duboko utkano u hrvatsku kršćansku baštinu i duhovni identitet našega naroda. On nas podsjeća na početke pokrštenja Hrvata, naš krsni sakramentalni savez s Bogom, te na vjernost koju su naši preci tijekom stoljeća iskazivali Kristu i njegovoj Majci.⁶

Kao nebeska zaštitnica hrvatskih vojnika i policajaca, ona simbolizira mir, odanost, požrtvornost i spremnost na služenje. Njezina majčinska prisutnost podsjeća nas da služenje domovini nije samo profesionalna obveza nego i moralno poslanje utemeljeno na poštovanju ljudskoga dostojanstva te zauzimanju za pravdu i mir. Zato danas ponovno povjeravamo Gospi Velikoga Hrvatskoga Krsnog Zavjeta hrvatske vojnike i policajce, branitelje, njihove obitelji i čitavu našu domovinu.

11. Pogled u budućnost

Novi naraštaji vojnika, policajaca i službenika obavljat će svoje zadaće u svijetu koji se brzo mijenja. Suočavat će se s novim sigurnosnim prijetnjama, složenim međunarodnim okolnostima, ubrzanim tehnološkim razvojem i sve zahtjevnijim moralnim i etičkim pitanjima. Tehnologija može unaprijediti sposobnosti čovjeka i pomoći mu u izvršavanju zadaća, ali ne može umjesto njega preuzeti moralnu odgovornost. Upravo će zato, uz stručnost i profesionalnu osposobljenost, biti sve potrebniji ispravno oblikovana savjest,

6 Godine 1976, u povodu 1300. obljetnice kršćanstva u Hrvata i 1000. obljetnice prve poznate crkve posvećene Blaženoj Djevici Mariji u hrvatskoj povijesti: Gospe od Otoka u Solinu obavljena je jubilara nacionalna proslava Krsnog zavjeta hrvatskog naroda pod zaštitom Gospe, pred čijim je povijesnim spomen-likom obavljen zavjet vjernosti prvom krsnom zavjetu cijelog našeg naroda. Biskupi hrvatskog jezičnog područja odlučili su, da se taj spomendan slavi svake godine u nedjelju nakon Male Gospe (Rođenje BDM) pod nazivom Gospe Velikoga zavjeta. Vidi Dodatak Časoslovu naroda Božjega, Crkva u svijetu, Split, 1994., str. 41.

poštovanje ljudskoga dostojanstva i svijest da svaka odluka mora ostati u službi čovjeka i općega dobra.

Vjerodostojnost Vojnog ordinarijata neće se mjeriti samo brojem održanih slavlja i programa, nego sposobnošću da ostane blizu čovjeku, da ga sasluša, razumije njegove dvojbe i pomogne mu povezati vjeru s odgovornošću svakodnevnoga života.

Za takvo poslanje potrebni su nam dobro pripravljeni vojni i policijski kapelani, sposobni razumjeti posebnosti vojne i policijske službe i koji s razboritošću i osjetljivošću prate povjerene im ljude. Valja trajno nastaviti ulagati u njihovu duhovnu i pastoralnu izgradnju, razvijati nove načine naviještanja Evanđelja te preko tiskanih i suvremenih komunikacijskih sredstava biti dostupan svima koji traže smisao, razgovor i duhovnu pomoć.

Vojni ordinarijat nastavlja čuvati živom uspomenu na Domovinski rat i žrtvu hrvatskih branitelja. No čuvanje spomena ne znači ostati zatvoren u prošlosti. Ono nas obvezuje da nove naraštaje odgajamo za mir, odgovornost, poštovanje istine, spremnost na služenje, suživot s drugima koji su različiti po životnome svjetonazoru i vjerničkome opredjeljenju. Čuvanje istine i spomen na pokojne nije i ne smije biti sjeme novih podjela, virus razorne mržnje koja rađa novim sukobima među ljudima i narodima. Svaki čovjek, i živi i mrtvi, stvoren je na sliku Božju, ima svoje ljudsko dostojanstvo i ono je nepovredivo. Sloboda vlastitoga naroda i domovine sa svim njenim stanovnicima, čuva se gradeći društvo u kojem se jednako poštuje svaki ljudski život, dostojanstvo svakoga čovjeka i mir u pravdi, istini i ljubavi.

Kršćanska nada nije tek neki optimizam. Ona proizlazi iz vjere u Boga koji ostaje vjerran svojim obećanjima i vodi ljudsku povijest prema punini svojega Kraljevstva. Zato budućnosti pristupamo s pouzdanjem u Božju dobrotu i blizinu, ali i sa sviješću o odgovornosti koja nam je povjerena.

Blagoslov

Draga braćo i sestre! Dok slavimo tridesetu obljetnicu Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj, zahvaljujemo Bogu za sve primljene milosti i povjeravamo mu svoju budućnost. Ponizno i ustrajno molimo da nas na našem putu prati zagovor Blažene Djevice Marije, Gospe Velikoga Hrvatskoga Krsnog Zavjeta, svetoga Josipa zaštitnika hrvatske domovine, blaženoga Alojzija Stepinca i svetoga Ivana Pavla II. Neka Gospodin blagoslovi hrvatske vojnike, policajce, djelatnike,

branitelje, sve naše obitelji. Neka Gospodin blagoslovi našu domovinu Hrvatsku i sve njezine stanovnike. Na sve vas zazivamo obilje Božjega blagoslova.

✠ Jure Bogdan, vojni biskup u Republici
Hrvatskoj

GOVOR PAPE LAVA XIV. ČLANOVIMA MEĐUPARLAMENTARNE SKUPINE ZA DEMOGRAFIJU EUROPSKOG PARLAMENTA

Sala Clementina, 25. svibnja 2026.

*U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.
Mir vama.
Dobro jutro svima i dobro došli!*

Drago mi je pozdraviti članove Međuparlamentarne skupine za demografiju Europskog parlamenta, zajedno s europskim povjerenikom za Mediteran, talijanskim ministrom za obitelj, natalitet i jednake mogućnosti te posebnom predstavnicom Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) za demografske promjene i sigurnost, prigodom vaše konferencije o obitelji i demografiji.

Kao predstavnici svojih naroda, koji odražavaju mnoštvo političkih mišljenja unutar država članica Europske unije, vaš usredotočen rad na demografskom pitanju našeg kontinenta doista je pravodoban, jer to pitanje predstavlja hitan izazov s praktičnim posljedicama za milijune ljudi i njihove obitelji diljem „onoga što postaje ‘stari kontinent’ – više ne zbog svoje slavne povijesti, nego zbog svoje sve izraženije starosti“, kako je papa Franjo često isticao (*Govor na Skupštini općih država o natalitetu*, 14. svibnja 2021.). Problemi koji proizlaze iz demografije nultog rasta mnogobrojni su i složeni, a među njima je, ne najmanje važna, pandemija usamljenosti. Nadalje, demografski podaci nisu samo statistika, nego govore o očinstvu, majčinstvu i djeci. A djeca su budućnost! Ipak, govor o budućnosti upućuje na cjelovit i održiv razvoj, koji je ozbiljno otežan bez solidarnosti među generacijama (usp. *Kompendij socijalnog nauka Crkve*, 195). Nažalost, takva solidarnost

zahtijeva međugeneracijsku ravnotežu koja danas u Europi nedostaje.

Nadalje, tijekom posljednjih desetljeća možemo vidjeti da je odbacivanje kršćanskog nadahnuća utemeljitelja institucija Europske unije dovelo do razdoblja drastične neplodnosti – ne samo zato što je previše ljudi lišeno prava na rođenje, nego i zato što nije uspjelo prenošenje materijalnih i kulturnih sredstava koja su mladima potrebna kako bi se suočili s budućnošću (usp. papa Franjo, *Govor sudionicima dijaloga „(Ponovno) promisliti Europu: Kršćanski doprinos budućnosti europskog projekta“*, 28. listopada 2017.). Zbog toga se nerijetko suočavamo s proturječnim zahtjevima navodno obiteljskih politika koje istodobno promiču diskriminaciju majčinstva, uzdižu pobačaj kao pravo i potkopavaju samu osnovu želje za osnivanjem obitelji. Srećom, među nama su danas prisutne i prekrasne iznimke!

Sva ova pitanja stoga hitno trebaju biti proučena i rješavana na koordiniran način od strane širokog spektra akademskih, političkih i društvenih ustanova.

Demografski izazov predstavlja ključnu prekretnicu za antropološku, društvenu i gospodarsku budućnost Europe. Vaše djelovanje, s članstvom koje nadilazi stranačke podjele, može imati presudnu ulogu i predstavlja idealan forum za istraživanje načina stvaranja inovativnih ideja koje su Europi i svijetu prijeko potrebne. Takav dijalog mora uključivati

ne samo različite europske institucije i vlade, nego i cjelokupno civilno društvo, čiji su kršćani sastavni dio.

U središtu ovih hitnih izazova, kao i ključa za pronalaženje rješenja, nalaze se temeljno dostojanstvo svake osobe i uloga obitelji u društvu. Kao što nas je podsjetio sveti Ivan Pavao II., obitelj je „prva i nezamjenjiva škola društvenog života“ (*Familiaris Consortio*, 43) i utemeljena je na braku muškarca i žene, stvarnosti koja povezuje osobnu i javnu dimenziju. U svjetlu toga, vaše rasprave imaju također zadaću poticati zajedničku odgovornost i aktivnu ulogu obitelji u društvenom, političkom i kulturnom životu (usp. *Govor sudionicima susreta koji su organizirali CELAM, Papinska akademija za život i Institut Ivan Pavao II.*, 19. rujna 2025.). Jer samo poštivanjem i promicanjem tog središnjeg mjesta obitelji te primjenom načela supsidijarnosti moguće je izbjeći dvije krajnosti: pretjerano uplitanje države i individualizam.

Konačno, ovaj pristup nije pitanje povratka društvenim modelima prošlosti, nego pružanja muškarcima i ženama našega vremena nepromjenjivih načela koja ih mogu sigurno voditi u odgovaranju na temeljna pitanja koja se postavljaju u svakom vremenu: Koji je smisao i vrijednost ljudskog života; što je

istinsko ljudsko društvo; i kakav svijet želimo predati budućim naraštajima?

U tom smislu, nacionalne politike i politike Europske unije trebaju se razvijati i oblikovati u partnerstvu s civilnim društvom. Ovdje bih istaknuo da suradnja Međuparlamentarne skupine s Federacijom katoličkih obiteljskih udruga u Europi (FAFCE) i s Komisijom biskupskih konferencija Europske unije (COMECE) predstavlja izvrstan primjer kako različiti subjekti – svaki sa svojim područjem nadležnosti – mogu zajednički djelovati kako bi osigurali učinkovite promjene koje će poboljšati kvalitetu života svih. To je poticaj koji kršćani donose europskom projektu, kako bi politike promatrale ljudske osobe u njihovoj cjelovitosti i uvijek promicale dostojanstvo čovjeka. Na taj se način može otvoriti istinski ljudski put rješavanju demografske krize, usmjeren prema općem dobru i dobrobiti budućih generacija. Doista, samo novo proljeće obitelji može preobraziti zimsku hladnoću naših društava koja stare!

S tim mislim molim se da nastavite svoje važne napore u promicanju obitelji i dostojanstva svih ljudi. Upućujući svakome od vas svoje iskrene najbolje želje, zazivam na vas i vaše najmilije obilježje blagoslova Boga svemogućega. Hvala vam.

PORUKA PAPE LAVA XIV. SVEĆENICIMA POVODOM DANA SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA *

12. lipnja 2026.

Predraga braćo svećenici!

Na dan u kojem Crkva promatra probodeno Srce svoga Gospodina, iz kojeg izvire neiscrpní izvor mira i jedinstva za sav ljudski rod, upućujem prije svega samom sebi, a zatim i svima vama riječi koje je Bog uputio izrael-skom narodu: „Sveti budite! Jer sam svet ja, Jahve, Bog vaš!“ (Lev 19, 2; usp. 1 Pt 1, 16). Taj Božji poziv razliježe se kroz čitavu povijest i danas snažno odjekuje za svakog vjernika i, na posebno zahtjevan način, za nas svećenike. Svetost nije jedna od mnogih opcija, niti neki apstraktni ideal: ona se tiče samog identiteta svakog onog koji želi biti dionikom života Uskrslog.

Svetost je dioništvo u Kristovu otajstvu

Bog nas poziva da sudjelujemo u njegovoj svetosti. Kada nas poziva da budemo sveti jer je On svet, pokazuje nam put do tog cilja, koji se sastoji u tome da dopustimo da se oblikujemo po njegovu Srcu. A za nas, predraga braćo, taj je poziv posebno radikalan. Gospodin je obećao: „dat ću vam pastire po srcu svojem koji će vas pasti razumno i mudro“ (Jr 3, 15). Svetost koja se od nas traži jest predanje Bogu s potpunim povjerenjem, dopuštajući da nas njegov Duh Sveti preobrazi. No, upravo tu izbija na vidjelo veliki paradoks našeg svećeničkog života: pozvani smo sudjelovati u samoj Božjoj svetosti, a ipak to blago nosimo u glinenim posudama (usp. 2 Kor 4, 7), ograničeni smo i nesavršeni, često obilježeni slabostima i umorom, a ponekad i ranama.

* Preuzeto s: <https://ika.hkm.hr/novosti/papina-poruka-svecenicima-povodom-dana-svecenickog-posvecenja/> (12. 6. 2026.)

Kako ljudsko srce, tako krhko i ranjivo, može odgovoriti na tako uzvišen poziv!? Svećenik živi u toj napetosti, ali zna gdje će naći mir: u otvorenom boku Gospodina Isusa.

Put sjedinjenja

Sjedinjenje našeg srca s Kristovim nije iskustvo pridržano za malobrojne odabrane, već sakramentalni, euharistijski put, koji se ostvaruje u svakodnevnom životu. Predraga braćo, ređenjem smo suobličeni Kristu, ali trebamo uvijek iznova u sebi oživljavati dar milosti svakodnevnim slavljenjem euharistije, molitvom, razmatranjem Božje riječi i poniznim služenjem braći i sestrama. Ostanimo sjedinjeni s Kristom u svemu: u svom radu i svemu onome što nam se događa u našoj svakodnevici. Tada će se svetost, koju je uzalud tražiti u izoliranim naporima, pokazati onakvom kakva zapravo jest: odgovor na milost koja nam prethodi, podržava nas i preobražava, jer u našoj ljudskosti nema odvojenih prostora. Molitva, služenje, odnosi, umor, radosti i neuspjesi, čak i naizgled izgubljeno vrijeme ili ljubav koja se čini potraćenom – sve to postaje povlašteno mjesto za objavu Boga i njegove beskonačne ljubavi.

Svećenik neporočna, jednostavna i čista srce je kontemplativan čovjek usred djelovanja, milosrdan, vjeran u kušnji i radostan u sebedarju. Svijetu su silno potrebni pastiri koji nude ne samo riječi ili programe, već živo svjedočanstvo pomirenog srca, koje širi miomiris Kristove svetosti. Postojan svećenički život, suobličen Srcu Isusu, vjerodostojan je znak jedinstva, mira i milosrđa. Tako, u vremenu obilježenom podjelama i tjeskobama, možemo biti mirotvorci, svjedoci nježnosti Dobrog Pastira,

koji zna sabirati raspršene i liječiti ranjene. Tada naša revnost nije aktivizam već preobilje ljubavi, koja je „zanos, izlaz, dar i susret“ (Papa Franjo, Enc. *Dilexit nos*, 28).

Srce Kristovo je srce svetaca

Odgovor na poziv na svetost ne sastoji se prvenstveno u naporu oko askeze i savršenstva, ma kako nužan bio, već u zaufanom prijanjanju uz ljubav objavljenu u probodenom Srcu Isusovu. Apostol Ivan poziva nas razmatrati otvorenu ranu na boku Raspetoga Krista (usp. Iv 19, 34), u kojoj Bog na konačan način otkriva u čemu se sastoji Božja svetost: ne u nedokučivoj distanciranosti nekog izoliranog savršenstva, već u ljubavi koja se daje do te mjere da dopušta da bude ranjena te tako može postati izvorom milosrđa i života. Presveto Srce Isusovo je slika Božje ljubavi u pravom smislu riječi: svemoćne ljubavi upravo zato što je sposobna postati ranjiva, pretvoriti bol u milost i patnju u nadu.

To blagoslovljeno Srce je, dakle, „mjesto“ gdje se svetost otkriva kao prisnost i nježnost. Svetost svećenika tako se može očitovati u poniznoj i hrabroj blizini, u tome da svećenik bude za sve i blizu svima, držeći vrata ovčinjaka otvorenima kako bi mnogi mogli ući i pronaći pašu i spokoj (usp. Iv 10, 9). Zato se od nas traži odnos s Bogom koji nas ne udaljava od ljudi, već nas čini bližnjima svima; odnos koji oblikuje srca koja su strpljiva, nježna, puna ljubavi, sposobna za blizinu, suosjećanje i slušanje. Tako se, sjedinjenjem našeg nesa-

vršenog srca s probodenim Srcem Isusovim, ostvaruje naš put do svetosti. Ne živimo više mi, nego Krist živi u nama (usp. Gal 2, 20). Takva se svetost ne živi u odvojenosti od drugih. Njeguajte svećeničko bratstvo: budite u kontaktu jedni s drugima, slušajte i podržavajte jedni druge. Svećenik koji se izolira polako izgara, dok svećenik koji hoda sa svojom braćom raste. I sveti Augustin nas na to podsjeća: „Kako pobjeći od tame? Tako da ljubimo svoju braću. Kako ćemo pokazati da volimo svoju braću? Tako da ne prekidamo jedinstvo i da čuvamo ljubav“ (*In Epist. Io. ad Parthos* II, 3).

Predragi svećenici, obnavljajte svaki dan svoj „evo me“ pred probodenim Srcem Kristovim. Potpuno mu se predajte, da biste mogli ljubiti njegov narod istom ljubavlju kojom ih On ljubi. I s radošću se sjetite onoga što sveti Arški župnik volio ponavljati: „svećeništvo je ljubav Srca Isusova“ (usp. Benedikt XVI., *Pismo povodom početka Svećeničke godine* [16. lipnja 2009.]: AAS101 [2009.], str. 569). Ta ljubav je zalog i jamstvo da ništa od nas neće biti izgubljeno ako mu se predamo i sve njemu prikažemo. Povjeravam sve vas Djevici Mariji, Majci svećenikâ. Neka nas ona, koja je u svom srcu čuvala otajstvo svoga Sina, nauči čuvati i izmoli nam da u nama Srce Krista, Spasitelja svijeta.

12. lipnja 2026., svetkovina Presvetog Srca Isusova.

PAPA LAV XIV.

15. studenog 2026

Gospodin je utočište siromašnih (usp. Ps 14, 6)*

1. „Gospodin je utočište siromašnih“ (usp. Ps 14, 6). Psalmistove riječi predlažu nam put kojim smo pozvani kročiti u pripravi za 10. svjetski dan siromaha. Potrebno se ponovno vratiti Božjoj riječi kako bismo prepoznali važno mjesto koje siromasi imaju u životu Crkve. Taj izraz iz psalma postaje kriterij za prosuđivanje kršćanskog života, jer otkriva Božje lice i priznaje ljudsko siromaštvo. U dramatičnom povijesnom času – uništenju jeruzalemskog Hrama – narod se osjećao ostavljenim od Boga i iskusio nezapamćenu materijalnu i moralnu bijedu.

Svakom se naraštaju ta Božja riječ pokazuje u svoj svojoj aktualnosti. Od samog početka tekst ukazuje na proturječje u koje se često upada također u naše vrijeme. Psalm, naime, započinje riječima: „Bezumnik reče u srcu: ‘Nema Boga.’ Pokvareni rade gadosti; nitko da čini dobro“ (Ps 14, 1). One ističu kontrast između onih koji se ponašaju mudro i onih koji pak prolaze kroz život kao da ne postoji ništa veće od njih samih. Primjećuje se, nažalost, kako je i u današnje vrijeme raširena društvena nepravda koja je plod arogantne korupcije, koja je ujedno i diskriminirajuća i za svaku osudu. Gubitak osjećaja transcendencije u svakodnevnom životu više nije samo teorijsko poricanje postojanja Boga, nego se, radije, očituje u činjenici da se u nastojanjima oko postizanja osobne i društvene pravde izostavlja njegovu dobrotu i milosrđe. Prvi koji trpe posljedice toga su siromašni, čiji je broj, i to ne slučajno, u mnogim društvima u porastu.

Odsutnost Boga više ne stavlja ljude jedne kraj drugih u međusobnom poštivanju, već jedne iznad drugih u odnosu dominacije i iskorištavanja drugoga. Tako na vidjelo izbija pogubna logika zlostavljanja i isključivanja, koja marginalizira i ponižava. U tom se stanju nalaze ne samo pojedinci, već čitavi narodi. Riječi iz psalma: „proždiru narod moj kao da jedu kruha“ (Ps 14, 4), nisu nimalo izgubile na svojoj istinitosti.

2. Vapaj siromahâ za pravdom danas se guši na mnoge, sve podmuklije načine, sve dotle da se potpuno ušutkava sve napore koje oni čine da se čuju njihove molbe. Digitalno okruženje zaoštrava do krajnje mjere predrasude prema njima i jača veo ravnodušnosti koji se nadvio nad njih i probleme koji ih muče. Siromasima ne preostaje ništa drugo već vapiti Bogu (usp. Ps 34, 7) i iznositi mu svoju jadikovku, uvjereni da će biti uslišani, jer je Bog vjeran i bogat milosrđem. I danas potlačeni, poniženi i bespomoćni rastu u uvjerenju da se moraju s povjerenjem i nadom osloniti na Boga. U tom potpunom pouzdanju ponovno cvjeta osjećaj vlastitog dostojanstva, prepoznaje se sestre i braću s kojima se mogu zajedno dijeliti snovi, a nada tiho postaje stvarnost. Tražiti utočište u Bogu znači pronaći istinsku i sigurnu zaštitu, koju moćnici ne mogu jamčiti i radije je uskrate.

Siromah, međutim, zna bolje od drugih prepoznati što je bitno, jer od tog bitnog živi. Budući da je najbliži Kristu, prepoznaje Boga kao svoje utočište također kad se čini da okolnosti to poriču i ispunjen je nadom u njegovu pravednost, na koju ne treba dugo čekati da se očituje. U noći napuštenosti i samoće, siromah „prebiva pod zaštitom Višnjega“ (Ps 91, 1). Svi koji su ožalošćeni i u nevolji, koji

* Preuzeto sa: <https://ika.hkm.hr/novosti/papina-poruka-za-svjetski-dan-siromaha-2026/> (13. 7. 2026.)

trpe nepravdu i uvrede, koje su snašli patnja i bol, koji su sami i ne nalaze smisao života, mogu pronaći utjehu i novu motivaciju u Gospodinu.

3. To da je Bog utočište nije samo obećanje, već u osobi Isusa Krista postaje stvarnost. Bog prebiva među nama utjelovljenjem Sina, po kojem željeno utočište postaje konkretno i vidljivo. Isus Krist je uistinu Božje utočište za siromahe. Iz svoje poslušnosti Ocu, On silazi do najniže točke, tamo gdje su najubogiji. Svima izlazi ususret i svakome nudi sigurno utočište: „Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti“ (Mt 11, 28). U Isusu Bog ne samo da štiti, već i sudjeluje u ljudskom siromaštvu i to sve do križa.

Siromasi našeg vremena su svi zaboravljeni i svi marginalizirani: oni nisu samo bez glasa i bez lica, već im je otet i kruh iz ruku. Neka susretu Sina Božjega, koji svima postaje bližnji ne zanemarujući nikoga! Neka ga susretu prije svega u onima koji se nazivaju kršćanima! Po svom tijelu, Crkvi, Isus daje kruh i prijateljstvo; donosi svjetlo i obzor nade; sve zove imenom i svima vraća dostojanstvo. Isus iz Nazareta je Božji dar siromašnima. U njemu sva obećanja postaju stvarnost. Za sve koji su bez doma, posla, obrazovanja, koji su gladni i nemaju pristup zdravstvenoj skrbi otvara se novi put: dijeljenje s drugima kao izraz Božjeg kraljevstva (usp. Mt 5, 3). Opesiji onih koji zgrću bogatstva samo za sebe suprotstavlja se Božja postojanost, koji svjedočenjem stvarnih ljudi otvara srce i prima sve u svoju ljubav.

4. U Kristu smo, dakle, i mi sami pozvani postati siromašni i biti utočište siromahu. Kršćanska zajednica ne može ostati ravnodušna prema mnogima koji su danas pred vratima i ostaju nevidljivi onima koji su zatvoreni u svoja četiri zida. Crkva je, po svojoj naravi, pozvana biti siromašna i utočište siromašnih. Ne zaboravimo tumačenje prispodobе o bogatašu i siromašnom Lazaru svetog Augustina: „Bogataševo ime se ne spominje, već samo siromahovo. Ime bogataša išlo je

od usta do usta, ali Bog o njemu šuti; siromahovo ime bilo je nepoznato, ali nam ga je Bog otkrio. [...] Što bi ti izabrao? Biti siromašan poput Lazara ili bogat poput ovog drugog čovjeka? Ne daj se zavarati! Poslušaj kako je na kraju sve završilo i primijeti koji je izbor bio pogrešan“ (*Sermo 33A*, 4).

Kao što sam spomenuo u Apostolskoj pobudnici *Dilexi* te: „Bog prema siromasima, naime, pokazuje svoju naklonost. Njima je upućena Gospodinova riječ nade i oslobođenja i zato se nitko tko je zapao u situaciju siromaštva ili slabosti ne smije osjećati napuštenim. A Crkva, želi li doista biti Kristova, mora biti Crkva blaženstava, Crkva koja stvara prostor za malene i koja, i sama siromašna, hodi sa siromasima, mjesto u kojem siromasi imaju povlašteno mjesto“ (br. 21).

Neizbježno se nameću neka pitanja koja bi na ovaj X. svjetski dan siromaha trebala hitno zaokupiti naše umove i srca. Jesmo li znak Boga, koji je utočište siromašnih? Jesmo li svjesni svojega vlastitog siromaštva i cijenimo li ga više od nepravednog bogatstva? Idemo li tamo gdje su siromašni i osjećamo li njihovu marginalizaciju? Slušamo li njihova razmišljanja i dijelimo li njihove težnje? Izgovaramo li njihova imena s božanskom nježnošću? Budi li naša ljubav i podupire li u njima želju za pravdom i oslobođenjem? Ta i mnoga druga pitanja obvezuju nas na ozbiljan ispit savjesti, kako bismo utvrdili koliko smo više pozvani zalagati se za siromašne i njihovo oslobođenje. Tada ćemo vidjeti da sami siromašni postaju utočište drugima. Iskustvo siromaštva čini čovjeka posebno osjetljivim na obnovljenu solidarnost pred novim izazovima.

Po Kristovoj ljubavi, naime, postajemo dionici Božjeg života ljubavi. U tome smislu, kršćani su pozvani ne samo tražiti utočište u Bogu, već i postati u Bogu utočište za druge, „ne praveći razliku između onih koji pomažu i onih kojima se pomaže, između onih koji se čini da daju i onih koji se čini da primaju, između onih koji se čine siromašnima i onih koji osjećaju da mogu ponuditi svoje vrijeme,

sposobnosti i pomoć. Mi smo Crkva Gospodnja, Crkva siromašnih, svi smo dragocjeni, svi smo osobe, svatko u sebi nosi jedinstvenu Božju Riječ. Svaki pojedini je dar za druge“ (*Homilija*, 17. kolovoza 2025.).

5. Osamstota obljetnica preminuća sv. Franje Asiškog potiče nas da se prisjetimo kako je toga sveca, kada je došao u Rim kao hodočasnik na grob apostola Petra, obuzela samilost prema prošnjacima. Kako bi razumio i osobno doživio njihovu patnju, skinuo je sa sebe odjeću i zamijenio je dronjcima jednog od prošnjaka, a zatim je sjeo prositi milostinju i radosna srca proveo cijeli dan među siromasima (usp. *Fonti Francescane*, 1405-1406.). Želimo svjedočiti da je moguće i danas iskustiti isto to veselje stavljajući se u položaj siromašnih i slušajući ih, umjesto da samo govorimo o njima. Oni koji imaju Boga kao svoje utočište slobodni su donositi proročke odlu-

ke koje svjedoče da se sve može preispitati iz temelja, u poniznosti i bratstvu, koji jedini mogu izliječiti svijet ranjen arogancijom.

Vjerujem da će ovaj X. svjetski dan siromaha biti važan korak u ponovnom otkrivanju lica brojne braće i sestara koji traže utočište u Bogu i žele se osjećati u našim zajednicama kao kod svoje kuće. Ostanimo poslušni Božjoj riječi koja nas potiče na obraćenje srca. Neka Djevica Marija, koja je u raspetom tijelu svoga Sina promatrala ljubav Boga koji gladne napuni dobrima, a bogate otpušta praznih ruku (usp. Lk 1, 53), prati svojim zagovorom.

Iz Vatikana, 13. lipnja 2026., blagdan sv. Antuna Padovanskog.

PAPA LAV XIV.

PORUKA PAPE LAVA XIV. ZA 6. SVJETSKI DAN DJEDOVA I BAKA I STARIJIH OSOBA

26. srpnja 2026.

Tebe ja zaboraviti neću (Iz 49, 15) *

Draga braćo i sestre!

Preko proroka Izaije, Gospodin obećava da nikada neće zaboraviti nikoga od nas. Uvjerava nas da je naša lica urezao u svoje dlanove (usp. Iz 49, 16) i da je njegova ljubav veća od majčine ljubavi prema djetetu (usp. Iz 49, 15). Prorok pred nas stavlja prislan i jezgrovit dijalog u kojem se Bog svakom pojedincu i samom narodu obraća s „ti“. I danas možemo čitati te riječi kao da se odnose na svakog pojedinog od nas i svaki od nas može čuti to „Tebe ja zaboraviti neću“ kao da je upućeno baš njemu osobno.

Riječi su to koje nas ispunjavaju utjehom i povjerenjem. One su odgovor na tjeskoban osjećaj koji budi nemir u srcu: „Jahve me ostavi, Gospod me zaboravi“ (Iz 49, 14). Koliko je često u Svetom pismu, posebno u psalmima, molitva izraz nemoći i izgubljenosti onoga koji osjeća da se nitko ne zanima za njegov život i da je zanemaren! Bolan osjećaj da su zaboravljeni, nažalost, dijele mnogi, a među njima i veliki broj starijih osoba.

No, Božja ljubav, koja nikoga ne zaboravlja, nudi se kao čin pravde i odgovor na anonimnost u kojoj ljudski život prečesto utone. Na živote mnogih, posebno starijih osoba, kao da je bačen veo koji zamagljuje crte lica i obavija ih zaboravom. To je ono što se događa u kućama i stanovima gdje vlada samoća, kao i u mjestima za skrb gdje jedinstvenosti svake osobe prijete opasnost da bude svedena na broj kreveta ili bolest.

* Preuzeto sa: <https://ika.hkm.hr/novosti/papina-poruka-za-6-svjetski-dan-djedova-i-baka-i-starijih-osoba/> (19. 6. 2026.)

Proslava Svjetskog dana baka i djedova i starijih osoba prilika je da ponovno otkrijemo da je Crkva pozvana biti majka svih i da je u svakoj životnoj dobi moguće uvijek se prepoznati kao sinovi i kćeri Božje. Neka, dakle, ovaj Dan bude nadahnuće i poticaj svima, a posebno mladima, da obnove lijepi običaj posjećivanja svojih baka i djedova, starijih članova obitelji, pa i onih koji nemaju nikoga tko bi ih posjetio. Ovom porukom i svojom prisutnošću prenesite im blizinu i ljubav Pape. Pobrinite se da prorokove riječi: „Tebe ja zaboraviti neću“ poprime oblik nježnog i srdačnog susreta. „U dobu sklonom brzini i rascjepkanosti, ljudska osoba nije prestala žudjeti za brigom i priznanjem od ruku koje znaju za nježnost, pažljivog srca i ljubaznih riječi. Digitalna kultura umnožava povezanosti i nudi nove mogućnosti susreta, no, ljudsko srce čuva neotuđivu potrebu za blizinom“ (Enc. *Magnifica humanitas*, 239).

Crkva zna za patnje svojih starijih članova; dobro zna da se na njih prečesto gleda s predrasudama i doživljava ih se kao teret; svjesna je da ekonomija, u čijem je središtu profit, slabi obiteljske veze; zna da su mnoge starije osobe napuštene od djece koja su prisiljena emigrirati ili, u nekim slučajevima, boriti se u ratu. Koji god da razlog bio posrijedi, ona radosno proglašava Gospodinovo obećanje: „Tebe ja zaboraviti neću“.

Lijepo je, u svakoj životnoj dobi, a posebno kad više nismo mladi, otkriti, kao što je rekao blaženi Ivan Pavao I., da smo primatelji „Božje neprolazne ljubavi. Znamo da smo mu uvijek pred očima, pa i kada se čini da

nas okružuje tama. On je otac; i više od toga, On je majka“ (*Angelus*, 10. rujna 1978.). Iako nam se ta misao ne rađa sama od sebe, istina je da ni u starosti ne prestajemo biti sinovi i kćeri, te stoga poziv da se vratimo u Božje naručje, čija je ljubav i očinska i majčinska, vrijedi svaki dan.

Mnogi tijekom svog života otkriju Božju nježnost, katkad upravo kad se ovaj primakne svom kraju. Naime, sve se češće, za razliku od prošlosti, događa da čovjek i ostari a da nije imao stvarno iskustvo vjere. U tom slučaju, starost, sa svojim pitanjima koja se s većom hitnošću javljaju u tom životnom dobu, može postati prikladno vrijeme za početak ili nastavak duhovnog života. Na tom novom putu može se prepoznati da je Bog, kao što kaže sveti Augustin, „majka jer grije, hrani, doji, štiti“ (*Tumačenje Psalma 26*, II, 18). Ta svijest nam pomaže da se ne sramimo slabosti kad se ona javi i ujedno da shvatimo da svi i uvijek trebamo jedni druge i da svi „prosimo“ od drugih pažnju i brigu. Bogu, koji nam postaje blizak i kojeg učimo prepoznavati u njegovoj nježnosti možemo se sada obraćati s djetinjim povjerenjem u molitvi. Nikada nije prekasno da mu se počnemo obraćati. To može biti veliki dar za sve.

Dragi stariji muškarci i žene, papa Franjo govorio je o vama kao o „novom narodu“ (*Kateheza*, 23. veljače 2022.), budući da broj starijih osoba nikada u povijesti nije bio tako velik kao danas. Zato je važnije nego ikad da mi, zajedno s vama, „novim narodom“, razmišljamo o tome koji bi to mogao biti naš poziv kada se čini da krhkost, koja prati čovjeka od njegova rođenja, ima nadmoć. Želim vam reći: ne bojte se te krhkosti! Upravo ta

slabost krije u sebi novi potencijal koji osvjetljava i druge životne dobi. Naime, krhkost, kad je prihvatimo i priznamo, „otvara nam srce uzajamnoj podršci i molitvi Onome koji može dati ono što nijedna ljudska vlast i moć ne mogu osigurati: duboko pomirenje srcâ, a zajedno s tim i pravi mir“ (*Susret s vjerničkom zajednicom Alžira*, Bazilika Majke Božje Afrike, Alžir, 13. travnja 2026.).

Na taj način možemo kao kršćani živjeti svoju starost: „krhki“, ali istodobno „pozvani“. Svaki muškarac i žena mogu se iznova roditi i u starosti (usp. Iv 3, 4-6) i uskliknuti zajedno s prorokom: „Mir i obraćenje – spas vam je, u smirenu uzdanju snaga je vaša“ (Iz 30, 15). Ta snaga može postati poziv da se ne pribjegava putovima oholosti i moći kako bi se osigurao suživot među ljudima, već putovima pomirenja i istinskog mira. U ovom vremenu, tako bolno obilježenom nasiljem rata i društvenim nemirima, mnogi se pitaju kakav će biti svijet u kojem će njihovi unuci odrastati. Pozivam vas, predragi, da mi se pridružite u ustrajnoj molitvi da mir što prije zavlada u cijelome svijetu.

Draga starija braćo i sestre, zahvaljujem vam što me svakodnevno podržavate svojim molitvama, posebno kada molite svetu krunicu. Od srca vam uzvraćam svojim molitvama za vas i zaključujem željom da nas Gospodin, koji nas nikada ne zaboravlja, uvijek obnavlja u vjeri, nadi i ljubavi!

Iz Vatikana, 15. lipnja 2026.

PAPA LAV XIV.

HRVATSKI BISKUPI

PRIOPĆENJE S IZVANREDNOG ZASJEDANJA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

1. lipnja 2026.

Izvanredno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije pod predsjedanjem predsjednika HBK-a zagrebačkog nadbiskupa Dražena Kutleše održano je u ponedjeljak, 1. lipnja, u sjedištu HBK-a u Zagrebu.

Zasjedanje je započelo molitvom Večernje, a potom je sve nazočne pozdravio predsjednik HBK-a, koji je zahvalio biskupima na bratskoj zauzetosti i na odgovornome sudjelovanju u radu Konferencije. Zahvalio je i na njihovom sudjelovanju u proslavi blagdana zaštitnice grada Zagreba, Majke Božje od Kamenitih vrata, kao i na njihovoj prisutnosti na Danu Hrvatskoga katoličkog sveučilišta. Istaknuo je kako su svi zajedno još uvijek pod snažnim dojmom posjeta dragog gosta, nadbiskupa Filippa Iannonea, prefekta Dikasterija za biskupe, čija je nazočnost na spomenutim slavljinama očitovala blizinu i brižnu pažnju Petrova nasljednika prema našim mjesnim Crkvama. Podsjetio je kako je nedavno objavljena prva enciklika pape Lava XIV. *Magnifica Humanitas*, koja nastavlja veliku liniju socijalnoga nauka Crkve, počevši od Lava XIII. i *Rerum novarum*, ali je usmjerava prema „novim stvarima“ našega vremena: digitalizaciji, umjetnoj inteligenciji i globalnoj tehnološkoj revoluciji. Istaknuo je kako je za nas u Hrvatskoj ta enciklika snažan poticaj da uđemo na „gradilišta našega vremena“: u škole i sveučilišta, medije i društvene mreže, političke i gospodarske procese te je ukazao na potrebu odgoja za razborit, etički i evanđeoski odnos prema digitalnim tehnologijama kako bi i u virtualnom prostoru Crkva bila znak nade, dijaloga i civilizacije ljubavi. Osvrnuo se i na peti Nacionalni susret hrvat-

skih katoličkih obitelji koji će se u rujnu održati u Aljmašu i Osijeku. Nadbiskup Kutleša izrazio je želju da taj susret bude trenutak zahvale za mnoge obitelji koje svakodnevno, tiho i vjerno, svjedoče evanđelje života, ali i vrijeme ohrabrenja za one koje nose terete siromaštva, bolesti, rastave ili iseljavanja. Govoreći o obilježavanju 1050. obljetnice premnuća kraljice Jelene i 950. obljetnice krunidbe kralja Zvonimira, predsjednik HBK istaknuo je da te obljetnice nisu samo povijesni datumi, nego podsjetnik da su u korijenu našega naroda duboko usađeni vjernost Kristu i povezanost s Petrovom stolicom. Zaključio je da nas proslava tih obljetnica treba potaknuti da u suvremenim izazovima – od demografskih poteškoća do kulturnih prijevora – donosimo odluke koje će i budućim naraštajima omogućiti da u ovoj zemlji žive dostojno čovjeka i dostojno evanđelja.

U radnom dijelu zasjedanja, nakon usvajanja zapisnika s prošlog susreta, biskupi su zajednički promišljali o nedavno objavljenoj prvoj enciklici pape Lava XIV. *Magnifica Humanitas*. Istaknuto je da je riječ o Papinoj socijalnoj enciklici te da Papa želi da ona bude tako shvaćena i primljena. O tome govore mnoge činjenice, počevši od toga da nosi nadnevak 15. svibnja, kada je prije 135 godina (1891.) objavljena prva socijalna enciklika *Rerum novarum* pape Lava XIII., na što se papa Lav XIV. u uvodnom dijelu svoje enciklike izričito referira. Istaknuto je i kako ni u jednom dosadašnjem socijalnom dokumentu – a ima ih više od 45 – nije na tako izričit i temeljit način prikazan socijalni nauk Crkve kao crkveno-teološko učenje o odnosu Katoličke

Crkve prema događanjima u svijetu, kao što ga donosi *Magnifica Humanitas*. Papa u enciklici razvija, produbljuje i aktualizira dosadašnji socijalni nauk Crkve, obrazlaže zašto se Crkva bavi socijalnim temama, produbljuje odnos između Crkve i svijeta, donosi nove definicije socijalnoga nauka Crkve te dodatno osvjetljava i produbljuje pojedine dimenzije i teme teološko-socijalnog nauka Crkve, pružajući pritom i svoj osobni obol: zaštitu ljudske osobe u novoj epohi umjetne inteligencije. Moć umjetne inteligencije i neslućeni obzori njezina razvoja predstavljaju nešto sasvim novo, novu epohu te izazivaju nova pitanja na koja Crkva današnjega vremena treba pružiti svoj odgovor. Biskupi su dali snažne poticaje da se enciklika što prije prevede na hrvatski jezik te da se na svim crkvenim razinama enciklika pomno proučava i da se što više uprisutnjuju Papine snažne poruke koje je u enciklici uputio.

Biskupi su upoznati i sa završnim priprema-
ma za Peti nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji, koji će se održati 19. i 20. rujna ove godine, u Osijeku i u Aljmašu u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji pod geslom „U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani!“ (Rim 12, 12). Susret predstavlja vrhunac i završnicu pastoralnog ci-

klusa „Obitelji osoba s invaliditetom u krilu Crkve“, koji je započeo 2022. Sve potrebne informacije o susretu nalaze se na mrežnoj stranici shko2026.hr. Biskupi pozivaju na susret sve obitelji iz domovine i inozemstva, napose obitelji osoba s invaliditetom. Njima Crkva želi posvetiti osobitu pozornost te i ovim nacionalnim susretom pridonijeti njihovom još snažnijem uključivanju u život i poslanje Crkve u Hrvatskoj i hrvatskoga društva.

Obilježavanje 1050. obljetnice preminuća kraljice Jelene i 950. obljetnice krunidbe kralja Zvonimira bit će proslavljeno u Solinu 10. listopada.

Za novog ravnatelja Hrvatskog Caritasa biskupi su izabrali svećenika Požeške biskupije, vlč. Krunoslava Siroglavića.

Prisjetivši se nedavno održanog Susreta hrvatske katoličke mladeži, biskupi su još jednom izrazili zahvalnost Požeškoj biskupiji na organizaciji i gostoprimstvu za sve sudionike susreta.

Nakon zasjedanja biskupi su sudjelovali na euharistijskom slavlju u zagrebačkoj katedrali koje je predvodio novi apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, nadbiskup Leopoldo Girelli.

„JA SAM PUT, ISTINA I ŽIVOT“ (Iv 14, 6)¹

Dj 13, 26-33; Ps 2, 6-11; Iv 14, 1-6

Draga braćo i sestre,

1. „Neka se ne uznemiruje srce vaše!

Vjerujte u Boga i u mene vjerujte. U domu Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: 'Idem pripremiti vam mjesto'? Kad odem i priprelim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi, da i vi budete gdje sam ja“ (Iv 14, 1-2).

Nakon što je Isus u krugu svojih izabranika – dvanaestorice – javno obznanio da će ga Juda izdati, Petar zatajiti, a on njih napustiti, i to u svečanome trenutku blagovanja Pashe, među sustolnicima su zavladaali pomutnja, tjeskoba, uznemirenost i žalost. Polagano shvaćaju da im tlo izmiče pod nogama. Ali on je tu, s njima je! Govori nedvosmisleno i vrlo jasno. Svi slute da se nešto teško sprema i zato su uznemireni. Ipak, kada je Gospodin Isus s njima i oni s njim, nekako će biti, naći će se rješenje. Takav barem dojam oni ostavljaju. Ali ostati bez njega, u kojega su sve nade polagali, zvuči im nevjerovatno. Isus ih želi učvrstiti u vjeri, pripremiti na izazove koji su pred njima. Želi ih ohrabriti, ojačati njihovu vjeru da ne malakšu i posustanu. I premda Isus tijelom neće biti s njima, On svojih nikada ne napušta!

Sada govori o svome odlasku. Ovo je stvarni oproštaj. „A kamo ja odlazim, znadete put“ (Iv 14, 4). Toma se tada odvažio upitati: „Gospodine, ne znamo kamo odlaziš. Kako onda možemo znati put?“ (Iv 14, 5). Isus tada izgovara riječi koje odzvanjaju u srcu Crkve tijekom stoljeća i koje oblikuju njezin identitet: „Ja sam Put i Istina i Život“ (Iv 14, 6). Ove

riječi nisu samo utjeha za naše srce nego i jasnan putokaz za život. U tim riječima sadržano je sve: smjer kojim trebamo ići, istina koju trebamo živjeti i cilj kojemu težimo.

U tome svjetlu spominjemo se danas kod Gospodnjega oltara ljubavi, predanja, žrtve, ratnih rana i stradanja, boli i patnje hrvatskih branitelja i drugih stanovnika naše Domovine, osobito danas, u povodu 31. obljetnice vojno-redarstvene operacije „Bljesak“. Ne činimo to samo kao spomen na prošlost, nego kao vjernici koji u svjetlu Kristove poruke žele ući u dubinu razumijevanja žrtve, patnje, ali i oslobođenja i pobjede.

2. Isus – Put koji vodi kroz žrtvu do slobode

Isus kaže: „Ja sam Put.“ Kršćanstvo nije teorija, nego hod. To je konkretan životni put koji često vodi kroz odricanje, kroz križ, kroz darivanje samoga sebe. No upravo takav put vodi u istinsku slobodu. U legitimnoj obrani svoga doma i Domovine, kada smo egzistencijalno ugroženi, premda izloženi velikim opasnostima, pa i po cijenu vlastitoga života, prepoznamo ljude koji su izabrali odgovornost umjesto sigurnosti, darivanje umjesto sebičnosti. Time se, svjesno ili barem podsvjesno, dotiče i konkretno oživotvoruje samo Evanđelje.

Jer Krist nas ne poziva da ga samo promatramo, nego da ga slijedimo: „Tko hoće ići za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom“ (Mt 16, 24). Isto tako kaže: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje. Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovijedam“ (Iv 15, 13).

Crkva nas uči da naša žrtva sjedinjena s Kristovom dobiva otkupiteljsku vrijednost:

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana povodom 31. obljetnice vojno-redarstvene operacije „Bljesak“ u Okučanima, crkva sv. Vida, Okučani, 1. svibnja 2026.

„Kristova žrtva jedinstvena je žrtva... ali jer se u svojoj utjelovljenoj božanskoj osobi na neki način sjedinio sa svakim čovjekom, 'svima pruža mogućnost da budu pridruženi tom vazmenom otajstvu'" (KKC, 618). Zato put žrtve nije put gubitka, nego put punine. Svaka žrtva učinjena iz ljubavi ne nestaje — ona donosi plod. Sveti Ivan Pavao II. upravo tu istinu sažima riječima: „Čovjek se ne može potpuno naći osim po iskrenom darivanju samoga sebe" (*Redemptor hominis*, 10).

3. Isus — Istina koja oslobađa i daje smisao

Isus nastavlja: „Ja sam Istina." U svijetu u kojemu se istina često relativizira, obezvrjeđuje i iskrivljuje, Krist nas podsjeća da istina nije nešto što stvaramo, nego Netko koga susrećemo. On kaže: „Upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi" (Iv 8, 32). Istina nas oslobađa, ali samo ako je živimo u ljubavi. Pozvani smo čuvati sjećanje bez mržnje, braniti pravdu bez osvete i graditi mir koji nije zaborav, nego plod istine. Crkva nas podsjeća gdje se ta istina najdublje susreće — to je naša savjest: „Savjest je najskrovitije središte i svetište čovjeka, gdje je on sam s Bogom" (KKC, 1776). U svojoj nutrini, u savjesti, učimo razlikovati dobro od zla, istinu od laži. Zato prava istina nije ideologija, nego susret s Bogom koji nas vodi prema dobru.

4. Isus — Život koji pobjeđuje smrt

Na kraju Isus kaže: „Ja sam Život." To je vrhunac naše vjere. Krist ne daje samo smisao životu — On pobjeđuje smrt. „Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će" (Iv 11, 25). U tome svjetlu gledamo i na žrtvu onih koji su položili svoje živote iz ljubavi. Njihova smrt nije kraj. U otajstvu Božje ljubavi ona postaje prijelazom u puninu života. Crkva nas jasno poučava: „Za kršćanina smrt ima pozitivan smisao... 'Meni je živjeti Krist, a umrijeti dobitak'" (usp. KKC, 1681). Zato smo i mi pozvani biti graditelji života: čuvati mir, dostojanstvo i nadu koju smo primili, promicati kulturu mira, dijaloga i suživota, naspram zla, grijeha i Zloga.

Raduje nas da je slavlje obljetnice „Bljeska" ove godine svojevrsan uvod u sutrašnji nacionalni Susret hrvatske katoličke mladeži u Požeškoj biskupiji. Nada i budućnost Crkve i naroda — katolička mladež iz Domovine i inozemstva, sabrana u Duhu Svetom oko Krista, „Put, Istine i Života" — poput dvanaestorice u dvorani blagovanja Pashe, želi biti zajedno sa svojim Učiteljem, s Isusom Gospodinom koji nikad ne razočarava.

5. Kristalna kocka vedrine — znak vjere koja prosvjetljuje život

Na današnji dan prisjećamo se i snažnoga simbola — spomenika podignutoga ovdje u Okučanima, koji nosi naziv Kristalna kocka vedrine, a pred kojim smo izmolili molitvu za naše pokojne branitelje i koji smo blagoslovili 2018. godine. Već sam njegov naziv nosi duboku poruku: vedrina nije površna radost, nego nutarnja jasnoća, mir i sigurnost koja dolazi od Boga.

Kristal upućuje na prozirnost, čistoću i postojanost. Upravo se tu otvara poveznica s Kristovim riječima: tko hodi Kristovim putem, ne luta u tami, nego ulazi u vedrinu života, čak i kada je put težak. Tko živi u istini, oslobađa se laži i privida; njegov pogled postaje jasan poput kristala. Tko prima život koji Krist daje, ulazi u puninu koja nadilazi prolaznost i donosi duboki mir. Zato se može reći i ovo: Kristalna kocka vedrine simbolizira ono što Isus obećava — život u kojemu čovjek postaje proziran za svjetlo, oslobođen tame i ispunjen vedrinom koja ne ovisi o okolnostima, nego o dubokoj povezanosti s Bogom. Na kraju, sve se može sažeti u jednu misao: tko hodi putem, živi istinu i prima život koji daje Krist — taj ne samo da traži vedrinu nego i sam postaje vedrina.

Braćo i sestre, Krist kao Put, Istina i Život stoji pred nama kao živi, uskrsnuli Gospodin koji nas poziva na nasljedovanje.

Spominjući se danas i ovdje žrtve hrvatskih branitelja, pozvani smo na tu žrtvu zahvalno

odgovoriti vlastitim životom: hoditi putem ljubavi, živjeti istinu u savjesti i graditi život koji ima vječnu vrijednost. Neka nas Gospo-

din ojača da budemo ljudi puta koji vodi prema dobru, ljudi istine koja oslobađa i ljudi života koji pobjeđuje svaku tamu i zlo. Amen.

SVETI FLORIЈAN ZAŠTITNIK VATROGASACA¹

Dj 14, 5-18; Ps 115, 1-4. 15-16; Iv 14, 21-26

*Draga braćo i sestre,
Poštovani vatrogasci,*

1. Branitelj koji nas vodi i poučava

Riječi koje danas razmatramo dolaze iz Isusova obećanja:

„Branitelj, kojega će Otac poslati, poučit će vas o svemu.“ U tim riječima krije se duboka utjeha i snaga. Isus ne ostavlja svoje učenike same. On im obećava Duha Svetoga – Branitelja, Tješitelja, Onoga koji vodi, poučava i daje hrabrost onda kada im je najpotrebnije.

To obećanje Crkva čuva i produbljuje kroz svoj nauk. Uči nas da je Duh Sveti onaj koji uči i podsjeća Crkvu na sve što je Krist rekao (usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1099). On nije neka daleka sila, nego živa Božja prisutnost koja djeluje u srcu vjernika, u sakramentima i u zajedništvu Crkve.

Već su i crkveni oci prepoznavali tu duboku istinu. Tako sveti Augustin kaže:

„Ne govori samo izvana onaj koji poučava, nego iznutra onaj koji daje razumjeti.“ (*De Magistro*, 11, 38). Bog, dakle, ne ostaje na riječima koje čujemo izvana, nego ulazi u dubinu našega srca i ondje nas poučava, oblikuje i vodi prema istini.

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana na blagdan sv. Florijana i Dan vatrogastva u Vojnom ordinarijatu, kapelica Vojnog ordinarijata u RH, Zagreb, 4. svibnja 2026.

Koliko nam je puta u životu potrebno vodstvo? Koliko puta stojimo pred „vatrom“ kušnji, strahova, nesigurnosti i ne znamo kojim putem krenuti? Upravo tada djeluje Duh Sveti. On ne dolazi uvijek u buci i sili, nego često tiho, u savjesti, u nutarnjem poticaju na dobro, u riječima koje nas dirnu... On nas poučava – ne samo riječima, nego životom. On nas podsjeća tko smo, kome pripadamo i kamo idemo.

2. Sv. Florijan – svjedok hrabrosti i vjere

Kad razmišljamo o toj snazi Duha Svetoga, posebno se možemo prisjetiti svetog Florijana. Bio je rimski vojnik i časnik, ali još više čovjek duboke vjere. U vremenu progona kršćana nije se sakrio niti šutio, nego je javno priznao svoju vjeru i stao u obranu progonjenih.

Predaja kaže da je bio poznat po hrabrosti i spremnosti pomagati drugima, pa i u gašenju požara. No njegova najveća snaga nije bila u tjelesnoj hrabrosti, nego u vjernosti Bogu. Kada mu je život bio ugrožen, nije odustao od Krista. Upravo tada pokazuje se prava „vatra“ njegova srca – vatra vjere koja ne gori da bi uništavala, nego da bi svijetlila i svjedočila.

Zato ne čudi da je postao zaštitnik vatrogasaca. Jer vatrogasci, svi vi, poput njega, ulazite u opasnost kako bi spasili druge. Vi svi nosite u sebi spremnost na žrtvu i darivanje svojih sposobnosti, svojih snaga, svoga vremena, svoje ljubavi, brige i pažnje prema drugima, pa i života.

U tome prepoznamo odraz evanđelja – ljubav koja ide do kraja.

Sveti Florijan nas tako uči da prava hrabrost nije samo suočiti se s vanjskim opasnostima, nego ostati vjeran Bogu u svakodnevnim kušnjama, ne izdati istinu, ne odustati od dobra, čak i kad je teško.

3. Naši unutarnji požari i Božja milost

Sveti Florijan nas također podsjeća da i u nama često bukne požari koji nisu vidljivi očima, ali su itekako stvarni: požari ljutnje, zavisti, ponosa, ravnodušnosti. Ti požari ponekad tinjaju tiho, a ponekad planu naglo i iza sebe ostavljaju spaljene odnose, teške riječi i duboke rane. Čovjek sam često nema snage ugaziti takve vatre. Zato nam Bog daruje svoju milost na poseban način – po sakramentima. U sakramentu pomirenja Bog dolazi tamo gdje najviše boli i gasi ono što nas iznutra razara. Ne daje nam samo oprost, nego i novu snagu da započnemo iznova, poučeni Duhom Svetim kako drugačije živjeti. U euharistiji primamo samoga Krista koji preobražava naše srce. Njegova prisutnost u nama postaje sveta

vatra – ne ona koja uništava, nego ona koja čisti, jača i daje život. Ona nas osposobljava da budemo ljudi mira, ljudi koji ne šire vatru zla, nego donose toplinu ljubavi.

Poput vatrogasca koji treba stalan izvor vode, i mi trebamo redovito pristupati tim živim izvorima milosti. Tada ne samo da gasimo požare u sebi, nego postajemo oni koji mogu pomoći i drugima.

4. Poziv na život u Duhu i po Duhu

Braćo i sestre, nismo sami ni u mirnim ni u dramatičnim trenucima ovoga života. Bog nam je dao Branitelja koji nas vodi i poučava u svemu. Na nama je da slušamo i budemo otvoreni njegovu djelovanju, da svakodnevno biramo dobro i dopuštamo Duhu Svetomu da oblikuje naše srce.

Neka nas zagovor svetog Florijana ojača da budemo hrabri u borbi protiv zla, najprije u vlastitom srcu, a zatim i u svijetu oko nas. I neka Duh Sveti zapali u nama vatru ljubavi koja neće razarati, nego koja će grijati, svijetliti i donositi život. Amen.

„MIR VAM SVOJ OSTAVLJAM, MIR VAM SVOJ DAJEM“ (Iv 14, 27)¹

Dj 14, 19-28; Ps 145, 10-13b. 21; Iv 14, 27-31a

Draga braćo i sestre,

1. Kristov mir nije kao mir svijeta

Riječi današnjega Evanđelja po Ivanu dio su Isusova oprostajnog govora učenicima u dvorani Posljednje večere na Veliki četvrtak. Iste večeri Isus će biti uhvaćen, a sutra dan će umrijeti razapet na križu.

Evanđelist Ivan svjedok je tih događaja. On je jedan od dvanaestorice apostola koji Isusa slijedi u stopu i ostaje uz njega, unatoč opasnosti za vlastiti život, sve do križa na Golgoti. Nakon Kristova uskrsnuća Ivan će biti neumorni svjedok i propovjednik svega što je vidio, čuo i doživio s Isusom. Jedini je od apostola umro naravnom smrću, i to u dubokoj starosti. Pokopan je u Efezu, u današnjoj Turskoj. Nad njegovim je grobom bila podignuta veličanstvena bazilika, duga oko 130 i široka 60 metara, koju su kasnije razorili protivnici kršćanstva. Na tome se mjestu i danas nalazi Ivanov grob.

Ivan je autor Evanđelja, knjige Otkrivenja i triju poslanica. Zato njegove riječi imaju posebnu težinu — težinu čovjeka koji je živio s Kristom i bio svjedok događaja.

Na upit Jude, ne Iškariotskoga: „Kako to da ćeš se, Gospodine, očitovati nama, a ne svijetu?“, Isus odgovara:

„Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti. Tko mene ne ljubi, riječi mojih ne čuva. A riječ koju slušate nije moja, nego Oca koji me posla. To sam vam

govorio dok sam boravio s vama. Branitelj — Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime — poučavat će vas o svemu i dozivati vam u pamet sve što vam rekoh“ (Iv 14, 22-26).

I potom Isus nastavlja:

„Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje“ (Iv 14, 27).

Mir je riječ koja danas stoji u središtu naše molitve. Ali Isus odmah dodaje da njegov mir nije kao mir koji daje svijet. Svijet često podrazumijeva samo odsutnost rata, sukoba ili vidljive opasnosti. Kristov je mir mnogo dublji. To je mir koji se rađa iz istine, čiste savjesti, vjernosti Bogu i spremnosti da čovjek ostane na strani dobra i onda kada je teško.

Kristov mir nije samo nešto što se želi. To je mir koji se čuva.

2. Mir nije bijeg od nevolje

Isus svojim učenicima ne obećava život bez kušnje. Ne kaže im: neće biti protivljenja, neće biti straha, neće biti križa. Naprotiv, govori im uoči svoje muke. Govori im u času kada se približavaju izdaja, osuda i križ. I upravo tada kaže:

„Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši“ (Iv 14, 27).

To nije površna utjeha. To nisu riječi čovjeka koji ne zna što dolazi. Isus zna što ga čeka, ali zna i komu ide — ide Ocu. Njegov mir izvire iz potpunoga povjerenja u Oca.

U prvom misnom čitanju istom logikom živi i postupa sveti Pavao. Njega su kamenovali misleći da je mrtav. Odvukli su ga izvan grada i bacili kao smeće. Nažalost, takva logika nasilja poznata nam je i iz Domovinskoga

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana prigodom 35. obljetnice osnutka Specijalne jedinice policije „Grof“ Dubrovnik, crkva Male braće, Dubrovnik, 5. svibnja 2026.

rata. I danas tragamo za svojim nestalima, istražujemo jame i grobnice, prekapamo po odlagalištima otpada kako bismo pronašli njihove zemne ostatke. To može učiniti samo mržnja.

Ali Pavao nije ostao ležati u porazu. Ustao je i nastavio naviještati Evanđelje. Ne bježi od poslanja. Vraća se među ljude, hrabri učenike i podsjeća ih da nam je „kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje“ (Dj 14, 22).

To je kršćanski realizam.

Vjera ne uklanja križeve, kušnje i patnje života. Ona daje snagu da čovjek u trpljenju ne izgubi sebe i ne izgubi Boga. Vjera ne znači da se nikada nećemo bojati, nego da strah neće imati posljednju riječ.

3. Mir se čuva služenjem

Danas se s osobitim poštovanjem spominjemo 5. svibnja 1991. godine — dana osnutka Specijalne jedinice policije „Grof“ u Dubrovniku.

Taj datum nije samo podatak iz ratne kronologije. To je dan kada su konkretni ljudi, u konkretnom gradu i u konkretnom vremenu, prihvatili službu koja će uskoro postati služba obrane života, slobode i mira.

Dubrovnik dobro zna da mir nije nešto apstraktno. Mir ima lice. Ima ime. Ima cijenu.

Ovaj grad zna što znači kada se mir napadne. Zna što znači kada se nad kuće, crkve, zidine, obitelji i ljudske živote nadviju crni oblaci rata; kada padaju granate s kopna, mora i zraka; kada se šire mržnja i nasilje.

Ali Dubrovnik zna i što znači kada netko stane između nasilja i nezaštićenih.

Zato se danas ne spominjemo samo jedne postrojbe. Spominjemo se ljudi koji su razumjeli da mir treba čuvati — ne praznim riječima, nego profesionalnom spremnošću, nesebičnom žrtvom i konkretnim djelima.

U tome je duboko dostojanstvo policijskog poziva.

Policajac nije čovjek sile radi sile. On je čovjek zakona radi čovjeka. Njegova zadaća nije pokazivanje moći, nego zaštita života, reda i mira. Jer ondje gdje nestane zakon, prvi ne stradaju jaki, nego najslabiji i nezaštićeni. Zato je časna policijska služba uvijek služba mira.

4. Mir traži hrabrost i mjeru

Specijalna policija dobro zna da postoje trenuci u kojima se odluke donose brzo — pod pritiskom, u napetosti, među ljudima koje su zahvatili strah, bijes ili panika.

U takvim trenucima nije dovoljna samo snaga. Potrebna je mjera. Potrebna je razboritost. Nije dovoljna samo ovlast. Potrebna je savjest. Nije dovoljno znati postupak. Potrebno je ostati čovjek.

Kristov mir upravo je takav mir: mir koji ne znači slabost, nego nutarnju sabranost. Mir koji ne znači popuštanje zlu, nego sposobnost da se zlu suprotstavi bez mržnje.

Zato današnje Evanđelje tako snažno pristaje ovoj prigodi. Isus kaže:

„Mir vam svoj dajem.“

To nije kukavički mir. To je mir Sina koji ide prema križu, ali ne mrzi. Mir Onoga koji je izdan, ali ne izdaje ljubav. Mir Onoga koji je osuđen, ali ne odustaje od Oca. Takav mir potreban je svakom čovjeku koji nosi odgovornost za druge. Potreban je policajcu. Potreban je zapovjedniku. Potreban je branitelju. Potreban je ocu i majci. Potreban je svakome tko mora ostati priseban onda kada drugi gube sigurnost.

5. Mir se pamti zahvalnošću

U Djelima apostolskim čuli smo da se Pavao i Barnaba vraćaju zajednici i pripovijedaju

„što sve Bog učini po njima“ (Dj 14, 27). To je važna rečenica. Oni ne govore samo o onome što su sami učinili. Ne stavljaju sebe u središte. Prepoznaju da je Bog djelovao po njihovoj slabosti, po njihovu trudu i po njihovu poslanju.

Tako i mi danas stojimo pred Bogom sa zahvalnošću. Zahvaljujemo za poginule pripadnike „Grofova“, za sve hrvatske branitelje i za sve civilne žrtve koje su svoje živote ugradile u slobodu Domovine. Zahvaljujemo i za njihove obitelji, jer svaka žrtva branitelja duboko dotiče i njegov dom. Ali zahvalnost nije samo pogled unatrag. Zahvalnost je i obveza.

Ako poštujemo one koji su čuvali i branili mir u ratu, onda je naša dužnost čuvati i promicati mir u vremenu koje nam je darovano. Čuvati ga u društvu, u obitelji, u riječima i odnosima; u poštivanju dostojanstva svakoga čovjeka; u poštivanju bogomdanoga moralnog zakona upisanog u ljudsku savjest.

Nažalost, postoje i suptilni načini razaranja mira: nepravda, korupcija, prijezir, nasilje u obitelji i društvu, hibridni ratovi, dezinformacije, širenje straha, govor mržnje, trovanje međuljudskih odnosa i ravnodušnost prema slabima.

Kristov učenik ne može govoriti o miru, a širiti mržnju i nemir. Tko prima Kristov mir, pozvan je biti njegov graditelj i čuvar.

6. Mir se povjerava Bogu

Zato danas molimo za sve pripadnike policije koji vrše zahtjevnu, odgovornu i osjetljivu službu. Molimo da ih Bog čuva od opasnosti, ali i od tvrdoće srca. Da im dade hrabrost,

ali i razboritost. Snagu, ali i poštovanje prema čovjeku. Autoritet koji ne ponižava, nego štiti.

Molimo i za obitelji policajaca. Jer služba onoga koji čuva mir često ulazi i u ritam obiteljskoga života. Iza svake odore stoji dom. Iza svake odgovorne službe stoji netko tko čeka, brine i moli.

A za poginule hrvatske branitelje molimo da im Gospodin bude vječni mir.

Oni su u vremenu kušnje učinili ono što je trebalo učiniti. Na nama je da njihovu žrtvu ne pretvorimo samo u spomen, nego u odgovornost koja obvezuje.

Draga braćo i sestre, Isus nam danas ne daje mir kakav daje svijet. Ne daje nam mir zaborava, ravnodušnosti ili kukavičkoga povlačenja. Daje nam svoj mir: mir koji dolazi od Oca, mir koji prolazi kroz križ, mir koji se čuva istinom, služenjem i vjernošću.

Odlučno. Hrabro. Aktivno.

Neka taj mir bude u srcima svih koji danas služe sigurnosti našega naroda.

Neka bude u obiteljima poginulih i preminulih branitelja.

Neka bude u našem Dubrovniku – gradu koji zna cijenu mira.

Neka bude u našoj Domovini Hrvatskoj.

I neka nas Gospodin učini ljudima koji mir ne samo žele, nego ga svakodnevno čuvaju i izgrađuju. Amen.

„VJERUJ U GOSPODINA ISUSA I SPASIT ĆEŠ SE – TI I DOM TVOJ!“ (Dj 16, 31)¹

Dj 16, 22-34; Ps 138, 1-3. 7c-8; Iv 16, 5-11

*Poštovani gospodine zapovjedniče,
Poštovani pripadnici Zapovjedništva za
obuku i doktrinu,
Draga braćo svećenici,
Draga braćo i sestre,*

1. U nedjelju 5. travnja proslavili smo svetkovinu Kristova uskrsnuća. U danima poslije nedjelje uskrsnuća, Isus se ukazivao svojim učenicima kroz pedeset dana: pridružio im se na putu u Emaus, ukazao u dvorani Posljednje večere, na drugim mjestima, u Galileji, podučavao ih je i obećao da će im Otac i on poslati drugog Branitelja – Duha Svetoga (Vidi: Iv 14, 16-17. 26; Iv 15, 26; Iv 16, 7. 13-15; Lk 24, 49; Dj 1, 4-5; Dj 1, 8;). Zato liturgijsko vrijeme koje nazivamo „uskrsno vrijeme – vazmeno vrijeme“ traje pedeset dana, od Uskrsa do svetkovine Duhova - Pedesetnice, „rođendana“ Crkve² u Jeruzalemu, silaska Duha Svetoga nad apostole u prilici ognjenih jezika. Isus će tako zaključiti svoje otkupiteljsko djelo na zemlji a njegovi učenici nastaviti poslanje. Njegova zajednica vjernika Crkva – njegovo „mistično tijelo“³ sastavljena je od „ljudi koje u Kristu sjedinjene vodi Duh Sveti u njihovu hodu prema Očevu kraljevstvu; Oni su primili poruku spasenja koju

valja iznijeti pred svakoga“⁴. Propovijedati ju, navijestiti svakom stvorenju! Bog hoće da se svi ljudi spase. (1Tim 2, 3-4; 2Pt 3, 9; Iv 3, 16-17). „Duh Sveti izgrađuje, oživljava i posvećuje Crkvu koja je sakrament zajedništva Presvetog Trojstva i ljudi“⁵. Duh Sveti je Očev i Isusov dar učenicima, nama vjernicima, Crkvi. U evanđelju, Isus za Duha Svetoga upotrebljava grčki izraz *Paraklet*, (παράκλητος - paráklētos). Pojam *Paraklet* ima značenje: Tješitelj, Branitelj, Zagovornik.

2. Duh Sveti je **Tješitelj**. Svi mi, osobito u trenucima teškoća i problema tražimo utjehu. No, često se okrećemo samo zemaljskim utjehama, prolaznim utjehama koje brzo nestaju. Isus nam nudi Duha Svetoga – nebesku utjehu. Koja je razlika? Utjehe svijeta nalik su analgeticima, sredstvima protiv bolova: mogu donijeti trenutno olakšanje, umanjiti trpljenje ali ne mogu izliječiti bolest koju duboko nosimo u sebi. Televizija, ekrani, alkohol, zabava mogu čovjeka trenutno umiriti, mogu odvratiti pozornost od problema na druge sadržaje, ali nas ne mogu izliječiti. Bolest ostaje! Oni djeluju na površini, na razini osjetila, ali jedva dotiču srce. Duh Sveti, kojega daju Bog Otac i Isus, čini upravo to. On silazi u dubinu našeg srca, savjesti našega bića i, gdje su duhovne kušnje veće, gdje je bol snažnija ondje on donosi veću utjehu.⁶

1 Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana prigodom Dana vojne kapelanije „Sv. Leopold Bogdan Mandić“, crkva sv. Mihaela arkandela, Osijek, 12. svibnja 2026.

2 Usp. Papa Franjo, *Generalna audijencija 31. svibnja 2017.*, preuzeto s: https://www.vatican.va/content/francesco/en/audiences/2017/documents/papa-francesco_20170531_udienza-generale.html

3 Drugi vatikanski koncil, *Lumen Gentium. Dogmatska konstitucija o Crkvi* (21. XI. 1964.), br. 7, u: *Dokumenti*, Zagreb, 2008.

4 Drugi vatikanski koncil, *Gaudium et spes. Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu* (7.XII. 1965.), br. 47, u: *Dokumenti*, Zagreb, 2008.

5 Ivan Pavao II., *Katekizam Katoličke Crkve* (25.X. 1992.), Zagreb, 1994., br. 747.

6 Usp. Papa Franjo, *Homilija na misi svetkovine Pedesetnice* (23. 5. 2021.), preuzeto s: https://www.vatican.va/content/francesco/en/homilies/2021/documents/papa-francesco_20210523_homelia-pentecoste.html

Duh Sveti je također **Branitelj – Zagovornik**.

U Isusovo vrijeme branitelji – odvjetnici, zagovornici na sudu nisu mogli govoriti umjesto optuženih. Jednostavno su stajali uz njih i šapćući im na uho predlagali su što da kažu. Na sličan način, Duh – Branitelj ne zauzima naše mjesto u rješavanju problema i prevladavanju prepreka nego nadahnjuje naše misli i osjećaje, prosvjetljuje savjest, što nam je govoriti, jača našu volju za činiti. To čini diskretno, bez prisile, poštuje ljudsku slobodu. Predlaže, daje savjet, ali ne nameće.⁷

3. Poštovani i dragi pripadnici Zapovjedništva za obuku i doktrinu, svi vi koji pripadate vojnoj kapelaniji sv. Leopolda Bogdana Mandića, svi djelatnici i gosti, braćo i sestre. Vaš nebeski zaštitnik sv. Leopold Bogdan Mandić cijelog je svog života djelovao u snazi tog nebeskog dara – Duha Tješitelja, Duha Branitelja. Podrijetlom iz Zakućca kod Omiša, rođen u brojnoj i dobrostojećoj obitelji u Hercegovini u Bokokotorskom zaljevu, godinama je sv. Leopold u sjevernotalijanskome gradu Padovi, provodio dane i godine u maloj ispovjedaonici u kapucinskome samostanu sv. Križa. Primaio je ljude svih staleža: opterećene krivnjom, ranjene grijehom, pogođene u savjesti, izgubljene, dezorijentirane, razočarane, beznadne... Tješio je druge. Nije se razbacivao velikim i učenim izrazima, nije bio od puno riječi, nije se dokazivao strogošću. Strpljivo je slušao svakog čovjeka, pokušao razumjeti svakog grješnika, osvajao je blagošću, strpljivošću, dobrotom. Znao je slušati, puno slušati. Dobro je znao razlikovati ljudsku slabost od zloće. Znao je voditi čovjeka strpljivo, korak po korak do pomirenja s Bogom a to onda znači i sa samim sobom i s ljudima. Ljudi su u njemu prepoznali svog zagovornika pred Bogom i ljudima, zaštitnika, branitelja, prijatelja, oca i brata jer su osjećali da ih ne osuđuje, ali ih ni ne ostavlja same u njihovim slabostima, blatu grijeha... Izbavlja ih od utjecaja Zloga i grijeha, duhovno vodi, usmjerava, k Bogu izvoru svakoga dobra,

vodi k vječnom spasenju vlastite duše. Leopold je imao načina da uvijek osudi grijeh ali nikada grješnika.

Sveti Leopold nam je svima uzor! Uzor je i vama koji ste u Zapovjedništvu za obuku i doktrinu zaduženi za planiranje i pripremu obuke ročnika, pričuvnog sastava Hrvatske vojske i djelatnog vojnog osoblja. Vaša zadaća nije samo organizirati i provoditi sustav obuke, nego pridonositi oblikovanju odgovornih, osposobljenih i postojanih ljudi spremnih za služenje domovini. Zato su vama i svima nama potrebne vrline, osobine koje je sv. Leopold pokazivao: strpljenje, dosljednost, komunikacijska vještina, pravednost, procjena ljudi, razboritost u riječima, smirenost u postupcima, djelovanju, evanđeoska načelnost u stavovima, blagost u djelovanju... U svakodnevnom radu i susretu s ljudima, svima nam je potreban dar Duha Svetoga – Duh Sveti koji je bio obilno djelatna u životu sv. Leopolda.

4. No, kako prepoznati djelovanje Duha Svetoga u našim životima, u našoj sredini? On nije vidljivi dar koji možemo osjetiti. On je nevidljivi Tješitelj, Branitelj. U tom smislu, on je sličan vjetru kojeg ne možemo vidjeti ali možemo prepoznati posljedice njegova djelovanja.

Nevidljivi vjetar prepoznavamo po gibanju krošnje drveta, po uzbibanom moru, ili po kretanju oblaka. U vrućini vjetar prepoznavamo kao blagi lahor, a u oluji kao snažnu silu koja ruši visoka stabla, odnosi krovove, potapa brodove.... Vjetar ne možemo vidjeti svojim fizičkim očima, a ipak opažamo njegovo djelovanje u svijetu. Na sličan način je i s Duhom Božjim.

U Poslanici Galaćanima, sv. Pavao, opisuje kako prepoznati njegovo djelovanje. Nevidljivi Božji Duh može se prepoznati po njegovim plodovima u životu vjernika. Pavao piše: „Plod je pak Duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost.“ (Gal 5, 22) To su znakovi života po Duhu. Prvi u nizu tih plodova je ljubav.

⁷ Usp. *Isto*.

U istoj Poslanici Galaćanima, apostol naroda Pavao će reći da, noseći breme jedni drugih, vjernici ispunjavaju zapovijed ljubavi (usp. Gal 6, 2). Podupirući jedni druge, na konkretan način izvršujemo Kristovu zapovijed ljubavi. U svakodnevnom poslu, u vojarni ili na poligonu, nastojmo biti jedni drugima potpora. Dijelimo terete s drugima. Svakodnevno nam se boriti protiv egoizma, zavisti, ljubomore, ogovaranja... Kao u vrijeme najveće ugroze na Hrvatsku, staviti zajednički cilj ispred svoga vlastitoga. Zajednički interes ispred vlastite komotnosti. Nije to lako! To će biti prvi plod Duha u našim životima.

I u obiteljskom životu. Svatko od Vas ima iza sebe obitelj. Poduprite svoje supružnike u kućanskim poslovima, u obiteljskim obvezama, pomažite, dijelite zajedničke brige i terete. Ne prepuštajte drugome da neki teret nosi sâm, možda mu je pretežak, a da mi to i ne znamo. Ako budemo živjeli tako, prepoznat ćemo djelovanje Duha Svetoga u našem životu. Sveti Antun Padovanski je rekao: „Tko je pun Duha Svetoga govori raznim jezicima. Različiti jezici su različita svjedočanstva o Kristu: tako drugima govorimo o poniznosti, siromaštvu, strpljivosti i poslušnosti, kad ih pokazujemo prisutnima u nama samima. Propovijed je učinkovita, pokazuje svu svoju elokvenciju, kad govore djela. Molim Vas neka odstupe riječi, neka govore djela“⁸.

8 S. Antonii Patavini, *O. Min. Doctoris Evangelici, Sermones dominicales et festivi ad fidem codicum recogniti*, I, Dominica Pentecoste 16, Patavii 1979.

Sveti Leopold „propovijedao“ je svojim životom: Svi su mogli razumjeti i cijeliti njegovu „propovijed“, ponizni i moćni, učeni i neuki, koji su ga podjednako bez razlike tražili.

Pred njim su klečali za sakrament pomirenja kardinali (i sam Albino Luciani, kasnije blaženi papa Ivan Pavao I.), biskupi, svećenici, redovnici, sveučilišni profesori, akademici, znanstvenici, studenti, jednostavni ljudi i ljudi skromne naobrazbe... Svi oni podjednako su osjećali u njemu velikog čovjeka, Božji Duh koji u njemu i po njemu djeluje.

5. Draga braćo i sestre, postoji molitva Duhu Svetome koju možemo moliti u svakome trenutku: kada smo sretni ili kada smo tužni, kada smo umorni i opterećeni, kada smo u strahu i tjeskobi ili kada smo radosni.

Uvijek možemo ponavljati jednostavnu molitvu: „Dođi, Duše Presveti!“ U svojim molitvenicima imamo prekrasnu molitvu Crkve na Duhove: „Dođi, Duše Presveti, sa neba nas posjeti zrakom svoje milosti. Dođi, Oče ubogih, djelitelju dara svih, dođi, srca svjetlosti. Tješitelju tako blag, ti nebeski goste drag, pun miline, hlade tih...“ Možemo samo ponavljati: „Dođi, Duše Sveti!“

Činimo to često i spontano, tijekom dana, a osobito na završetku uskrsnog vremena pred svetkovinu Duhova kada s cijelom Crkvom molimo da Duh Sveti obnovi naše živote, naše ljudske odnose, naše obitelji, našu Domovinu, našu Crkvu i čitav svijet. Amen.

„NE BOJ SE, NEGO GOVORI I NE DAJ SE UŠUTKATI! TA JA SAM S TOBOM” (Dj 18, 9-10)¹

Dj 18, 9-18; Ps 47, 2-7; Iv 16, 20-23a

*Poštovani hrvatski branitelji, pripadnici 2. gardijske brigade „Gromovi”,
poštovane obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja,
draga braćo i sestre,*

1. U današnjem evanđelju Isus govori svojim učenicima neposredno prije svoje muke i smrti. Govori im u času kada se nad njih nadvija tama Velikoga petka. Učenici još ne razumiju sve što će se dogoditi. A Isus im, s punom ozbiljnošću, kaže: „Vi ćete plakati i jaukati, a svijet će se veseliti. Vi ćete se žalostiti, ali žalost će se vaša okrenuti u radost” (Iv 16, 20).

Isus ne skriva istinu pred svojim učenicima. Ne obećava im život bez križa. Naprotiv, priprema ih za čas kušnje. Ali im u isti mah daje obećanje koje nadilazi svaku ljudsku snagu: „Srce će vam se radovati i radosti vaše nitko vam oteti neće” (Iv 16, 22).

To je riječ koja danas posebno snažno odjekuje među nama. Danas slavimo 35. obljetnicu ustroja 2. gardijske brigade „Gromovi”. Ali tu obljetnicu ne možemo slaviti bez sjećanja na one koji su u temelje hrvatske slobode ugradili svoje živote. Zato smo danas pred oltarom Gospodnjim: da zahvalimo, da se spomenemo, da molimo i da iz Kristove riječi primimo nadu, a nada nije samo ljudska utjeha pred smrću, nego vjera Crkve u Krista raspetoga i uskrsloga. Katekizam Katoličke Crkve uči da se pred smrću ne zaustavljamo samo u nemoći i šutnji, nego u vjeri gledamo prema Onome koji je smrću smrt pobijedio.²

1 Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana povodom proslave 35. obljetnice ustroja 2. gardijske brigade „Gromovi”, župa Uzašašća Gospodnjega, Zagreb - Slobodština, 15. svibnja 2026.

2 Usp. Katekizam Katoličke Crkve (KKC), br. 1010.

2. Draga braćo i sestre, Isus u današnjem evanđelju koristi sliku iz života žene koja rađa i kaže: žena je u žalosti jer je došao njezin čas; ali kad rodi dijete, više se ne spominje muke od radosti što se čovjek rodio na svijet (Iv 16, 20). Iz križa se rađa novi život, uskrsnuće. Iz žrtve se rađa nada.

Tako je i u životu naroda. Sloboda se ne rađa lako, nego se za nju treba boriti. U takvom povijesnom trenutku nastali ste i vi Gromovi 1991. godine, u vrijeme kada se nad Hrvatsku nadvila prijetnja rata i agresije. Bilo je to vrijeme neizvjesnosti, straha, oskudice i velike hrabrosti. Vrijeme u kojemu se nije znalo što donosi sutra, ali se znalo što se mora braniti: život, dom, obitelj, vjera, sloboda i dostojanstvo hrvatskoga naroda.

Ime Gromovi nije ostalo samo vojni naziv. Ono je postalo znak odlučnosti, zajedništva i spremnosti na žrtvu. Gromovi su na hrvatskim bojištima ostavili trag hrabrosti, postojanosti i vjernosti. Od prvih ratnih dana, na Banovini, Pokuplju i drugim bojištima, pripadnici 2. gardijske brigade nosili su teret obrane Domovine.

Zato danas ne slavimo rat. Kršćanin nikada ne slavi rat. Danas slavimo vjernost i ljubav prema domovini i zato se u ovoj svetoj misi s posebnim poštovanjem spominjemo poginulih i nestalih pripadnika brigade kojih je prema podacima Ministarstva obrane Republike Hrvatske 203 poginula i pet nestalih.³

3. Sveta misa vraća nas u dubinu. Pred Bogom postoji svaki čovjek: njegovo ime, njegovo lice, njegova obitelj, njegovi suborci,

3 Ministarstvo obrane Republike Hrvatske (MORH), preuzeto s: <https://morh.gov.hr/vijesti/12248>

njegov strah, njegova hrabrost, njegov zadnji trenutak. Njegova duša.

Zato Crkva danas ne govori samo jezikom povijesti, nego jezikom vjere. Ne dolazimo pred Boga samo reći da se sjećamo, nego dolazimo moliti: Gospodine, primi u svoje milosrđe one koji su dali život i one za kojima se još traga. Ova sveta misa nije samo komemoracija; kako uči Katekizam, Euharistija je „srce vazmene stvarnosti kršćanske smrti“. U njoj naše sjećanje postaje molitva, a zahvalnost euharistijski prinos Kristu raspetom i uskrsnom.⁴

Poštovane obitelji poginulih nestalih i preminulih branitelja: Vaša žrtva je golema. Vaše suze i bol nisu prošlost. One su dio naše narodne i kršćanske odgovornosti. Ali vjera nam danas govori i više od toga: vaši pokojni nisu nestali iz Božje ruke. Čovjek može biti izgubljen za naše oči, ali nitko nije izgubljen za Boga.

U prvom čitanju iz Djela apostolskih čuli smo kako se Gospodin obraća apostolu Pavlu u Korintu: „Ne boj se, nego govori i ne daj se ušutkati! Ta ja sam s tobom.“ (Dj 18, 10)

Pavao se nalazi u velikom i nemirnom Korintu, okružen otporima i protivljenjima. Mogao je zašutjeti i povući se, ali mu Gospodin govori: „Ne boj se, nego govori i ne daj se ušutkati! Ta ja sam s tobom“ (Dj 18, 10).

Ta riječ danas ima osobitu snagu i za nas. Potrebna nam je hrabrost da govorimo – ne iz gorčine, ne protiv nekoga, nego u obranu istine o dobru, žrtvi i zahvalnosti. Ne smijemo dopustiti da se ušutka istina o cijeni hrvatske slobode, poštovanje prema braniteljima i blizina obiteljima poginulih i nestalih. Kršćansko pamćenje nije zarobljenost u prošlosti. Ono ne čuva mržnju i ne poziva na osvetu, nego čuva dostojanstvo, odgaja za odgovornost i otvara srce služenju dobru.

Domovina se branila na bojištu kada je bila napadnuta. Ali kršćanin, ljubeći svoju zemaljsku domovinu, ne zaboravlja da je njegova konačna domovina u Bogu: „Naša je domovina na nebesima“ (Fil 3, 20). Zato ljubav prema Domovini mora biti pročišćena vjerom i usmjerenja prema dobru, miru, pravdi i odgovornosti. Danas se Domovina brani poštenjem, istinom, brigom za obitelj, služenjem općem dobru i čuvanjem dostojanstva svakoga čovjeka, kulturom života – otvorenosti životu, zaštitom svakog začetoj djeteta do prirodne smrti. Ima budućnost.

„Gromovi“ su u ratu pokazali što znači zajedništvo u opasnosti. Danas nam treba zajedništvo u miru. Narod koji zna zahvaljivati, pamтити i moliti ostaje duhovno živ.

4. Dragi pripadnici 2. gardijske brigade „Gromovi“, zahvaljujemo vam za hrabrost, vjernost i zajedništvo koje ste u presudnim danima hrvatske povijesti darovali svome narodu. Vaša žrtva i žrtva vaših suboraca nije samo uspomena, nego još više snažni i trajni poziv na odgovornost, čuvanje dostojanstva svakog čovjeka stvorena na sliku Božju. Poziv je na jedinstvo i slogu hrvatskoga naroda, svih nas koji živimo u Lijepoj našoj. Daleko od nas svi virusi podjela i svađa koji ne vode dobru ni pojedinca ni društvene zajednice!

Drage obitelji poginulih, nestalih i preminulih, vaša tiha žrtva ostaje duboko upisana u pamćenje Crkve i Domovine. Zato ova 35. obljetnica nije samo datum iz povijesti, nego dan zahvalnosti, spomena i nade; dan u kojemu se ponos ne odvaja od molitve, niti se sjećanje odvaja od vjere.

Na kraju se vratimo početku i Isusovim riječima: „Vi ćete se žalostiti, ali žalost će se vaša okrenuti u radost“ (Iv 16, 20). To je evanđelje današnje obljetnice. Žalost nije izbrisana, ali nije ni posljednja. Suze nisu zanijekane, ali su obasjane. Smrt nije zaboravljena, ali je pobijeđena Kristovim uskrsnućem. Svima nama neka u srcu ostane Isusovo obećanje: „Radosti vaše nitko vam oteti neće.“ Amen.

⁴ Usp. KKC, br. 1689.

PROPOVIJED VOJNOG ORDINARIJA MSGR. JURE BOGDANA NA KOMEMORACIJI ŽRTVAMA BLEIBURŠKE TRAGEDIJE¹

Post 2, 7-9; 3, 1-7; 9-15. 20; Ps 47, 2-3. 8-10; Lk 12, 1-7

Draga braćo i sestre,

1. Bijeg od svjetla i prisila na zaborav

Razdoblje od Uskrsa do svetkovine Duhova stavlja u središte života Crkve temeljnu istinu naše vjere: Kristovo uskrsnuće. Od prvotne uznemirenosti Marije Magdalene koja govori: „Uzeše Gospodina iz groba i ne znamo gdje ga staviše“ (Iv 20,2), pa sve do Isusova uzašašća na nebo, ključnu ulogu imaju svjedoci – oni koji su vidjeli, čuli i dotaknuli Uskrsloga, Krista pobjednika nad grijehom i smrću.

Namjera Zla bila je Kristovu istinu zauvijek sakriti: nepravdom osudom, križem, kamenom na grobu, lažima i ušutkavanjem svjedoka. No već u prvu vazmenu zoru pokazalo se da se Istina ne može zatvoriti u grob, da se istinu ne može ušutkati. Uskrsli Krist zato treba ljude – očevidce i svjedoke – koji će kroz svu povijest naviještati da je Bog pobijedio smrt i ostao prisutan uz čovjeka, osobito uz one koji prolaze svoje križne puteve.

Tako se istina o uskrsnuću prenosila od apostola, preko naših otaca u vjeri, naših predaka, pa sve do nas danas. A kao što su kroz povijest bili progonjeni svjedoci Kristova uskrsnuća, tako su često bili progonjeni i svi oni koji su svjedočili istinu o stradanju čovjeka i cijelih naroda.

2. Svjedoci događaja

Tako, kad razmišljamo o ljudskoj povijesti, vidimo da su za važne i presudne do-

gađaje uvijek bili ključni upravo svjedoci. Usmenom predajom, zapisima, ispravama i spomenicima, dokumentima, oni su nam sačuvali spomen na ono što se doista dogodilo. Na takvim svjedočanstvima gradimo svoje razumijevanje prošlosti, ali i odgovornost za sadašnjost i za budućnost.

Čak i onda kada su zaborav, strah ili namjerno skrivanje pokušali prekriti istinu, ona je nalazila put do svjetla. Onda kada bi se činilo da su ljudi ušutkani, progovorilo bi i nijemo kamenje. Zato nam za povijest hrvatskoga naroda toliko znače Bašćanska ploča, Višeslavova krstionica, natpisi kneza Branimira i Trpimira, i onaj kraljice Jelene, i druga brojna svjedočanstva naše davnine. Doista, kako reče Isus: „Kažem vam, ako ovi ušute, kamene će vikati!“ (Lk 19, 40).

U tom svjetlu i tragični događaji Drugoga svjetskog rata i poraća, kojih se danas spominjemo, traže istinito poznavanje činjenica – po svjedocima, ispravama, dokumentima i autentičnim tragovima. Na sličnom svjedočkom temelju počiva i naša kršćanska vjera: na apostolima i drugim svjedocima koji su prenijeli što su vidjeli i čuli, te na Svetom pismu kao zapisanom svjedočanstvu Božjega djelovanja u povijesti.

3. Krvavi svibanj 1945.

Godine 1945. Uskrs se slavio 1. travnja, a Vazmeno vrijeme trajalo je sve do svetkovine Duhova 20. svibnja. Premda su pred očima svijeta nestajali fašizam i nacizam, za mnoge narode nije nastupilo vrijeme ni mira, ni slobode, ni radosti. Iz ratnoga pepela u pojedinim se državama učvršćivala jedna druga totalitarna ideologija – bezbožni komunizam, čije su posljedice teško pogodile i hrvatski narod.

¹ Propovijed u spomen-crkvi Muke Isusove, Donji Macelj, 16. svibnja 2026.

U strahu i neizvjesnosti tisuće ljudi krenule su prema Zapadu, prema austrijskoj Koroškoj, nadajući se da će pred zapadnim Saveznicima pronaći zaštitu i pravdu: da će im se priznati dostojanstvo ljudi i pravo na pravedno postupanje. Međutim, pravda im je bila zabranjena, uskraćena. Oni koji su u svibnju 1945. uspjeti živu stići na Bleiburško polje, 15. svibnja 1945. izručeni su, na milost i nemilost, Titovim partizanima.

Veliki petak te 1945. godine za mnogobrojne izbjeglice – među kojima su bile i civili – cijele obitelji, žene, djeca, starci, i vojnici – bio je početak križnog puta: marševi smrti, poniženja, logori, jame i stratišta od Teznog i Kočevskog Roga, pa do Hude jame, Macelja i drugih stratišta... Tek su rijetki, poput evanđeoskih Veronika i Šimuna, imali hrabrosti pokazati samilost prema pojedincima u mnoštvu iscrpljenih ljudi u dugim kolonama smrti.

Mnogi su bili i gladni, i žedni, zlostavljani i likvidirani, bez ikakva ljudskog dostojanstva bacani u jame i prikrivene grobnice. Tražili su sigurnost i bolju budućnost a bili su predani umiranju i smrti. U toj teškoj tami beznađa jedina je nada mogla ostati riječ Kristova: „Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo...“ „Bojte se onoga koji ima moć baciti u pakao“ (Lk 12,4. 5b). Prema nekim očevicima - svjedocima, godinama nakon te tragedije i zločina, lokalni seljaci nisu obrađivali svoja polja, jer su znali što se krije iza tamne kore zemlje – ljudske, masovne grobnice.²

4. „Bit ćete kao bogovi“

Draga braćo i sestre, svjesni smo da Zlo postoji u ljudskoj povijesti i da će postojati do dana kada će ga Uskrsli Krist jednom zauvijek pobijediti. Ipak, čovjek se uvijek iznova pita, kako je moguće da Božje stvaranje iz mržnje čini strašna djela nad drugim čovjekom?

Odgovor na ovo pitanje nalazimo već na prvim stranicama Svetoga pisma. Zmijino obećanje: „Otvorit će vam se oči i vi ćete biti kao bogovi“ (Post 3, 5) ostalo je trajna napast ljudskoj oholosti i svim ideologijama koje čovjeka stavljaju na mjesto samoga Boga. Ondje gdje čovjek sam sebi prisvaja pravo odlučivati o životu i smrti drugoga, ruši se Božja zapovijed: „Ne ubij“ (Izl 20, 13).

Tako su i totalitarne ideologije 20. stoljeća, napose bezbožni komunizam, iza sebe ostavile krv, stradanja i razorene ljudske živote – na Bleiburgu, ovdje u Maceljskoj šumi i na cijelom Križnom putu... Onaj koji muči, progoni i ubija čovjeka, povjerovao je laži da može biti gospodar dobra i zla.

No Biblija i povijest uče nas da se zločin ne može sakriti pred Bogom. A ne može zauvijek ni pred čovjekom. Nakon prvoga grijeha čovjek se skriva „među stabla u vrtu“ (usp. Post 3, 8), dok ga Bog pita: „Gdje si?“ Danas stojimo na proplanku jedne druge šume koja desetljećima skriva tragove jednoga drugog ljudskog zločina.

5. Čovječe, gdje si? Što si učinio?

Fenomen i dodatna težina, bol i zlo Maceljske šume, Bleiburškog polja i cijeloga Križnog puta leži u činjenici da je bila desetljećima od strane „čuvara smrti“ prikrivena i brižno čuvana, a njezini očevici i svjedoci ušutkivani do mjere da je postala najstrože zabranjenom temom bivšeg političkog sustava. Danas smo ovdje zajedno tek na jednoj stanici gdje se nalaze „tajna grobišta i gubilišta - prikrivena, zabranjena, prešućena i posebnim, UDBA-inim protokolom, čuvana kao državna tajna.“³

Tko se usudio proteklih desetljeća spomenuti Bleiburg? Ali, nisu se bojali samo svjedoci. Strah je bio i u mislima i snovima „čuvara smrti“, koji su u svibnju 1945. htjeli

² Danko Volarić (redatelj), *Iz crnog albuma 1945.: Naličje pobjede 1. dio*, Hrvatska televizija, 1991.

³ Mitja Ferenc - Uroš Kosir, *Prikrivena grobišta Hrvata u Sloveniji*, Zagreb 2025, 11.

„biti kao bogovi“, a bojali su se istine Bleiburškog polja, Teznog, Hude jame, Kočevskog Roga, Maceljske šume i brojnih drugih stratišta - bojali su se jednako mrtvih i živih svjedoka i tragova zločina! Brojni krvnici koji su pobili i sakrili tijela svojih žrtava, postali su žrtvama vlastite savjesti. A baš je savjest osobito mjesto Božjeg pohoda, glas istine i trag Božjeg bitka u čovjeku. U savjesti odjekuje ono pitanje Boga upućena čovjeku u Edenskom vrtu, nakon njegovog pada: „Gdje si?“ „Što si učinio? (Usp. Post 3, 9. 13).

6. Istina će vas osloboditi

Božja zapovijed „Ne ubij“ (Izl 20, 13) nije samo zabrana zločina, nego izraz Božje brige za svakoga čovjeka, osobito za žrtve. To je prepoznao i papa Pio XI. koji je trima enciklikama nedvosmisleno osudio fašistički totalitarizam 1931.⁴, te njemački nacizam⁵ i ateistički komunizam⁶ enciklikama iz 1937. Zato zemni ostaci ljudi ovdje u Macelju, oni dostojanstveno pokopani i oni koji još čekaju da budu pronađeni, govore svakome od nas. Nismo ovdje kao suci, niti smo ovamo došli s političkim motivima. Došli smo kao vjernici, civilizirani ljudi, svjesni da je zadaća živih mrtve dostojanstveno pokopati.

Zato danas zahvaljujemo svima koji su čuvali spomen na žrtve: obiteljima, svjedocima, istraživačima, svećenicima, povjesničarima i svima koji su, često uz cijenu osobna stradanja, probijali zid šutnje. Hvala svima koji su pokazivali mjesta stradanja, istraživali, zapisivali, ekshumirali i gradili spomen-obilježja. Njihova je hrabrost vraćala dostojanstvo žrtvama i njihovim obiteljima.

Današnje Evanđelje jasno govori: „Ništa nije skriveno što se neće otkriti ni tajno što se neće

saznati“ (Lk 12, 2). Te se riječi ovdje, pred kostima ubijenih i skrivenih ljudi, osobito snažno čuju. Istina može biti potiskivana desetljećima, ali ne može biti zauvijek zatrpana, pokrivena velom šutnje i zabrana. Jer svaka je žrtva, kojega god podrijetla, naroda, stалеža ili životnoga puta i političkog uvjerenja bila, u smrti jednaka pred Bogom. Smrt skida sa čovjeka sve zemaljske oznake i ostavlja ono najdublje: njegovo ljudsko dostojanstvo i besmrtnu dušu. Zato nijedno tijelo ne smije ostati bez groba, nijedno ime bez spomena, nijedna obitelj bez prava na istinu i molitvu.

Zato s poštovanjem treba prepoznati svaki iskreni napor države i njezinih institucija da pronađu skrivene grobove, preuzmu posmrtnu ostatku, omogućće dostojanstven ukop i vrate ime onima koji su desetljećima bili bez glasa. Nedavni povratak posmrtnih ostataka pet stotina hrvatskih žrtava iz Slovenije u Hrvatsku, preko Macelja, govori da istina, premda dugo zatrpana, ipak izlazi na svjetlo.

Stoga s ovoga mjesta, kao čovjek i vjernik, svećenik i biskup, molim sve koji nešto znaju: otvorite srca i usta, odriješite jezike, progovorite! Otvorite arhive i skrivene spise! Recite gdje su oni koji još čekaju ime, grob i molitvu! U ime žrtava koje više nemaju glasa i u ime njihovih obitelji koje još nose bol u tišini svojih domova, molim vas: progovorite i oslobodite naš narod, sebe same i sve one koji desetljećima čekaju istinu!

7. Istina u ljubavi obvezuje, a mržnja razara

Draga braćo i sestre, žrtve stratišta i Križnog puta hrvatskog naroda obvezuju nas na istinu, na pijetet i odgovornost prema domovini. Njihova patnja nije samo duboka, još ne zacijeljena rana prošlosti, nego snažan poziv da svoju zemaljsku domovinu Hrvatsku gradimo kao zemlju mira, dostojanstva i nade za nove naraštaje. Želimo da se više nikada ne bježi iz domovine putem straha i neizvjesnosti, nego da na hrvatskom tlu naša djeca i mladi imaju sigurnost, budućnost i razlog za ostanak u svom domu. Istinu o ovoj tragediji

4 Pio XI., *Non abbiamo bisogno*, enciklika o Katoličkoj akciji u Italiji, 29. lipnja 1931., br. 44 i 62.

5 Pio XI., *Mit brennender Sorge*, enciklika o položaju Crkve u Njemačkom Reichu, 14. ožujka 1937., br. 8.

6 Pio XI., *Divini Redemptoris*, enciklika o ateističkom komunizmu, 19. ožujka 1937., br. 3.

pamtimo i čuvamo bez mržnje i bez osvete, jer mržnja ne oslobađa, nego razara i čovjeka i narod. Uskrsli Krist i danas treba svjedoke pobjede nad smrću, zlom i grijehom. A do-

movina treba ljude koji će pokazati da nijedna žrtva podnesena u istini, vjeri i ljubavi nije uzaludna, nego može postati sjeme novoga života. Tako neka bude. Amen.

OČE, PROSLAVI SINA SVOGA!¹

Dj 20, 17-27; Ps 68; Iv 17, 1-11a

*Draga braćo svećenici,
Poštovani predstavnici Ministarstava:
Obrane, Unutarnjih poslova, Hrvatskih
branitelja;
Poštovani gospodine zapovjedniče i zamjeniče
zapovjednika hodočašća;
Poštovani hrvatski vojnici, policajci, hrvatski
branitelji, vatrogasci, članovi civilne zaštite,
pravosudne policije, povijesnih postrojbi;
Poštovani članovi klapa HRM sv. Juraj i
Hrvatske policije sv. Mihovil, članovi vojnog
orkestra; predstavnici medija, poštovani
hodočasnici,
Draga braćo i sestre!*

1. Isusov čas: slava koja se očituje u vjernosti

U Evanđelju koje smo upravo navijestili čuli smo Isusovu molitvu Ocu: „Oče, došao je čas: proslavi Sina svoga da Sin proslavi tebe“ (Iv 17, 1). To su riječi koje Isus izgovara uoči svoje muke. Pred njim nisu priznanja, sigurnost ni ljudska slava. Pred njim su Getsemani, križ, napuštenost i smrt. Ipak, Isus ne bježi od svojega časa. On ga prihvaća jer zna da upravo kroz vjernost Ocu dolazi spasenje svijeta.

Zato je važno razumjeti: kad Isus govori o slavi, on ne misli na ljudsku slavu, na čast, položaj ili vanjsko priznanje. Njegova slava

jest ljubav koja ostaje vjerna do kraja. Njegova slava jest poslušnost Ocu. Njegova slava jest križ koji postaje izvor života.

U tome se nalazi i poruka za nas na početku hodočašća. Hodočašće u Lourdes nije samo putovanje iz jednoga mjesta u drugo. To je hod vjere u kojem čovjek pred Boga donosi svoj život: svoje odgovornosti, svoje službe, svoje napore, svoje rane i svoje molitve.

2. Pavao i služba: dovršiti trku koja nam je povjerena

Današnje prvo čitanje iz Djela apostolskih donosi nam snažan Pavlov oproštajni govor starješinama Crkve u Efezu. Pavao govori vrlo konkretno. Ne govori o sebi kao o čovjeku koji je tražio lagodan put. Kaže da je služio „sa svom poniznošću, u suzama i kušnjama“ (Dj 20, 19). Zna da ga čekaju „okovi i nevolje“, ali izgovara rečenicu koja sažima čitav njegov život: „Ni najmanje mi nije do života, samo da dovršim trku svoju i službu koju primih od Gospodina Isusa“ (Dj 20, 24).

To je riječ koja je osobito bliska ljudima službe: svima onima koji su svoj život, svoj rad i svoje sposobnosti stavili u službu sigurnosti, zaštite, spašavanja i mira. Oni znaju što znači primiti zadaću. Znaju što znači biti poslan ondje gdje nije lako. Znaju što znači bdjeti dok drugi počivaju, biti spreman kada drugi trebaju pomoć, izložiti se kada je ugrožen život, dostojanstvo ili sigurnost čovjeka.

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana na početku 32. nacionalnog vojno-redarstvenog hodočašća u Lourdes, crkva sv. Križa, Zagreb - Siget, 19. svibnja 2026.

Služba nije uvijek vidljiva. Često je tiha. Često je zahtjevnija. Često traži odricanje koje drugi ne vide. No upravo se u takvoj službi može proslaviti Bog: kada čovjek ne služi sebi, nego dobru drugoga; kada ne traži vlastitu korist, nego sigurnost zajednice; kada ne odustaje pred poteškoćama, nego vjerno dovršava ono što mu je povjereno.

3. „Čuvari mira“: služba sigurnosti koja počinje u srcu

Ovogodišnje međunarodno vojno hodočašće u Lourdes, 66. po redu, nosi geslo „Čuvari mira“. To geslo nije samo lijepa poruka za svečani program. Ono dira u samu srž svakoga poziva koji je povezan sa sigurnošću, zaštitom, obranom, spašavanjem i brigom za zajedničko dobro.

Biti čuvar mira ne znači samo čuvati granice, javni red ili sigurnost građana. To znači čuvati dostojanstvo čovjeka. To znači štiti život ondje gdje je ugrožen. To znači biti blizu ljudima u nevolji, u opasnosti, u nesreći, u strahu i nesigurnosti. To znači ne dopustiti da strah, mržnja, osveta ili ravnodušnost preuzmu srce.

Mir nije slabost, nego moralna snaga. Mir nije pasivnost, nego odgovornost. Mir nije samo odsutnost rata, nego prisutnost pravednosti, povjerenja i poštovanja. Zato svi koji služe sigurnosti i miru znaju da se prava sigurnost ne gradi samo propisima, opremom, zapovijedima i sustavima, nego i savješću, odgovornošću, čovječnošću i nutarnjom izgrađenošću.

Danas, dok se u svijetu množe ratovi, napetosti i nesigurnosti, ovo geslo postaje još konkretnije. Mnogi ljudi žive u strahu. Mnogi narodi ne znaju što donosi sutra. U takvom vremenu kršćanin ne smije biti čovjek očaja. On je pozvan biti čovjek nade. A ljudi koji nose odgovornost za sigurnost, zaštitu i mir na osobit su način pozvani pokazati da se sigurnost zajednice čuva ne samo snagom, nego i služenjem; ne samo stručnošću, nego i čestitošću; ne samo vanjskom pripravnost, nego i srcem koje je pomireno s Bogom.

Zato Isusove riječi ostaju temelj: „Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem“ (Iv 14, 27). Kristov mir najprije mora ući u srce. Jer čovjek koji je iznutra nemiran teško može širiti mir oko sebe.

4. Trideset godina Vojnog ordinarijata: blizina Crkve ljudima službe i blizina ljudi službe Crkvi

Ovo hodočašće ima i posebno značenje jer se odvija u godini u kojoj smo 25. travnja, na blagdan svetog Marka ušli u tridesetu godinu postojanja i djelovanja Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj. S posebnom zahvalnošću spominjemo se svetoga pape Ivana Pavla II., utemeljitelja naše vojne biskupije. On je dobro poznao rane ratova, totalitarizama i nasilja, ali je jednako snažno svjedočio da čovjek bez Boga gubi osjećaj za vlastito dostojanstvo i za dostojanstvo drugoga.

Trideset godina Vojnog ordinarijata nije samo obljetnica jedne crkvene ustanove. To je trideset godina uzajamne bliskosti: bliskosti Crkve konkretnim ljudima – osobama koji služe miru i sigurnosti, ali i bliskosti tih ljudi Crkvi – zajednici vjernika na čelu s biskupom i svećenicima. Vojni ordinarijat nije stajao po strani njihova života. Pratio je njihove, vaše – naše zajedničke radosti i teškoće, obitelji, službe, naše poginule i ranjene, zahvale ljudske i kršćanske, njihove i naše molitve.

Ali jednako tako, i ljudi službe pokazivali su svoju blizinu Crkvi: sudjelovanjem u misnim slavljinama, hodočašćima, molitvama, duhovnim obnovama, sakramentalnom životu i svjedočanstvom vjere u okolnostima koje često nisu jednostavne. Ta blizina nije samo formalna. Ona je ljudska i duhovna. Ona se gradila u susretima, razgovorima, ispovijedima, misama na terenu, molitvama za poginule, pratnji obitelji i tihim trenutcima u kojima čovjek pred Bogom traži snagu za ono što nosi.

Zato danas zahvaljujemo Bogu za sve dobro koje je učinio po Vojnom ordinarijatu i molimo da ta uzajamna blizina bude još snažnija: da Crkva bude blizu onima koji služe miru i

sigurnosti, a da oni u Crkvi uvijek prepoznaju majčinski dom, duhovni oslonac i izvor nade. Neka ovo hodočašće u Lourdes ne bude samo lijepa uspomena, nego istinska duhovna obnova. Neka svima koji služe sigurnosti, zaštiti, spašavanju i miru donese snagu za časno i odgovorno služenje. Neka braniteljima donese zahvalnost i utjehu. Neka obiteljima donese mir. Neka svima nama pomogne da

budemo ljudi koji ne šire nemir, nego povjerenje; ne podjele, nego zajedništvo; ne ogorčenost, nego nadu. Neka nas na tome putu prati Gospa Velikog Hrvatskog Krsnog Zavrjeta, Blažena Djevica Marija, Gospa Lurdska i Kraljica mira. Neka nas vodi Kristu, jedinome istinskom izvoru mira, kako bismo u svojim obiteljima, službama, domovini i svijetu bili i ostali istinski čuvari mira. Amen.

„JA SAM SVJETLOST SVIJETA. TKO IDE ZA MNOM, NEĆE HODITI U TAMI, NEGO ĆE IMATI SVJETLOST ŽIVOTA“ (Iv 8, 12)¹

Dj 2, 14a. 36-40a. 41-42; Iv 12, 44-50

Draga braćo i sestre,

u središtu naše vjere stoji živa riječ Isusa Krista, koji u Evanđelju po Ivanu jasno i snažno kaže: „Ja sam svjetlost svijeta. Tko ide za mnom, neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost života“ (Iv 8, 12).

To nije samo lijepa slika. To je istina koja mijenja čovjekov život. Tko se približi Kristu, izlazi iz tame. Tko se od njega udalji, ostaje u unutarnjoj noći. Sveti Pavao to potvrđuje riječima: „Jer Bog koji reče: ‘Neka iz tame zasja svjetlost’, on zasja u srcima našim“ (2 Kor 4, 6). Upravo zato i naše razmatranje o Mariji, Gospi Lurdske, nikada ne može biti odvojeno od Krista. Marija nije izvor svjetla, nego ona po kojoj nam dolazi Svjetlo.

1. Isus – jedina prava Svjetlost i jedini pravi Život

Čovjek današnjice živi u vremenu velikih mogućnosti, ali i dubokih unutarnjih tama. Može mnogo znati, mnogo imati, mnogo

putovati, mnogo postići, a ipak u sebi ostati izgubljen. Jer prava tama nije najprije ona izvanjska. Prava tama nastaje u čovjekovu srcu: u grijehu, strahu, nesigurnosti, ranama iz prošlosti, razočaranjima, osamljenosti i duhovnoj praznini.

I tada čovjek traži svjetlo. Nažalost, često ga traži na pogrešnim mjestima: u uspjehu, u priznanju drugih, u stvarima koje prolaze, u prolaznim sigurnostima ovoga svijeta. No Evanđelje jasno kaže: „U njemu bijaše život i život bijaše svjetlo ljudima“ (Iv 1, 4).

Isus nije samo netko tko pokazuje put. On jest Put.

On nije samo učitelj istine. On jest Istina.

On nije samo onaj koji daje život. On jest Život.

Zato Gospodin sam za sebe kaže: „Ja sam Put i Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni“ (Iv 14, 6). Te riječi nisu puka teorija. One su poziv na odluku. Bez Krista čovjek ne samo da luta, nego se postupno gubi: u sebi, za sebe i za druge. A kada Krist uđe u čovjekov život, tada počinje ozdravljenje srca, obnova bića, pronalaženje smisla i radost novoga života.

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana na misi pred Spiljom ukazanja, Lourdes, 21. svibnja 2026.

Čovjek tada ponovno pronalazi svoje uporište. Otkriva smisao i svrhu svoga života na ovoj zemlji. Postaje kadar upravljati sobom, nositi svoje križeve i darivati se drugima. Sveti Augustin to duboko izriče riječima: „Stvorio si nas za sebe, Gospodine, i nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi.“

Krist je, dakle, jedina istinska Svjetlost jer jedini ulazi u dubinu čovjeka i jedini ga može obnoviti iznutra. Zato Crkva ne prestaje naviještati: Isus nije jedna od mnogih svjetlosti. On je Svjetlost svijeta.

2. Marija – ona po kojoj nam dolazi Svjetlost i Život

Bog je u svojoj mudrosti htio da Spasitelj dođe na svijet po Mariji. To je otajstvo Božje poniznosti i ljubavi. Bog ne dolazi silom, bukom ni moći ovoga svijeta, nego tiho, u krilu Djevice iz Nazareta.

Zato Mariju s pravom častimo kao Majku Krista, Svjetlosti i Života. Ne zato što bi ona sama bila izvor božanskoga života, nego zato što nam je po njoj darovan Onaj koji jest Život. U Lukinu Evanđelju starac Šimun prorokuje o Kristu i naziva ga: „Svjetlost na prosvjetljenje naroda i slavu puka svoga izraelskoga“ (Lk 2, 32). Ta nam je Svjetlost došla po Mariji. Ona je prva u vjeri prihvatila Krista. Ona je prva otvorila svoje srce Božjoj riječi. Po njezinu „Neka mi bude po tvojoj riječi“ (Lk 1, 38), svijet prima Spasitelja.

I upravo zato Marija nikada ne zadržava čovjekov pogled na sebi. Ona je poput prozirnog stakla kroz koje prolazi svjetlost: što je čišća, to više upućuje na Onoga koji svijetli. Marijina veličina nije u tome da zauzme Kristovo mjesto, nego u tome da nas najsigurnije dovodi k njemu. Sveti Ljudevit Montfortski to izražava riječima da je Marija najkraći, najsigurniji i najsavršeniji put do Isusa Krista.

Ovdje, u Lourdesu, to se posebno osjeća. Ovdje Marija ne govori o sebi. Ona ponavlja ono što je već rekla na svadbi u Kani: „Što god vam

rekne, učinite!“ (Iv 2, 5). Tisuće hodočasnika dolaze u Lourdes sa svojim ranama, bolestima, strahovima, pitanjima i teretima. Neki dožive tjelesno ozdravljenje. Mnogi dožive nešto još dublje: svjetlo u duši, mir savjesti, milost oprostjenja, obnovljenu vjeru i snagu za život.

Jer Marija uvijek vodi Kristu. A Krist jedini liječi cijeloga čovjeka: njegovo tijelo, njegovu dušu, njegovo srce, njegovu prošlost i njegovu budućnost. Ona kao da svima nama trajno ponavlja riječi današnjega psalma: „Gledajte u Gospodina i razveselite se!“

3. Hodočasnici Svjetla i Života

Hodočašće je slika našega ljudskog života. Nitko ne hodočasti bez razloga. Svaki čovjek koji kreće na put nosi u sebi neku potrebu, neku molitvu, neki teret, neku ranu. I mi danas pred Gospodina donosimo svoje tame: bolesti tijela, slabosti duše, obiteljske poteškoće, neizgovorene boli, strahove za budućnost, osjećaj krivnje, umor, prazninu ili nesigurnost. Čovjek kreće na hodočašće jer traži svjetlo. A istinsko svjetlo ne dolazi iz ljudske snage, nego od Krista.

Zato nas Isus poziva: „Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti“ (Mt 11, 28). To nije poziv samo hodočasnici-ma u Lourdesu. To je poziv svakom čovjeku. Jer svi smo, na neki način, umorni: od života, od borbi, od neuspjeha, od vlastitih slabosti, od rana koje nosimo i od tama koje ne znamo sami rasvijetliti. Hodočašće zato nije samo fizički hod nogama. Ono je mnogo više: hod vjere, hod obraćenja srca, hod povratka Bogu. To je trenutak u kojem čovjek ponovno dopušta Bogu da ga dotakne, da ga podigne, da ga rasvijetli i obnovi.

U tome nam Evanđelje daje riječi velike nade: „Narod što je u tmuni hodio, svjetlost vidje veliku“ (Mt 4, 16).

To je slika svakoga čovjeka koji se vraća Bogu: iz tame u svjetlo, iz straha u povjerenje, iz grijeha u milost, iz smrti u život.

Zaključna molitva

Draga braćo i sestre, molimo se danas Gospi, pred ovo njezinim lurdskom špiljom iz koje nam, s njezina svetog lika zrače, zrake svjetlosti milosnih uslišanja, ohrabrenja, duhovnih i tjelesnih ozdravljenja, iznova pronađena smisla života... Molimo joj se: Molimo s pouzdanjem:

Sveta Marijo, Gospo Lurdska, Majko Krista, Svjetlosti i Života, ti koja uvijek vodiš čovjeka svome Sinu, izmoli nam kod njega otvoreno srce.

Otvori nam oči da prepoznamo Krista u svome životu.

Otvori nam srce da ga prihvatimo bez straha.

Otvori nam dušu da dopustimo njegovoj milosti da nas izliječi.

Otvori nam život da i mi budemo svjedoci njegova svjetla u svijetu.

Gospodine Isuse Kriste, ti si Svjetlost svijeta.

Ti si Put, Istina i Život.

Ti si Život koji bijaše ljudima svjetlo.

Uđi u naše tame.

Rasvijetli naše misli.

Izliječi naše rane.

Umiri naša srca.

Obnovi našu vjeru.

I povedi nas putem spasenja.

Amen.

„OVO JE UČENIK ŠTO OVO NAPISA I NJEGOVO JE SVJEDOČANSTVO ISTINITO“ (Iv 21, 24)¹

Dj 28, 16-20. 30-31; Iv 21, 20-25

Draga braćo i sestre,

na završetku Ivanova Evanđelja čitamo snažnu rečenicu: „Taj učenik za ovo svjedoči i ovo napisa. I znamo da je istinito svjedočanstvo njegovo“ (Iv 21, 24). To nisu samo završne riječi jednoga teksta, nego pečat života.

Evanđelje nije nastalo kao teorija ili legenda, nego kao svjedočanstvo. Kršćanstvo od početka nije samo ideja koju se prihvaća, nego život koji se daruje – često do krvi. Isus sam

kaže: „Bit ćete mi svjedoci...“ (Dj 1, 8) A svjedok u Bibliji nije samo onaj koji govori, nego onaj koji svojim životom potvrđuje istinu – pa i onda kada to košta svega.

Zato danas razmatramo tri velike slike kršćanskog svjedočanstva: svjedočanstvo apostola, svjedočanstvo svete Bernardice i poziv da i mi sami postanemo živi svjedoci Kristova Evanđelja.

1. Svjedočanstvo apostola – istina potvrđena krvlju

Apostoli nisu bili samo učenici koji su slušali Isusa. Oni su postali svjedoci njegova Uskrsnuća, a

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana na misi u crkvi sv. Bernardice, Lourdes, 23. svibnja 2026.

zatim i svjedoci koji su tu istinu branili vlastitim životom. Sveti Ivan piše: „Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što smo promatrali i što su ruke naše opipale – to navješćujemo“ (1Iv 1, 1). To nije govor iz druge ruke, nego iskustvo života s Kristom. Oni su vidjeli Isusa raspetoga i uskrsloga. I zato su bili spremni i umrijeti za ono što su vidjeli.

Predaja Crkve svjedoči da su gotovo svi apostoli završili mučeničkom smrću: Petar razapet, Pavao mačem posječen, Ivan progonjen, ostali također mučeni i ubijeni zbog Evanđelja. Isus je to i najavio: „Ako su mene progonili, i vas će progoniti“ (Iv 15, 20). Ali apostoli nisu odstupili. Zašto? Jer čovjek ne umire za laž koju je izmislio. Umire samo za istinu koju je susreo. Njihovo svjedočanstvo govori: Krist je živ, Evanđelje je istinito, život s Bogom vrijedi više od samoga života. I upravo zato Crkva stoji i opstaje već dvije tisuće godina – na svjedočanstvu onih koji su bili spremni dati sve!

2. Svjedočanstvo svete Bernardice – ponižna snaga istine

Nakon apostola, Crkva nastavlja živjeti i od drugih od svjedoka Božje Istine. Jedna od najjednostavnijih, ali i najhrabrijih svjedočkinja Božje istinitog zahvata u našu povijest je sveta Bernardica Soubirous, djevojka iz Lourdesa. U Lourdesu joj se 1858. godine ukazuje Blažena Djevica Marija. I Marija joj govori jednostavno, ali snažno – poziv na molitvu, pokoru i obraćenje.

Bernardica nije tražila ukazanja. Bila je siromašna, bolesna, jednostavna, bez ikakva društvenog utjecaja. Ali upravo njoj Bog preko Majke Marije povjerava poruku... Posve sukladno onomu što sveto Pismo kaže: „Ono što je slabo izabra Bog da posrami jake“ (1 Kor 1, 27). I upravo to se dogodilo u Lourdesu. Bernardica je zbog svog svjedočanstva trpjela sumnje, ismijavanja, ispitivanja, poniženja. Mnogi joj nisu vjerovali. Ali ona je ostala vjerna onome što je vidjela i čula. Na kraju života, u samo-

stanu, nije tražila slavu ni priznanje. Njezine riječi bile su jednostavne: „Sve je od milosti.“ Njezino svjedočanstvo pokazuje da Bog ne treba moćne ljude da se proslavi, nego ljude čista srca koja će reći istinu – bez straha i bez kalkulacije. Spremne na žrtvu, spremne na trpljenje. Ali s vjerom da Bog ima zadnju riječ i da se, unatoč ljudskim preprekama i ograničenjima – uvijek proslavlja!

U svemu tome Bernardičina vjera nije oslabila, nego se produbila. Nije tražila da je ljudi razumiju, nego da ostane vjerna onome što joj je Majka Božja povjerila. Njezina snaga nije bila u riječima, nego u tihoj ustrajnosti.

Sveta Bernardica ostaje znak da istinsko svjedočanstvo često prolazi kroz kušnju nerazumijevanja i patnje. Ali upravo se u takvoj vjernosti vidi da se Božja poruka ne nosi ljudskom snagom, nego poniznošću, vjernošću i pouzdanjem u Boga.

3. I naš je poziv – biti živi svjedoci Evanđelja

Svjedočanstvo apostola i svete Bernardice nisu samo povijest. Ono je poziv i svakome od nas. Isus nam i danas govori: „Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima“ (Mt 5, 16). To znači da svjedočanstvo nije samo riječ, nego život. Kršćanin svjedoči načinom na koji živi: u obitelji, na poslu, u patnji, u radosti, u svakodnevici.

Sveti Petar kaže: „Budite uvijek spremni na odgovor svakome koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama“ (1Pt 3, 15). To je poziv svakome kršćaninu – ne samo svećenicima ili redovnicima, nego svakomu vjerniku. Naše svjedočanstvo počinje u malim stvarima: u poštenju, u oprost, u molitvi, u vjernosti, u ljubavi prema bližnjemu... I upravo tako postajemo hodočasnici – ne samo prema svetim mjestima, poput ovoga u Lourdu, nego prema nebu. Jer cijeli kršćanski život je hodočašće. Poslanica Hebrejima nas podsjeća: „Nemamo ovdje trajnog grada, nego tražimo onaj budući“ (Heb 13, 14). Zato smo

pozvani živjeti kao ljudi koji znaju kamo idu – i svojim životom pokazivati taj put drugima. Draga braćo i sestre, sveti Ivan nam u svom Evanđelju, poručuje: „Taj učenik za ovo svjedoči i ovo napisa. I znamo da je istinito svjedočanstvo njegovo“ (Iv 21, 24). To se svjedočanstvo nastavlja u apostolima, u svecima

poput Bernardice, a danas i u nama. Neka naš život bude Evanđelje koje se čita bez riječi. Neka naša vjera bude vidljiva u ljubavi. Neka naše svjedočanstvo bude istinito – kao što je istinito Kristovo Evanđelje. Gospodine, učini nas svojim svjedocima – danas, ovdje i u našem svakodnevnom životu. Amen.

„EVO TI SINA, EVO TI MAJKE“ (Iv 19, 26–27)¹

Post 3, 9-15. 20; Iv 19, 25-27

Draga braćo i sestre,

na Kalvariji, u najdubljem trenutku Isusove patnje i predanja, evanđelist Ivan bilježi Isusove riječi koje mijenjaju povijest spasenja i otkrivaju dubinu Božje ljubavi: „Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: ‘Ženo! Evo ti sina!’ Potom reče učeniku: ‘Evo ti majke!’ I od toga časa uze je učenik k sebi“ (Iv 19, 26–27).

U tim riječima s križa ne događa se samo rastanak, nego dar. Isus u trenutku svoje smrti stvara novu obitelj – obitelj Crkve. Marija postaje Majka učenika, a učenik postaje Marijino dijete (usp. Iv 19, 26–27). U toj razmjeni rađa se zajedništvo koje traje do danas i trajat će do konca povijesti.

1. Marija – Majka Crkve pod križem

Isusove riječi: „Evo ti majke!“ (Iv 19, 27) objavljuju Marijinu novu ulogu u povijesti spasenja. Ona postaje Majka Crkve i Majka svakoga vjernika. Nije to samo čast, nego poslanje ljubavi.

Marija stoji pod križem (Iv 19, 25). Ne bježi, ne okreće se od boli, ne zatvara se u sebe.

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana na misi pred Spiljom ukazanja, Lourdes, 25. svibnja 2026.

Ona ostaje. I upravo u toj vjernosti postaje slika Crkve – Crkve koja ne odbacuje križ, nego ga u ljubavi prihvaća.

Sveti Augustin kaže: „Marija je Majka Kristova po tijelu, ali Majka svih udova Kristovih po duhu.“ U njezinu liku Crkva prepoznaje samu sebe: Crkvu koja vjeruje, koja trpi, koja ljubi i koja ostaje vjerna Bogu i u tami i u svjetlu.

2. Lourdes – iskustvo Majke koja tješi i vodi Kristu

Ovo majčinstvo Crkve posebno se očituje ovdje, u Lourdesu. Tisuće hodočasnika svake godine dolaze ovdje kao djeca koja traže Majku. Dolaze sa svojim križevima, bolestima, ranama, strahovima i pitanjima.

I ovdje se događa iskustvo koje dira srce: čovjek osjeća da nije napušten. U molitvi i pred likom Gospe Lurdske mnogi pronalaze mir, snagu i novu nadu. Neki doživljavaju tjelesno ozdravljenje, ali mnogi još i dublje ozdravljenje – ono srca.

U Lourdesu se ponovno čuje Kristova riječ: „Evo ti majke!“ (Iv 19, 27). Jer Marija i danas prima, tješi i vodi k svome Sinu. Ona ne zadržava čovjeka na sebi, nego ga uvijek upućuje Kristu koji jedini daje puni život.

3. „Evo ti sina” – naš poziv da postanemo živa Crkva koja je majka

Isusove riječi nisu upućene samo Mariji, nego i učeniku: „Evo ti majke!” (Iv 19, 27). U tom trenutku Ivan postaje više od pojedinca – postaje slika svakoga učenika, svakoga vjernika, cijele Crkve. To znači da svaki kršćanin prima Mariju kao svoju Majku, ali istodobno prima i poslanje koje iz toga proizlazi. Ako smo primili Majku, onda nismo pozvani ostati samo pasivni primatelji utjehe, nego ljudi koji tu utjehu prenose dalje. Crkva nije zatvoreni krug utjehe, nego otvoreno srce koje rađa život u svijetu. Crkva je majka koja ne čuva ljubav samo za sebe, nego je dijeli.

Sveti Ivan Pavao II. kaže: „Crkva je majka jer rađa djecu Božju u krštenju i hrani ih u vjери” (*Redemptoris Mater*, br. 43). To majčinstvo Crkve ne ostaje samo na sakramentalnoj razini, nego se nastavlja u svakodnevnom životu vjernika. To znači da je svaki kršćanin pozvan biti „majčinsko srce” u svijetu – srce koje zna primiti, razumjeti, oprostiti i podići drugoga. To majčinstvo živi se u malim, ali dubokim stvarima: u obitelji gdje se gradi mir umjesto sukoba; u zajednici gdje se ne osuđuje nego razumije; na radnom mjestu gdje se poštenje stavlja ispred koristi; u susretu s onima koji pate, gdje se ne prolazi ravnodušno nego se zastaje. Na taj način Crkva prestaje

biti samo institucija i postaje živa prisutnost Kristove ljubavi u svijetu. Postaje majka koja rađa vjeru ondje gdje je nestala nada, koja donosi svjetlo ondje gdje je tama, koja podiže čovjeka ondje gdje je pao.

Zato je naš kršćanski život zapravo trajno hodočašće. Ne samo prema svetim mjestima, nego prema svakom čovjeku koji čeka riječ utjehe, znak ljubavi, pogled razumijevanja. Svaki susret postaje prilika da se čuje tiha Isusova riječ: „Evo ti brata, evo ti sestre.”

Draga braćo i sestre,

Kristove riječi s križa: „Evo ti majke! Evo ti sina!” (Iv 19, 26–27) nisu samo trenutak prošlosti. One su trajni poziv Crkvi i svakome od nas. Marija nas prima kao Majka. Crkva nas rađa za život vjere. A mi smo pozvani postati ljudi koji tu ljubav nose dalje, sve do najudaljenijih i najranjenijih mjesta ljudskog života.

Zato zahvaljujemo Gospodinu za dar Marije, Majke Crkve, i za sve milosti koje primamo u svom životu, osobito na našim hodočašćima. Molimo također da i naš život postane živi znak Kristove ljubavi u svijetu.

Marijo, Majko Crkve, nauči nas biti Crkva koja prima i Crkva koja daje, Crkva koja ljubi i Crkva koja rađa vjeru u srcima ljudi. Amen.

„EVO, MI SVE OSTAVISMO I POĐOSMO ZA TOBOM“ (Mk 10, 28)¹

1 Pt 1, 10-16; Mk 10, 28-31

Draga braćo i sestre,

na završetku našega hodočašća, nakon dana molitve, zajedništva, pokore, susreta i duhovne obnove, Gospodin nam danas u Evanđelju daruje riječi apostola Petra: „Evo, mi sve ostavismo i pođosmo za tobom“ (Mk 10, 28).

To nisu samo riječi jednoga davnog trenutka iz života apostola. To su riječi koje otkrivaju srce svakoga istinskoga hodočašća. Hodočasnici nisu samo ljudi koji prijeđu određeni put, posjete svetište i vrate se kući. Hodočasnici su ljudi koji dopuštaju da ga put promijeni. On pred Bogom ostavlja ono što ga zadržava. Petar ne kaže: „Sve smo izgubili.“ On kaže: „Pođosmo za tobom.“ U tome je bit kršćanskoga života. Tko pođe za Kristom, ne gubi život, nego ga nalazi. Ne osiromašuje, nego postaje bogatiji onim što ne prolazi. Ne ostaje sam, nego ulazi u zajedništvo s Bogom koji jedini može ispuniti ljudsko srce.

A prvo čitanje iz Prve Petrove poslanice daje nam ključ kako razumjeti taj poziv: „Budite sveti jer sam ja svet“ (1 Pt 1, 16).

Hodočašće, dakle, nije samo lijepo duhovno iskustvo. Ono je poziv na svetost.

1. Sveti Antun – čovjek koji je tražio Boga svim srcem

Ovdje u Padovi, u bazilici svetoga Antuna, Petrove riječi dobivaju osobitu snagu. Sveti Antun nije bio čovjek površne vjere, niti svetac navike. Bio je čovjek velike čežnje za Bogom. Od mladosti je u sebi nosio nemir srca koje ne pristaje na osrednjost.

Rođen u Lisabonu, odgojen u vjeri, mogao je izabrati mirniji i sigurniji put. Ali Božji poziv vodio ga je dublje. Ulazi u redovnički život, prima svećenički red, hrani se Svetim pismom, molitvom i šutnjom. U njemu se budi ono što Petar izgovara pred Isusom: sve ostaviti i poći za Kristom. Ne zato što su obitelj, domovina, rad, prijateljstva i ljudske veze nevažni, nego zato što sve to dobiva pravi smisao tek kada je Bog na prvome mjestu. Sveti Antun je zato prije svega bogotražitelj. Čovjek koji ne prestaje tražiti Gospodina u Svetom pismu, molitvi, siromasima, Crkvi i vlastitoj savjesti. Njegovo traženje Boga nije bila puka znatiželja učenoga čovjeka, nego glad duše koja zna da je stvorena za vječnost.

2. Sveti Antun – riječ koja se rađa iz života

Iz toga bogotražnja rodilo se njegovo propovjedničko poslanje. Sveti Antun postao je jedan od najvećih propovjednika Crkve. Mnogostva su ga slušala, ali ne samo zato što je bio rječit. Slušala su ga zato što su osjećala da govori čovjek koji živi ono što naviješta. Zato Crkva svetoga Antuna časti kao učitelja Crkve. Njegov nauk nije bio odvojen od života. Njegova riječ nije bila hladna, nego zapaljena Evanđeljem. On nije nastupao kao čovjek koji želi zadiviti druge, nego kao čovjek koji želi dovesti srca Kristu. I to je poruka svima nama, osobito na završetku ovoga hodočašća. Naše obitelji, naše zajednice, naše službe, naše radne sredine i naš narod ne trebaju od nas samo lijepe riječi o vjeri. Trebaju vjerodostojne kršćane. Trebaju ljude čija riječ ima težinu jer iza nje stoji život.

3. Sveti Leopold – svetost malenosti, ispovijedi i pomirenja

Padova nas danas ne podsjeća samo na svetoga Antuna. Ovaj grad čuva i snažnu uspomenu na

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana na misi u Padovi, bazilika sv. Antuna Padovanskog, Padova, 26. svibnja 2026.

svetoga Leopolda Bogdana Mandića, poniznog kapucina, sveca ispovjedaonice, čovjeka malenoga rasta, ali velikoga srca.

Kod svetoga Leopolda vidimo da se Božja veličina prepoznaje u skrovitim prostorima. Ne nužno na velikim pozornicama, nego u maloj ispovjedaonici, u strpljivu slušanju, u tihoj molitvi, u riječima odrješenja, u suzama pokajnika i u povratku čovjeka Bogu.

Franjevci kapucini su čuvali snažno svjedočanstvo vezano uz njegovu ispovjedaonicu: i onda kada je ratno razaranje pogodilo samostan, prostor u kojem je sveti Leopold tolike duše vraćao Bogu ostao je kao znak. Kao da nam je time poručeno da je mjesto milosrđa jače od ruševina, da je Božje oprostjenje dublje od ljudskoga razaranja i da se svijet najprije obnavlja ondje gdje se čovjek pomiri s Bogom.

Sveti Antun i sveti Leopold, svaki na svoj način, govore isto: čovjek je najveći kada dopusti Bogu da ga preobrazi. Riječ je najjača kada je rođena iz svetosti. A Crkva je najvjernija sebi kada čovjeka dovodi Kristu – tako je oduvijek, tako je i danas.

4. Čuvati čovjeka u vremenu novih izazova

Braćo i sestre, živimo u vremenu velikih promjena. Danas se mnogo govori o umjetnoj inteligenciji, novim tehnologijama i digitalnom svijetu koji sve snažnije ulazi u naše živote. Upravo je jučer u ponedjeljak 25. svibnja objavljena i prva enciklika pape Lava XIV. o čuvanju ljudske osobe u vremenu umjetne inteligencije. To je pitanje važno i za nas vjernike. Kršćanska vjera nikada nije bijeg od svijeta. Ona nas ne zatvara pred novim pitanjima, nego nam daje svjetlo da ih promatramo dublje. Tehnika može biti korisna. Može služiti čovjeku, olakšati posao, pomoći znanosti, medicini, obrazovanju, komunikaciji i sigurnosti. Ali nijedna tehnika ne smije postati mjera čovjeka. Nijedan napredak ne smije zasjeniti – umanjiti dostojanstvo ljud-

ske osobe. Zato nam je danas potrebno srce svetoga Antuna i poniznost svetoga Leopolda. Potrebni su nam ljudi koji će znati razlikovati korisno od spasonosnoga, brzo od istinitoga, učinkovito od dobrog. Potrebni su nam ljudi koji će i u vremenu umjetne inteligencije znati čuvati ono najvažnije: čovjeka stvorena na sliku Božju, čovjeka koji ima tijelo i besmrtnu dušu.

U tome prepoznamo i poslanje svih vas koji služite miru, sigurnosti, zaštiti života, obrani domovine i dobru ljudi. Vaša služba nije samo profesionalna zadaća. Ona ima duboku ljudsku, moralnu i duhovnu dimenziju. Ondje gdje se čuva život, gdje se štiti slabijega, gdje se brani pravedan mir i gdje se služi čovjeku u njegovoj ugroženosti, ondje se na konkretan način svjedoči Evanđelje.

5. Vraćamo se kući, ali ne isti

Draga braćo i sestre,

danas završavamo naše hodočašće. Iza nas su dani provedeni u Lourdesu: dani molitve, euharistije, ispovijedi, procesija, susreta, tišine i zahvalnosti. Ondje smo, pod pogledom Blažene Djevice Marije, mogli iznova osjetiti da nismo sami. Danas, u Padovi, kod svetoga Antuna, sve to još jednom donosimo pred Gospodina. Ali s hodočašća se ne vraćamo samo s uspomenama. Hodočašće koje ne mijenja srce ostaje tek putovanje. A mi smo se vraćamo svojim domovima i svojim obiteljima kao ljudi koji su nešto ostavili i za Kristom iznova pošli.

Zato neka nas sveti Antun uči tražiti Boga svim srcem. Neka nas sveti Leopold uči poniznosti, milosrđu i snazi pomirenja. Neka nas Blažena Djevica Marija, „Izvor Svjetlosti i Života“, prati na povratku u svakodnevicu. I neka se u našim životima nastave ostvarivati Petrove riječi: „Evo, mi sve ostavismo i pođosmo za tobom.“

Amen.

„NIJE TAKO MEĐU VAMA”¹

1 Pt 1, 18-25; Ps 147, 12-15. 19-20; Mk 10, 32-45

Draga braćo i sestre,

1. Otkupljeni ne srebrom ni zlatom, nego dragocjenom- krvlju

„Niste otkupljeni nečim raspadljivim, srebrom ili zlatom, nego dragocjenom krvlju Krista, Jaganjca nevina i bez mane” (1 Pt 1, 18-19), kaže apostol Petar u prvome čitanju. Njegova poruka uvodi nas u samu bit kršćanske vjere. Čovjek je biće za koje se Krist žrtvovao – predao samoga sebe. Sin Čovječji došao je „da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge” (Mk 10, 45).

Ova vječna istina uvijek je aktualna i važna. Mi danas i u ovim danima, zahvalnom i prosbenom molitvom, kulturnim programima i drugim događajima, slavimo Dan Hrvatske vojske, Dan Hrvatske kopnene vojske i 35. obljetnicu ustrojavanja Hrvatske vojske. Ustrojavanje Hrvatske vojske i njezina 35. obljetnica živo nas podsjećaju na 28. svibnja 1991. godine, kada su u Kranjčevićevoj ulici u Zagrebu javnosti predstavljene prve brigade Zbora narodne garde. Bio je to povijesni događaj u danima kada se hrvatska sloboda počela vidljivo i organizirano braniti, u izrazito teškom vremenu nametnutoga nam rata i sveopće nesigurnosti u našoj Domovini.

Danas, sutra i u narednim danima, u prigodnim programima, ne veličamo i ne slavimo vojnu silu, snagu samu za sebe, kao da bi ona bila sama sebi svrha. Isto tako, ovo slavlje nije tek podsjećanje na jedan važan datum iz novije hrvatske povijesti. U glavnome gradu Republike Hrvatske, u Gospinu hramu „Sve-

ta Mati Slobode”, podignutom na spomen i kao znak zahvalnosti Bogu i Blaženoj Djevici Mariji za hrvatsku slobodu i obranu neovisne hrvatske države, uz kenotaf s imenima svih poginulih u godinama Domovinskoga rata uklesanima u kamen, pred oltarom Gospodnjim, mi kršćanski vjernici, u nemirnome i nesigurnome svijetu, u vremenu punom sukoba i potencijalnih ratnih žarišta, ponizno molimo, postavljamo pitanja i tražimo odgovor: s kršćanske točke gledišta, kakva mora biti i dokle seže legitimna obrana čovjeka, društva, naroda i države? Kakva mora biti vojska koja služi miru? Kakva mora biti državna zajednica čiji su građani većinom Kristovi vjernici, koji nikada ne zaboravljaju da je svaki čovjek otkupljen dragocjenom krvlju Kristovom (usp. 1 Pt 1, 18-19)?

Jučer smo se vratili iz Lourdesa, sa 66. međunarodnoga vojnog hodočašća, na kojemu je bilo oko 18 tisuća vojnika i policajaca iz četrdesetak država sa svih kontinenata. Hrvatska vojska, policija, branitelji, vatrogasci, pripadnici pravosudne policije, civilne zaštite, povijesnih postrojbi i drugi, trideset i drugi put sudjelovali su na ovome jedinstvenome međunarodnome hodočašću. Izrazito dostojanstveno, pobožno i kulturno, predstavljajući našu Crkvu i našu hrvatsku domovinu, molili smo i razmišljali okupljeni u mnoštvu različitih odora, na različitim jezicima, oko Gospodnjega oltara, pred Gospinom špiplom ukazanja. Bilo je to jedinstveno slavlje Duhova na svjetskoj razini. Vojska i policija, oružje i obrana – sve to bez moralnih i etičkih načela, bez savjesti, postaje velika i stvarna opasnost. Sila i moć, bez duha služenja dobru, postaju nasilje. Država bez istine postaje interes. Čovjek bez Boga brzo zaboravi tko je, lako se zatvara u sebe i u vlastitu samodostatnost, gubi smisao za žrtvu i počinje gledati samo na vlastite interese.

1 Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana povodom Dana Hrvatske vojske, Dana Hrvatske kopnene vojske i 35. obljetnice ustrojavanja Hrvatske vojske, crkva Svete Mati Slobode, Zagreb, 27. svibnja 2026.

2. „On daje mir granicama tvojim“

Starozavjetni pjesnik 147. psalma progovara nam danas riječima: „On učvrsti zasune vrata tvojih, blagoslovi u tebi svoje sinove. On daje mir granicama tvojim“ (Ps 147, 13-14). To je molitva koja duboko odgovara današnjem slavju. Domovina je, poštovani i dragi hrvatski branitelji, obranjena vašom snagom, vašom ljubavlju i Božjim blagoslovom. Uz teške ratne operacije u obrambenome ratu, uvijek se sjećamo Gospine krunice, žarke molitve i zaziva u pomoć Božju i Gospinu zaštitu.

Onda i danas, služba vojnika, redarstvenika i svih koji bdiju nad mirom i sigurnošću domovine, u svojoj je najdubljoj istini služba životu. Ona postoji zato da bi majka mogla mirno podizati dijete, da bi obitelj mogla živjeti bez straha, da bi narod mogao graditi svoju budućnost, da bi granica bila prostor sigurnosti, a ne prijetnje.

U tom se svjetlu lijepo nadovezuje i Dan državnosti, koji čestitam svima! Dan državnosti Republike Hrvatske slavimo 30. svibnja, u spomen na konstituiranje prvoga demokratski izabranoga višestranačkog Sabora 1990. Godine.² Dan Oružanih snaga i Dan državnosti stoje jedan uz drugi kao dva velika podsjetnika. Jedan govori: slobodu je trebalo braniti. Drugi govori: slobodu treba odgovorno živjeti.

A današnja Božja riječ dodaje: sloboda se ne smije svesti na srebro i zlato, na interes, na moć ili na prolaznu slavu. Jer „svako je tijelo kao trava, sva mu slava kao cvijet poljski: sahne trava, vene cvijet, ali Riječ Gospodnja ostaje dovijeka“ (1 Pt 1, 24-25).

3. Put u Jeruzalem i logika služenja

U Evanđelju Isus ide prema Jeruzalemu (Mk 10, 32). On zna što ga čeka: osuda, izrugivanje, poniženje, bičevanje, smrt, ali i uskr-

snuće trećega dana (Mk 10, 33-34). Učenici su zaprepašteni i prestrašeni (Mk 10, 32). A upravo u tom trenutku, dok Isus govori o križu, Jakov i Ivan traže mjesta slave: jedan zdesna, drugi slijeva (Mk 10, 35-37).

Koliko je to ljudski. Isus govori o darivanju života, a učenici razmišljaju o položajima. Isus govori o križu, a oni o prvenstvu. Isus govori o otkupnini, a oni o časti (usp. Mk 10, 35-45).

Zato ih Isus vraća na samu bit: „Znate da oni koji se smatraju vladarima gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašću. Nije tako među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj! I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga“ (Mk 10, 42-44). Naša je domovina stvorena mukom i služenjem i zato znamo koliko je moramo čuvati.

4. Europa bez korijena i bitka za dušu čovjeka

Odatle možemo razumjeti i šire pitanje Europe. Kardinal Gerhard Müller nedavno je upozorio na Europu koja zaboravlja svoje korijene i na činjenicu da se prava bitka našega vremena vodi za dušu čovjeka. Europa nije nastala samo kao tržište, administracija, gospodarski prostor ili politički dogovor. U njezinoj su dubini susret vjere i razuma, svijest o dostojanstvu osobe, naravni moralni zakon, pravna kultura i odgovornost za blišnjega.

Ako Europa zaboravi te korijene, ona ne postaje neutralna. Ona postaje prazna. A prazninu uvijek nešto ispuni: ideologija, relativizam, strah, novac, tehnika ili gola moć.³ Zato budimo zahvalni za Hrvatsku koju smo stvorili, koju su hrvatski branitelji branili i koju su mnogi platili vlastitim životom.

² Usp. 30. svibnja je Dan državnosti

³ Usp. Silere non possum, „Müller contro l'Europa senza radici: 'La vera battaglia è per l'anima dell'uomo'“, svibanj 2026.

Ali budimo i odgovorni: Hrvatska će ostati istinski slobodna samo ako ostane vjerna istini o čovjeku, savjesti, služenju i Bogu.

5. Umjetna inteligencija i pitanje čovjeka

U tom nam je svjetlu providonosno objavljivanje enciklike pape Lava XIV. Magnifica humanitas, posvećene zaštiti ljudske osobe u vremenu umjetne inteligencije. Enciklika je objavljena 25. svibnja ove godine. Tema umjetne inteligencije nije samo tehničko pitanje. Ona je duboko antropološko, moralno i duhovno pitanje, jer nas prisiljava da ponovno pitamo: tko je čovjek?⁴

Može li se čovjek svesti na podatak? Može li algoritam zamijeniti savjest? Može li stroj preuzeti odgovornost? Može li tehnika odlučivati o životu, miru, ratu, istini i dostojanstvu?

Kršćanski odgovor ne odbacuje tehnologiju. Ali kršćanski odgovor traži da tehnologija služi čovjeku, a ne čovjek tehnologiji. Umjetna inteligencija može računati, ali ne može ljubiti. Može obrađivati podatke, ali ne može moliti. Može prepoznavati obrasce, ali ne može nositi križ. Može pomagati ljudskoj odgovornosti, ali je ne smije zamijeniti.

6. Nevine žrtve i čisto pamćenje

Kada danas molimo za hrvatske branitelje, za poginule, nestale i ranjene, za njihove obitelji, molimo i za sve nevine žrtve. Današnje

čitanje govori o Kristovoj dragocjenoj krvi (1 Pt 1, 18-19), a Evanđelje o Sinu Čovječjem koji daje život kao otkupninu za mnoge (Mk 10,45). Zato kršćansko pamćenje žrtava nika da nije samo političko pamćenje. Ono je molitveno, moralno i duhovno pamćenje.

Kardinal Franjo Kuharić u svojoj je propovijedi u Maceljskoj šumi govorio o nevinim žrtvama: o ljudima ubijenima bez suda, bez dokazane krivnje, zato što su pripadali određenom narodu, Crkvi ili uvjerenju, u vremenu kada su drugi imali silu u rukama. I upravo je s toga gubilišta uputio poruku mira.⁵

Domovina koja zaboravi svoje žrtve gubi pamćenje. Ali domovina koja pamti bez vjere može izgubiti srce. Zato kršćansko pamćenje mora biti čisto: istinito, ali ne osvetničko; zahvalno, ali ne oholo; postojano, ali ne zarobljeno mržnjom.

Braćo i sestre, današnja Božja riječ sve sabire u jednu veliku istinu: Krist nije došao da bude služen, nego da služi i da život svoj dade kao otkupninu za mnoge (Mk 10, 45).

U toj se rečenici nalazi mjera svake vlasti, svake službe, svake vojske, svake države i svakoga kršćanskog života.

Jer domovina se može braniti oružjem kada je napadnuta. Ali domovina se trajno čuva vjerom, savješću, istinom i ljubavlju. Amen.

4 Usp. Vatican News, „Pope Leo XIV's first encyclical Magnifica humanitas to be published May 25", 18. svibnja 2026.

5 Usp. Informativna katolička agencija, „Dokument vremena: Propovijed kardinala Kuharića u Maceljskoj šumi...”, 6. lipnja 2020.

„ŠTO GOD VAM REKNE, UČINITE! (Iv 2, 5)”¹

Otk 11, 19a; 12, 1-6a. 10ab; Ps: Lk 1, 46-55;

Rim 12, 9-16b; Iv 2, 1-12

Draga braćo i sestre,

1. Grad pod majčinskim pogledom

Za našu kapelaniju i za našu policijsku upravu ovo je poseban dan i blagdan. Ovo nije samo još jedan marijanski blagdan u kalendaru Crkve. Blagdan Gospe od Kamenitih vrata duboko pripada Zagrebu. To je dan u kojem se na osobit način očituju vjera, povijest i život jednoga grada. Za našu policijsku upravu i kapelaniju zagrebačku upravu ovo je dan koji nas okuplja pred likom i pogledom Majke Božje od Kamenitih vrata – zaštitnice, čuvarice i vratarice hrvatskog glavnoga grada.

Kroz duga stoljeća, svakodnevno kao i danas, kroz Kamenita vrata prolazili su i prolaze mnogi ljudi, domaći, gosti, slučajni prolaznici: trgovci, vojnici, policajci, studenti, svećenici, siromasi, majke s djecom, očevi, radnici, hodočasnici, bolesnici, ljudi s vjerom i nadom, isto tako i mnogi pritisnuti raznim teretima života, tjeskobni, slomljeni, beznadni... Mnogi se zaustavljaju na trenutak pred Gospinim likom, upale svijeću i šapću osobnu molitvu... I to je slika koju možemo vidjeti i doživjeti svaki dan na Kamenitim vratima...

I možda upravo u tome leži tajna i privlačnost ovog posebnog javnog prolaza, istovremeno skrovitog mjesta... Kad bi nam kamenje Kamenitih vrata progovorilo što li bi sve reklo... Koliko ljudskih sudbina i tajni otkrilo. Kamenita vrata s Gospinim likom nisu samo lijepi spomen prošlosti. Ona su i danas

znak da čovjek i usred užurbanoga grada i vreve ima potrebu za mjestom tišine, sabranosti, mjestom gdje pronalazi mir, ohrabrenje, iznosi svoje muke i duboke tajne vlastitoga srca, izriče zahvalne molitve, mjesto gdje pronalazi sigurnost, crpi snagu za koračati sigurnije kroz Scile i Haribde života...

2. Oni koji bdiju nad gradom

Jedna od najčešćih riječi koju čujemo i slušamo u našoj svakodnevici je sigurnost čovjeka, pojedinca i skupine, obitelji, društva, naroda, države, ustanove, stadiona, prometa, granice, grada, doma, radnog mjesta.

I to je zacijelo jedan od razloga da je Majka Božja od Kamenitih vrata na poseban način povezana s Policijskom upravom zagrebačkom i policijskom kapelanijom. Jer kao što su Kamenita vrata s Gospinim likom stoljećima čuvala ulaz u grad, tako i danas postoje ljudi koji bdiju nad sigurnošću grada, njegovih obitelji, djece, trgova, ulica, života u gradu...

Poštovani policajci, djelatnici i svi vi zaposlenici u Policijskoj upravi zagrebačkoj. Vaša služba nije spektakularna. Ona je redovito diskretna, nečujna, skrivena od očiju javnosti. Tek mali dio vašeg djelovanja vidljiv je u javnosti. Mnogi Vas primjete tek onda kad nešto pođe po zlu. A kako bi bilo važno da svi imamo svijest, da mi u noći mirno spavamo jer netko drugi bdije nad našom sigurnošću i mirom. Vi ste posebice svjesni koliko je nevolja spriječeno jer ih je netko unaprijed preduhitrio, uočio i spriječio da se zlo ne dogodi. Koliko puta i na koji sve način je potrebno imati hrabrosti stati između reda i velikog nereda, kaosa, između sigurnosti i opasnosti.

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana povodom Dana policijske kapelanije „Majka Božja Kamenitih Vrata“, crkva sv. Marka, Zagreb, 29. svibnja 2026.

3. Marija koja vidi prije drugih

Evandjelje ove sv. mise donosi nam prizor svadbe u Kani Galilejskoj (Iv 2, 1-12). Na prvi pogled, riječ je o jednostavnoj obiteljskoj svečanosti. A ipak, upravo ondje Isus čini svoje prvo znamenje, čudo. Zanimljivo je da problem koji se dogodio na slavlju svadbe, prije svih primjećuje Marija, Isusova majka. Ona vidi ono što drugi još ne primjećuju i to odmah diskretno govori Isusu, svome sinu: „Vina nemaju“ (Iv 2, 3). To je duboko marijanska osobina. Marija vidi potrebu čovjeka. Ne čeka da se dogodi neugodnost, neprilika, nelagoda, neugodnost... Ne čeka da intervenira netko drugi, kad će možda biti prekasno. Ona primjećuje, predlaže rješenje, zagovara ugrožene, potrebne. Upućuje ih na Krista, uvijek njemu vodi.

I zato njezina rečenica postaje središte današnjega Evandjelja i možda najvažnija poruka ove svetkovine: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2, 5). To nije savjet samo poslužiteljima na svadbi u Kani. To je životni program svakoga kršćanina.

Zar ne osjećamo svi koliko su zapadne zemlje, društva, sustavi, kultura, raskršćanjeni, udaljeni od Boga, sve više izgubljeni u buci svijeta?. Ne čuje se Božji glas.... Mnogo je zavodljivih glasova, raznih ideologija, mnogo lažnih obećanja, puno riječi i reklama, ali malo tišine u kojoj čovjek čuje ono što mu Bog progovara u savjesti, u dubini srca. I mnogi su pogubljeni, zbunjeni, beznadni, očajni. Borave u velikome mnoštvu ali su duboko osamljeni...otuđeni jedni od drugih!

A Marija uvijek radi isto: Ona gleda, sluša, primjećuje i uvijek upućuje na svoga Sina Isusa. U njega je ključ izlaska iz krizne situacije, on otvara perspektivu u najmrkljim noćima ljudske duše i duhovnoga stanja čovjeka...

4. Slika koja je ostala nakon požara

Draga braćo i sestre, kada razmišljamo o Majci Božjoj od Kameni-

tih vrata, ne možemo zaboraviti događaj iz 1731. godine. Veliki požar zahvatio je Gradec. Gorjele su kuće, gorjele zidine, gorjela vrata grada. A kada se požar ugasio, među pepelom je pronađena neoštećena slika Majke Božje s Djetetom Isusom. Sve je bilo spaljeno. Ostala je slika. Koliko je samo snažna ta poruka i danas. Jer i naš svijet poznaje požare. Ne samo one stvarne. Postoje požari mržnje, podjela, nasilja, ravnodušnosti, sebičnosti i straha koji stvaraju pustoš u našoj međusobnoj komunikaciji, ljudskim odnosima... Požari koji zahvaćaju obiteljske odnose i razaraju povjerenje, stvaraju pepeo, bezosjećajno ništavilo, nepovjerenje; Požari koji razaraju povjerenje među ljudima, koji bukne u ljudskim srcima.

I čovjek se tada pita: što će ostati? Što li će od nas biti? Današnja svetkovina daje odgovor: ako ostane vjera, ostaje nada. Ako čovjek ne izgubi Boga, nije sve izgubljeno.

5. Grad ne smije izgubiti svoju dušu

Zato je važno da ovaj grad ne izgubi svoju dušu.

Grad ne čine samo zgrade, prometnice i institucije. Grad čine ljudi. Grad čine obitelji. Grad čine poštenje, međusobno poštovanje, spremnost pomoći čovjeku u nevolji.

Koliko su samo snažne riječi današnjega drugog čitanja iz Poslanice Rimljanima: „Ljubav neka bude nehinjena!“ (Rim 12, 9). „U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani!“ (Rim 12, 12). „Blagoslivljajte svoje progonitelje, blagoslivljajte, a ne proklinjte!“ (Rim 12, 14).

To nisu lake riječi. Posebno ne za ljude koji svakodnevno susreću tamniju stranu ljudske stvarnosti. A upravo zato kršćanska vjera nije bijeg od života, nego snaga da čovjek ostane čovjek i onda kada je teško.

Dragi djelatnici policije, vaša služba traži profesionalnost, disciplinu i odgovornost.

Ali još više od toga, traži čovječnost. Ljudi neće pamtit i samo vaše intervencije. Pamtit će pogled, riječ, poštovanje, mirnoću, pravednost i sposobnost da i u teškim situacijama ostanete ljudi.

To je možda danas jedno od najvećih svjedočanstava koje možete dati. A Marija ostaje majka upravo takvih ljudi: ljudi koji nose teret služenja, koji ponekad šute o svojim brigama i koji često prvi dolaze tamo odakle drugi bježe.

6. Vrata koja vode prema nadi

Zato danas molimo Majku Božju od Kamenitih vrata da čuva ovaj grad. Da čuva njegove obitelji, djecu i mlade. Da čuva sve one koji služe općem dobru. Da čuva svakoga čovjeka koji u tišini nosi svoje križeve i svoje borbe. I neka nas sve prati ona jednostavna, ali velika Marijina rečenica: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2, 5). Jer kada čovjek sluša Krista, tada ni vrata grada, ni vrata doma, ni vrata ljudskoga srca neće ostati zatvorena nadi.

PROPOVIJED VOJNOG ORDINARIJA MSGR. JURE BOGDANA POVODOM SVEČANE PROMOCIJE POLAZNIKA VOJNIH ŠKOLA¹

Post 15, 1-12. 17-18; Ps 105, 1-4. 6-9; Mt 7, 15-20

*Poštovani zapovjedniče Hrvatskoga vojnog učilišta,
poštovani nastavnici, profesori i djelatnici,
poštovani polaznici Ratne škole „Ban Josip Jelačić“, Zapovjedno-stožerne škole „Blago Zadro“, Visoke dočasničke škole „Damir Tomljanović Gavran“ i Temeljne časničke škole „Andrija Matijaš Pauk“,
braćo svećenici,
poštovani sudionici ovoga misnog slavlja,
braćo i sestre!*

1. Zahvalnost na kraju akademske godine

Na kraju još jedne akademske godine, 2024./2025., na Hrvatskome vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“, okupljeni smo najprije u zahvalnosti. Ima trenutaka u životu kada čovjek osjeti potrebu zastati, pogledati unatrag i zahvaliti: Bogu i ljudima. Takva je prigoda svakako završetak jedne akademske godine, a osobito dan svečane promocije polaznika vojnih škola.

¹ Propovijed u Kapeli sv. Mihaela arkandela na Hrvatskom vojnom učilištu, Zagreb, 25. lipnja 2026.

Zahvaljujemo Bogu za dar života, za snagu, zdravlje, ustrajnost, za sve ono što je tijekom ove godine bilo vidljivo, ali i za ono skriveno: za napor, učenje, odricanje, odgovornost i strpljivost. Zahvaljujemo i ljudima: obiteljima koje prate i podupiru, nastavnicima i zapovjednicima koji poučavaju i usmjeravaju, kolegama s kojima se dijeli svakodnevnica, odgovornost i zajedništvo.

2. Isusova riječ koja ima vlast

Današnje Evanđelje dio je Isusove Propovijedi na gori. Taj veliki govor, izrečen relativno rano u javnom djelovanju našega Gospodina, zapanjio je njegove slušatelje i otvorio im nove vidike. Na njegovu završetku evanđelist bilježi da su se mnoštva divila njegovu nauku „jer ih je učio kao onaj koji ima vlast, a ne kao njihovi pismoznanci“ (Mt 7, 28-29). Isusova riječ bila je sigurna, jasna i konačna. U njegovu učenju nije bilo ni sjene površnosti, ni nesigurnosti, ni prilagođavanja istine ljudskim očekivanjima. Govorio je razumljivo, jezikom svakodnevice, ali je njegova riječ

istodobno bila uzvišena jer je bila Božja riječ. U današnjem evanđeoskom ulomku Isus kaže: „Čuvajte se lažnih proroka. Dolaze k vama u ovčjem odijelu, a iznutra su grabežljivi vuci. Po njihovim ćete ih plodovima prepoznati“ (Mt 7, 15-16). I dodaje: „Svako stablo koje ne rađa dobrim plodom siječe se i u oganj baca. Dakle: po plodovima ćete ih njihovim prepoznati“ (Mt 7, 19-20). Isus nas ovdje ne poziva na sumnjičavost prema svakomu čovjeku, niti na olako osuđivanje tuđega srca. Srce čovjekovo poznaje samo Bog. Ali Gospodin nas poziva na razboritost, na duhovno razlikovanje, na sposobnost da ne ostanemo samo na dojmu, izgledu, riječima ili vanjskim znakovima. Plodovi pokazuju kakvo je stablo. Djela otkrivaju smjer srca. Ono što čovjek nosi u sebi, prije ili kasnije pokazuje se u njegovu životu.

3. Po plodovima se prepoznaje čovjek

To je važna poruka za svakoga kršćanina, ali je na osobit način važna za one kojima je povjerena odgovornost za druge ljude, za zajednicu, za sigurnost, za mir i za domovinu. Vojni poziv nije samo zanimanje. On uključuje služenje, stegu, spremnost na žrtvu, odgovornost pred narodom i pred vlastitom savješću. Čovjek se u takvom pozivu ne procjenjuje samo po znanju koje je stekao, nego i po plodovima koje donosi: po poštenju, vjernosti, pravednosti, razboritosti, hrabrosti, sposobnosti da služi, a ne da gospodari.

Priroda nam je tu velika učiteljica. Isus često koristi slike iz prirode kako bi nam približio otajstva vjere i života. Dobro stablo donosi dobar plod. Trn ne rađa groždem, niti kupina smokvama. Tako ni čovjek ne može trajno živjeti u neskladu između onoga što govori i onoga što čini. Može se možda neko vrijeme skrivati iza riječi, položaja, službe ili dojma, ali plodovi na kraju progovore.

Zato je pitanje današnje Božje riječi vrlo jednostavno, ali i vrlo ozbiljno: kakve plodove donosimo? Donosimo li plodove mira ili nemira? Jedinstva ili podjela? Odgovornosti

ili nemara? Služenja ili sebičnosti? Vjere ili samo vanjske forme?

Sveti Jakov u svojoj poslanici jasno kaže: „Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema?“ Vjera bez djela ostaje neplodna. Kršćanski život nije samo ispovijedanje ustima, nego svjedočanstvo životom. Vjera se pokazuje u konkretnim odlukama, u odnosu prema bližnjemu, u načinu na koji nosimo povjerenu dužnost, u istinitosti, pravednosti i odgovornosti.

4. Ukorijenjeni u Kristu

Isusova riječ danas nas zato poziva da ne ostanemo na izgledu. Ona nas poziva da siđemo u dubinu vlastitoga bića i da se iskreno zapitamo kakvo smo stablo. Iz kakvoga korijena živimo? Čime hranimo svoju savjest? Iz čega proizlaze naše odluke? Jesmo li ukorijenjeni u Kristu ili samo u vlastitim sposobnostima, ambicijama i planovima?

U govoru na Posljednjoj večeri Isus će reći: „Ja sam trs, vi loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa“ (Iv 15, 5). To je srce kršćanskoga života. Plod koji vrijedi pred Bogom ne nastaje samo iz ljudske sposobnosti. On nastaje iz povezanosti s Kristom. Tko ostaje u njemu, može donositi plodove mira, dobrote, vjernosti, poniznosti i služenja.

5. Vojna izobrazba i odgovornost služenja

Danas, na dan promocije polaznika vojnih škola, ta riječ ima osobitu težinu. Znanje koje ste stekli, vještine koje ste razvijali, iskustva koja ste primili i odgovornosti koje ćete preuzimati imaju smisao ako donose dobre plodove: sigurnost, slobodu, pravednost, mir i služenje čovjeku. Vojna izobrazba ne smije oblikovati samo stručnjaka, nego i osobu čvrste savjesti; ne samo zapovjednika, nego i čovjeka koji zna služiti; ne samo nositelja odgovornosti, nego i svjedoka istine, razboritosti i mira. U tom smislu želim podsjetiti na riječi

Drugoga vatikanskog sabora, koji u pastoralnoj konstituciji *Gaudium et spes*, govoreći o izbjegavanju rata i izgradnji mira, kaže: „Oni pak koji služeći domovini vrše vojničku dužnost neka se smatraju službenicima sigurnosti i slobode naroda, i ako ispravno vrše tu dužnost, istinski pridonose učvršćenju mira“ (GS 79).

Te su riječi osobito važne za vas, poštovani polaznici vojnih škola. Crkva u vojničkoj službi, kada se ona vrši ispravno, časno i u skladu s moralnim zakonom, prepoznaje služenje sigurnosti i slobodi naroda. Vojnik, časnik i dočasnik nisu pozvani biti ljudi nasilja, nego ljudi odgovornosti. Nisu pozvani širiti strah, nego čuvati mir. Nisu pozvani služiti samovolji, nego općemu dobru. Upravo zato vojnički poziv traži osobitu zrelost savjesti, snagu karaktera i spremnost da se vlastita dužnost vrši časno, pravedno i odgovorno.

6. Svakodnevni plodovi vjere i službe

Draga braćo i sestre, plodovi po kojima se prepoznaje dobro stablo nisu uvijek veliki i spektakularni. Često su to svakodnevni plodovi: pošteno izvršena dužnost, izgovorena

istina, strpljenje u naporu, poštovanje prema suradnicima, odgovornost prema povjerenima, vjernost obitelji, molitva u tišini, savjest koja ne pristaje na zlo.

Papa Franjo jednom je rekao: „Crkva ili kršćanin bez svjedočanstva je neplodan; mrtva osoba koja misli da je živa; suho stablo koje ne rađa plod; suh bunar koji ne daje vode.“ Te nas riječi podsjećaju da se kršćanstvo ne dokazuje samo riječima, nego životom. Isto vrijedi i za svaku službu koja želi biti časna: ona se prepoznaje po plodovima. Zato danas molimo Gospodina Isusa da nas čuva od svakoga lažnog sjaja, od praznih riječi i od neplodnoga života. Molimo ga da nas učini dobrim stablima koja će donositi dobre plodove. Molimo ga za vas, poštovani polaznici vojnih škola, da znanje koje ste primili bude prožeto mudrošću, da odgovornost koju ćete nositi bude vođena savješću, a služba domovini uvijek usmjerena prema miru, sigurnosti i slobodi naroda.

Neka Gospodin blagoslovi vas, vaše obitelji, vaše nastavnike i zapovjednike, Hrvatsko vojno učilište i našu domovinu Hrvatsku. Amen.

„TI SI PETAR – STIJENA, I NA TOJ STIJENI SAGRADIT ĆU CRKVU SVOJU.“ (Mt 16, 18)¹

Dj 12, 1-11; 2 Tim 4, 6-8. 17-18; Mt 16, 13-19

Draga braćo i sestre,

1. Petar i Pavao – različiti putovi, isti Krist

Poštovani gospodine zapovjedniče Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva, cijenjeni zapovjednici, časnici, dočasnici, vojnici, hrvatski branitelji, djelatnici, vlč. Danijele, braćo i sestre u Kristu!

Danas Crkva slavi dvojicu apostola: apostolskoga prvaka svetoga Petra i gorljivoga navjestitelja i svjedoka evanđelja apostola svetoga Pavla. Njihovi su životi različiti, njihovi karakteri gotovo suprotni, njihovi životni putovi od rođenja do smrti različiti, ali ih povezuje ista osoba – Isus Krist.

Petar je Krista upoznao osobno, konkretno, životno. Bio je u njegovoj „školi“ izabrane Dvanaestorice. Pavao ga za njegova zemaljskog života nije susreo, nego ga je upoznao otajstveno, mistično, na putu u Damask, a potom i po svjedocima i propovjednicima evanđelja.

Obojica su Kristu posvetila cijeli svoj život. Obojica su svjedočila vjeru u njega primjerom života, ustrajnim propovijedanjem, u zgodno i nezgodno vrijeme, u progonstvima, tamnicama, pred sudovima, sve do mučeničke smrti u Rimu. Prvi je umro raspet na križu u Neronovu carskom vježbalištu – trkalištu, ondje gdje se danas uzdiže bazilika svetoga Petra, a drugi je mučeničku smrt podnio na drugome kraju rimskoga predgrađa. Obojica su postala stupovi Kristove Crkve. Upravo njih slavimo kao nebeske zaštitnike Kapelanije Hrvatskoga ratnog zrakoplov-

stva. I kada se promišljalo kojega sveca naslovnika odabrati za vašu kapelaniju, koji bi svetac ili sveci svojim životnim primjerom govorili i bili poticaj na kršćanski život pripadnicima Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva, svakako su pred očima bile kreposti i vrline svetih Petra i Pavla: hrabrost, odlučnost, povjerenje, odgovornost i spremnost služiti drugima.

2. Petrova ispovijest vjere

„A vi, što vi kažete, tko sam ja?“ (Mt 16, 15) U današnjem Evanđelju Isus u krajevima Cezareje Filipove pita učenike što narod misli i govori o njemu, tko je Sin Čovječji (Mt 16, 13). To nam izgleda kao uvodno pitanje u ono bitno što slijedi. Nakon odgovora Isus postavlja učenicima duboko osobno pitanje: „A vi, što vi kažete, tko sam ja?“ (Mt 16, 15). To je pitanje koje se ne može izbjeći, kao ni osobni odgovor svakoga pojedinca.

Ne pita ih Isus: kojoj stranci pripadaš, koji čin nosiš, koliko sati naleta imaš, koliko si uspješan u karijeri? Pita ih nešto mnogo dublje: Tko sam ja za tebe?

Na to pitanje svatko mora odgovoriti za sebe. Petar odgovara: „Ti si Krist – Pomazanik, Sin Boga živoga.“ (Mt 16, 16). To nije naučena definicija iz nekog priručnika, iz dobrog predavanja ili s neke zanimljive konferencije. To je ispovijest vjere. I upravo zbog te ispovijesti vjere Isus mu povjerava posebnu i najodgovorniju službu, službu prvaka apostola: „Ti si Petar – Stijena... Tebi ću dati ključeve...“

Ne zato što je Petar bio savršen. Naprotiv! Petar će javno, i to triput, zatajiti Isusa. Petar će pasti, pogriješiti. Ali isto tako Petar će zaplakati nad sobom, nad svojom slabošću i

¹ Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana povodom Dana vojne kapelanije Hrvatskog ratnog zrakoplovstva „Sv. Petar i Pavao“, Zagreb, 29. lipnja 2026.

svojim prijestupom. Udaljit će se od Isusa, ali će se i vratiti. Bog ne bira savršene ljude, jer takvih jednostavno nema. Bog bira i poziva one koji mu dopuštaju da ih podigne. To vrijedi i danas.

3. Hrvatsko ratno zrakoplovstvo – dio povijesti hrvatske slobode

Svetkovina svetih Petra i Pavla u našoj vojnoj kapelaniji podsjeća nas na korijene i početke nastanka, na ulogu i smisao postojanja i djelovanja Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva. Njegovi počeci nisu bili u dobrim vremenima niti u mirnim okolnostima. Nastalo je u najtežim danima osamostaljenja Republike Hrvatske, u danima velikih izazova i kušnji obrambenoga Domovinskog rata.

Bile su to godine političkog procesa nazvanog „perestrojka“, rušenja Berlinskoga zida, nakon više desetljeća komunističke vladavine u Istočnoj Europi i SSSR-u, uspostave višestranačja te slobodnih demokratskih izbora u više država, pa tako i u našoj zemlji.

Nažalost, silom i snagom oružja željelo se zaustaviti demokratske procese u našoj domovini. Nametnuti rat zahtijevao je obranu. Nije bilo dovoljno opreme. Nije bilo dovoljno zrakoplova. Nije bilo gotovo ničega. Ali bilo je ljudi. Ljudi koji su vjerovali da hrvatski narod i hrvatska država imaju pravo na slobodu, da se mora poštovati plebiscit hrvatskoga naroda izražen na slobodnim demokratskim izborima.

Rat je uvijek veliko zlo. Bilo je pilota koji su riskirali vlastiti život. Bilo je tehničara koji su danonoćno održavali letjelice. Bilo je zapovjednika koji su donosili teške odluke. Bilo je mnogih koji su svoje živote utkali u našu slobodu. Zato Hrvatsko ratno zrakoplovstvo nije samo vojna sastavnica.

Ono je dio povijesti hrvatske slobode. Njegova zadaća nije rat. Njegova je zadaća čuvati mir. Čuvati hrvatsko nebo. Štititi građane, sve stanovnike naše domovine. Sudjelovati u

međunarodnim savezima. Pomagati u katastrofama, prirodnim nepogodama i nevoljama. Spašavati ljudske živote. Gasiti požare. Prevoziti bolesnike. Služiti općem dobru. To je plemenita služba. Vi sami znate još više i bolje od mene koliko dobra vaša sastavnica čini svima nama.

4. Letjeti visoko, ali ostati ponizan

Piloti gledaju zemlju iz velike visine. Kršćanin, Kristov učenik, nikada ne smije gledati ljude svisoka. Visina leta, položaja i uloge ne smije postati visina oholosti. Što je čovjek više uzdignut u službi, to mora biti ponizniji. Petar nas tome uči. Pavao također. Njihova veličina nije bila u moći ni u znanju. Njihova veličina bila je u služenju.

5. Vojno dušobrižništvo – Kristova blizina među onima koji služe domovini

Crkva je od prvih stoljeća pratila ljude koji nose odgovornost za sigurnost društva. Ne zato da bi opravdavala rat, nego zato da bi čovjek i u vojsci ostao čovjek.

Vojni ordinarijat postoji kako bi Krist bio prisutan među hrvatskim vojnicima. Vojni kapelan nije vojnik koji usput slavi misu. On je svećenik koji nosi Kristovu blizinu. On sluša. Tješi. Miri. Moli. Prati obitelji. Prati ranjene. Prati one koji odlaze u međunarodne misije. Prati one koji nose teret odgovornosti.

Kapelanija Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva upravo zato ima posebno poslanje. Ondje gdje ljudi svakodnevno donose odgovorne odluke potrebna je prisutnost Evanđelja. Jer tehnika može biti savršena. Ali uporaba tehnike bez izgrađene osobe, bez savjesti, može prouzročiti mnogo zla.

6. Kršćanski vojnik – čovjek savjesti, službe i odgovornosti

Kakav se čovjek očekuje od pripadnika Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva? Društvo očekuje stručnost. Zapovjednici očekuju stegu i

profesionalnost. Obitelj očekuje oca i supruga, majku i suprugu. Građani očekuju sigurnost. Ali Bog očekuje još nešto. Očekuje svetost.

Ne znači to da vojnik mora biti bez pogreške. To znači da nastoji živjeti po savjesti. Pošteno. Časno. Odgovorno. Da govori istinu. Da poštuje dostojanstvo svakoga čovjeka. Da nikada ne zlorabi svoju moć. Da štiti slabije. Da bude vjeran danoj riječi. Da čuva povjerenje. Da zna da svaka zapovijed ima svoje moralne granice. Da nikada ne zaboravi da je svaki čovjek stvoren na Božju sliku. To znači biti kršćanski vojnik.

Neki misle da su vjera i vojni poziv nespojivi. Nisu. Kršćanin u vojsci nije čovjek nasilja. On je čovjek odgovorne službe. On zna razlikovati silu od nasilja. On zna da se mir ponekad može očuvati samo ako postoji spremnost braniti ga, ali uvijek poštujući međunarodno pravo, ljudsko dostojanstvo i moralni zakon.

Kršćanin u vojsci:

- moli prije važnih odluka;
- ne stidi se znaka križa;
- poštuje svoje kolege;
- ne širi mržnju;
- ne ismijava vjeru drugih;
- ne koristi autoritet za ponižavanje;
- ostaje čovjek i kada nosi odoru.

Najljepša oznaka vojnika jest čista savjest.

7. Vjernost Kristu i Crkvi danas

Kako biti kršćanin danas?

To pitanje postaje sve zahtjevnije. Živimo u vremenu u kojem se često čini da je lakše biti uspješan nego pošten. Lakše je biti popularan nego istinit. Lakše je biti glasan nego mudar. Petar i Pavao pokazuju drukčiji put. Oni nisu slijedili duh vremena. Slijedili su Krista.

Današnji kršćanin ne mora biti nametljiv, ali mora biti prepoznatljiv. Po dobroti. Po poštenju. Po odgovornosti. Po praštanju. Po miru. Po spremnosti pomoći. Po tome što nedjelja nije samo slobodan dan, nego Dan Gospodnji. Po tome što obitelj nije teret, nego dar. Po tome što molitva nije slabost, nego snaga.

Kako ostati vjeran Crkvi?

Neki danas kažu: „Vjerujem u Boga, ali ne trebam Crkvu.“ Današnje Evanđelje govori upravo suprotno. Isus nije rekao: „Sagradit ću pojedince.“ Rekao je: „Sagradit ću Crkvu svoju.“

Crkva nije zajednica savršenih. Ona je zajednica obraćenika. Petar je bio grešnik. Pavao je bio progonitelj. Ali Krist ih je promijenio. I danas Crkva nije sveta zato što smo mi savršeni, nego zato što je Krist njezin Gospodin. Zato ostati u Crkvi znači ostati uz Krista i onda kada nije lako.

Draga braćo i sestre, sveti Petar nas uči čvrstoći vjere. Sveti Pavao uči nas gorljivosti navještaja. Neka njihov zagovor prati sve pripadnike Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva. Neka sveti Petar i Pavao čuvaju naše pilote u svakom letu. Neka čuvaju tehničare u njihovom odgovornom radu. Neka prate zapovjednike u donošenju odluka. Neka budu uz vaše obitelji koje nose teret odvojenosti. Neka pomognu svakom pripadniku Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva da bude ne samo izvrstan vojnik nego i čestit čovjek, vjeran kršćanin i odgovoran građanin Republike Hrvatske.

I kada jednoga dana završi svaka zemaljska služba, neka nas Gospodin primi u svoju vječnu domovinu, gdje više nema opasnosti, nema rata ni straha, nego samo mir uskrsloga Krista, kojemu su Petar i Pavao ostali vjerni do kraja. Amen.

PROMIŠLJANJA

ČASNI SLUGA BOŽJI EMIL KAPAUN: SVEĆENIK, VOJNI KAPELAN I HEROJ VJERE

Priredio: don Marko TROGRLIĆ

1. Djetinjstvo i poziv u svećeništvo

Velike životne priče često započinju na sasvim običnim mjestima. Takav je bio i početak života Emila Josepha Kapauna, budućega svećenika, vojnoga kapelana i jednoga od najpoznatijih američkih heroja Korejskoga rata. Emil Kapaun rođen je 20. travnja 1916. godine, na Veliki četvrtak, u obitelji Elizabeth i Enosa Kapauna, u blizini mjesta Pilsen u saveznoj državi Kansas. Odrastao je u pobožnoj i marljivoj zajednici čeških doseljenika, u ozračju u kojemu su vjera, obitelj i pošten rad činili temelj svakodnevnoga života.

Osnovno školovanje završio je u rodnom Pilsenu, a već je od najranije mladosti pokazivao duboku religioznost, ozbiljnost i izražen osjećaj odgovornosti prema drugima. Prvu svetu pričest primio je 1924., a sakrament potvrde 1929. godine. Za svoga nebeskog zaštitnika izabrao je svetoga Josipa, uzora poniznosti, marljivosti i vjernosti Bogu.

Osjećajući poziv na svećeništvo, 1930. godine stupio je u sjemenište Conception u Misouriju, a potom nastavio filozofsko-teološku izobrazbu u sjemeništu Kenrick u St. Louisu. Biskup Christian Winkelmann zaredio ga je za svećenika biskupije Wichita 9. lipnja 1940. godine. Bio je prvi rođeni stanovnik Pilsena koji je postao svećenik. Mladu misu proslavio je u svojoj rodnoj župi pred više od 1.200 okupljenih vjernika, što je za malu župnu zajednicu bio događaj od iznimne važnosti.

Već kao bogoslov pokazivao je duboko razumijevanje kršćanskoga poziva na svetost u svakodnevnom životu. U jednom od svojih razmišljanja zapisao je: „Isus je želio poka-

zati da je jednostavan i ponizan život veoma ugodan Bogu. Život Svete Obitelji bio je obilježen mirom i svetošću koja dolazi od Boga. Ako želimo sreću u svojim kršćanskim obiteljima, moramo živjeti krepost samoprijedora.“ Ove riječi nisu bile tek pobožna misao mladoga bogoslova, nego životni program koji će Emil Kapaun dosljedno živjeti sve do svoje smrti.

2. Svećenik među vojnicima

Nakon svećeničkoga ređenja vlč. Kapaun započeo je službu kao župni kapelan u Župi svetoga Ivana Nepomuka. Ubrzo mu je povjerena i služba pomoćnog vojnog kapelana u obližnjoj vojnoj zrakoplovnoj bazi.

Upravo je rad s vojnicima u njemu probudio snažan osjećaj da ga Bog poziva na posebno poslanje. Među mladim ljudima koji su se pripremali za rat ili su već nosili teret vojne službe, prepoznao je potrebu za svećenikom koji će biti uz njih ne samo u crkvi nego i na bojištu, u svakodnevnim kušnjama i životnim opasnostima.

Nakon nekoliko molbi, biskup Winkelmann dopustio mu je pristupiti kapelanskoj službi u Oružanim snagama Sjedinjenih Američkih Država. Dana 12. srpnja 1944. godine stupio je u kapelanski korpus američke vojske.

Po završetku vojne obuke poslan je u Burmu i Indiju, gdje je služio američkim vojnicima tijekom završnih operacija Drugoga svjetskog rata. Putovao je kroz teško pristupačna područja kako bi vojnicima donosio sakramente, ohrabrenje i duhovnu potporu, često u vrlo zahtjevnim i opasnim okolnostima. Zbog svoje

predanosti, odgovornosti i pastoralnoga rada unaprijeđen je 1946. godine u čin satnika.

Nakon završetka rata upisao je i završio magistarski studij na Katoličkom sveučilištu Amerike u Washingtonu. Premda je nakon toga neko vrijeme služio kao župnik u Kansasu, osjećao je da ga njegova svećenička savjest ponovno poziva među vojnike. U pismu svome biskupu napisao je jednostavne, ali vrlo znakovite riječi: „Volim svoj župnički rad, ali moja mi savjest govori da je moja svećenička dužnost uz ljude u oružanim snagama.“

Njegova je molba prihvaćena te se krajem 1948. godine ponovno vratio aktivnoj vojnoj službi, ne sluteći da će upravo ondje ostvariti svoje najveće svjedočanstvo vjere i ljubavi.

3. Svjetionik na bojištu Korejskog rata

Početkom 1950. godine vlč. Emil Kapaun raspoređen je u Japan kao vojni kapelan Prve konjičke divizije američke vojske. Kada je 25. lipnja iste godine Sjeverna Koreja napala Južnu Koreju, njegova je postrojba među prvima upućena na korejsko bojište. Svjestan opasnosti koja ga očekuje, neposredno prije odlaska napisao je svom biskupu: „Sutra ulazimo u borbu. Sve sam pripremio. Divno je vidjeti kako se katolički vojnici okupljaju oko svog svećenika.“

Tijekom mjeseci koji su uslijedili neumorno je dijelio sudbinu vojnika. Nije ostajao u pozadini, nego je bio ondje gdje je bilo najopasnije – među ranjenima, umirućima i iscrpljenima. Dijelio je s njima glad, hladnoću, strah i neizvjesnost, nastojeći svakomu pružiti riječ ohrabrenja, sakramente i nadu. Svetu misu često je slavio na otvorenom, poklopac vojnoga džipa služio mu je kao oltar. Pod neprijateljskom vatrom odlazio je do ranjenika kako bi ih ispovjedio, pričestio ili pomazao, a nerijetko ih je vlastitim rukama izvlačio s bojišta na sigurnije mjesto.

Njegova hrabrost ubrzo je postala legendarna među vojnicima. Više je puta čudesno

izbjegao smrt. Jednom mu je snajperski metak izbio lulu iz usta, a u drugoj je prilici izgubio gotovo sve osobne stvari. Nakon toga Presveti Oltarski Sakrament i misni pribor uvijek je nosio uza se, uvjeren da ništa nije važnije od mogućnosti da vojnicima podijeli Kristovu prisutnost u najtežim trenucima njihova života. Za suborce nije bio samo vojni kapelan. Bio je prijatelj, otac, ispovjednik i oslonac. Njegova prisutnost ulijevala je sigurnost i nadu upravo ondje gdje se činilo da ih više nema.

4. Mučeništvo i svjedočanstvo ljubavi

Nakon jedne od najtežih bitaka krajem 1950. godine, vlč. Kapaun zarobljen je zajedno s brojnim američkim vojnicima. Odvedeni su u logor za ratne zarobljenike broj 5 u Pyoktongu u Sjevernoj Koreji. Upravo će se u tome logoru, tijekom posljednjih sedam mjeseci njegova života, na najsnažniji način očitovati veličina njegove vjere, svećeništva i ljubavi prema bližnjemu.

Premda je i sam trpio glad, hladnoću, bolesti i svakodnevna zlostavljanja, nikada nije mislio prvenstveno na sebe. Svakoga je jutro ustajao prije ostalih kako bi skupljao drva za vatru i topio snijeg za pitku vodu. Pronalazio je hranu za izgladnjele zatvorenike, njegovao bolesnike, prao odjeću nemoćnima i pomagao umirućima. Komunistički stražari nastojali su zarobljenike odvratiti od vjere i slomiti njihov duh. Kada su tvrdili da Bog ne postoji, vlč. Kapaun mirno je odgovarao: „Bog je stvaran poput zraka koji dišete, a ne možete ga vidjeti; poput zvukova koje čujete, a ne možete ih vidjeti; poput misli koje imate, a ne možete ih dotaknuti.“

Iako je svaka molitva bila strogo zabranjena, noću je obilazio barake i okupljao zarobljenike na zajedničku molitvu. Molili su krunicu, križni put i očenaš, a on im je davao svećenički blagoslov. Njegove su riječi vraćale nadu ljudima koji su se nalazili na samome rubu očaja. Na Uskrs 1951. godine uspio je organizirati tajno bogoslužje te zarobljenike

podsjetio da Kristova muka i uskrsnuće ostaju neiscrpan izvor nade i onda kada se čini da je svaka ljudska nada ugašena.

Nedugo nakon toga teško je obolio od upale pluća i krvnog ugruška u nozi. Budući da više nije mogao raditi, stražari su odlučili premjestiti ga u zloglasnu logorsku „bolnicu“, mjesto koje su zarobljenici nazivali „Kućom smrti“ jer su ondje bolesnici bili prepušteni polaganom umiranju bez ikakve skrbi. Kada su njegovi suborci pokušali spriječiti njegovo odvođenje, vlč. Kapaun mirno ih je zaustavio kako nitko zbog njega ne bi stradao. Tada je izgovorio riječi koje su ostale trajno zapisane u sjećanju njegovih suboraca: „Ne brinite se za mene. Idem tamo kamo sam oduvijek želio ići, a kada stignem, molit ću za sve vas.“ Dok su ga nosili prema „Kući smrti“, zamolio je oprostjenje svojih stražara ako im je ikada učinio kakvo zlo te ih je blagoslovio.

Dana 23. svibnja 1951. godine, u trideset i petoj godini života, vlč. Emil Kapaun preminuo je iscrpljen bolešću, glađu i potpunim davanjem samoga sebe drugima. Njegova smrt nije bila tek posljedica ratnih stradanja. Bila je završni čin života koji je od svećeničkoga ređenja pa do posljednjega daha bio potpuno predan Bogu i ljudima. Poput Krista kojemu je vjerno služio, položio je svoj život za svoje prijatelje.

5. Časni sluga Božji Emil Kapaun – put prema oltaru

Dana 24. veljače 2025. godine papa Franjo odobrio je objavu Dekreta o životu i krepостima slugе Božjega Emila Kapauna. Tim je dekretom Crkva službeno potvrdila da je Emil Kapaun, nakon života obilježenoga herojskim kršćanskim krepостima, slobodno i dragovoljno prikazao vlastiti život za svoje suborce i ratne zarobljenike. Time je ispunio Kristove riječi zapisane u Evanđelju po Ivanu: „Nitko nema veće ljubavi od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje.“ (Iv 15, 13) Proglašenje Dekreta otvorilo je put daljnjem

tijeku postupka za njegovu beatifikaciju i kanonizaciju. Za proglašenje blaženim potrebno je službeno priznanje jednoga čuda koje se pripisuje zagovoru časnoga slugе Božjega Emila Kapauna, dok će za kanonizaciju biti potrebno i drugo priznato čudo koje se dogodi nakon beatifikacije.

Tijekom godina zaprimljena su brojna svjedočanstva o mogućim čudesnim uslišanjima po njegovu zagovoru. Neka od njih sežu gotovo dva desetljeća unatrag, dok su druga sasvim novijega datuma. Jedan ili više tih slučajeva bit će podvrgnuti temeljitoj teološkoj i medicinskoj prosudbi u Dikasteriju za kauze svetaca u Rimu prije nego što budu predstavljeni Svetom Ocu na konačno odobrenje. Taj postupak redovito traje više godina.

Biskup Wichite Carl Kemme i svi koji sudjeluju u kauzi oca Kapauna izrazili su duboku zahvalnost vjernicima na dugogodišnjoj molitvenoj potpori i povjerenju. Objavom Dekreta Crkva ga od sada službeno naziva časnim slugom Božjim Emilom Kapaunom. Njegov primjer danas snažno potiče vjernike da upoznaju njegov život, mole za njegov zagovor i nasljeđuju njegovu vjeru, hrabrost i nesebičnu ljubav prema Bogu i bližnjemu.

6. Prinošenje života kao put svetosti

Način na koji je vlč. Emil Kapaun prikazao vlastiti život Crkva danas ističe kao uzor svetosti i plodonosnoga kršćanskog života. Njegovo prinošenje života nije bilo tek jedan herojski čin na samome kraju života. Ono je bilo plod odluke donesene mnogo ranije – već na dan njegova svećeničkoga ređenja. U pismu svome biskupu napisao je: „Kad sam bio zaređen, odlučio sam potpuno se predati Bogu. Bio sam spreman to činiti radosno, bez obzira na okolnosti u kojima se nađem ili težinu života koji će se od mene tražiti.“

Od trenutka kada je stupio na korejsko bojište, svjesno je prihvaćao opasnost kako bi mogao biti uz svoje vojnike i služiti im duhovno i tjelesno. Vrhunac te odluke dogodio

Emil Joseph Kapaun, vojni kapelan

FOTO: Venerable Emil Kapaun Cause

Vlč. Kapaun služi sv. misu na korejskoj bojišnici.

FOTO: Venerable Emil Kapaun Cause

se tijekom Bitke kod Unsana, kada je odlučio ostati uz ranjenike umjesto da pokuša spasiti vlastiti život. Ni nakon zarobljavanja nije prestao živjeti svoje svećeničko poslanje. Naprotiv, u zarobljeničkom je logoru njegova ljubav prema bližnjemu postala još vidljivija. Preminuo je, kako je istaknuto, 23. svibnja 1951. godine u logorskoj „Kući smrti“, napušten od svojih tamničara, ali okružen molitvama i zahvalnošću svojih suboraca. Prije smrti ostavio im je još jednu poruku: „Recite mom biskupu da sam umro sretnom smrću.“ Njegov prijatelj i suborac, pukovnik Mike Dowe, možda je najljepše sažeo život oca Kapauna jednom jednostavnom rečenicom: „Davao je i davao, sve dok nije dao i svoj život.“

Te riječi predstavljaju najkraći, ali i najtočniji sažetak života čovjeka koji je svoje svećeništvo živio do krajnjih granica evanđeoske ljubavi.

Molitva za kanonizaciju časnoga sluge Božjega Emila Kapauna

Gospodine Isuse, usred nevolja rata tvoj se sluga, vojni kapelan Emil Kapaun, potpuno predao služenju tebi na bojištima i u zarobljeničkim logorima Koreje, sve do smrti koju je podnio od ruke svojih tamničara. Molimo te, Gospodine Isuse, ako je to tvoja sveta volja, objavi cijelome svijetu svetost kapelana Kapauna i proslavi njegovu potpunu žrtvu za tebe znakovima čudesa i darom svoga mira. U tvoje ime molimo, jer ti si izvor mira, snaga našega služenja bližnjima i naša konačna nada. Amen. Časni slugo Božji Emile Kapau-ne, moli za nas!

IZVORI:

<https://frkapaun.org/about/>
<https://frkapaun.org/prayer/>
<https://frkapaun.org/news/>

DEKRETI I IMENOVANJA

TRAVANJ - SRPANJ 2026.

vlč. Zdravko Barić, SMM, imenovan je na službu biskupijskog povjerenika za pastoral braka i obitelji u Vojnom ordinarijatu u RH s danom 16. travnja 2026. godine (KLASA: 811-01/26-01/01, URBROJ: 512-07-26-4, od 15. travnja 2026.)

vlč. Božo Ančić, OFM, imenovan je vojnim kapelanom za 45. hrvatski kontingent (HRVCON) u NATO operaciji potpore miru KFOR na Kosovu, s danom 19. svibnja 2026.

godine (KLASA: 811-01/26-01/01, URBROJ: 512-07-26-7, od 13. svibnja 2026.).

vlč. Ilija Mikulić, OFM, imenovan je privremenim upraviteljem vojne kapelanije „Uzvišenje Svetog Križa“ u Kninu, za vrijeme trajanja NATO operacije potpore miru KFOR na Kosovu na koju je poslan vojni kapelan vlč. Božo Ančić, OFM, s danom 19. svibnja 2026. godine (KLASA: 811-01/26-01/01, URBROJ: 512-07-26-8, od 13. svibnja 2026.).

31. OBLJETNICA VOJNO-REDARSTVENE OPERACIJE „BLJESAK“ U OKUČANIMA

Povodom 31. obljetnice vojno-redarstvene operacije „Bljesak“, Republika Hrvatska se u petak, 1. svibnja 2026., u Okučanima dostojanstveno prisjetila jedne od ključnih pobjedničkih operacija Domovinskog rata. U manje od 32 sata hrvatske su snage 1. i 2. svibnja 1995. oslobodile oko 500 četvornih kilometara okupiranoga zapadnoslavonskog prostora, uspostavile nadzor nad autocestom Zagreb – Lipovac i željezničkom prugom prema istočnoj Slavoniji te stvorile važne pretpostavke za završne oslobodilačke operacije. U operaciji je sudjelovalo oko 7200 hrvatskih vojnika i policajaca, a poginuo je ili od posljedica ranjavanja preminuo 51 hrvatski branitelj, dok su 162 branitelja ranjena.

Svečanost je započela u ranim jutarnjim satima budnicom ulicama Okučana u izvedbi Orkestra Oružanih snaga Republike Hrvatske. Tijekom dana građani su mogli razgledati taktičko-tehnički zbor naoružanja, borbene i neborbene tehnike i opreme Hrvatske vojske i Ministarstva unutarnjih poslova, a program je obuhvatio i športske igre hrvatskih branitelja, pokazne vježbe Hrvatske vojske i policije, tradicionalni vojnički ručak za građanstvo te večernji koncert na Trgu dr. Franje Tuđmana.

Središnja svečanost održana je kod spomenika „Kocka vedrine“ s početkom u 9 sati. Obitelji poginulih, umrlih i nestalih hrvatskih branitelja, hrvatski ratni vojni invalidi, brojni hrvatski branitelji i sudionici VRO „Bljesak“, ratni zapovjednici, predstavnici udruga proizišlih iz Domovinskog rata, pripadnici Hrvatske vojske i policije, državni dužnosnici, predstavnici županijskih i lokalnih vlasti te brojni građani okupili su se kako bi odali počast onima koji su svoje živote ugradili u slobodu Republike Hrvatske.

Svečanosti su nazočili predsjednik Republike Hrvatske i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga RH Zoran Milanović, predsjednik Hrvatskoga sabora Gordan Jandroković i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, uz izaslanstva državnih tijela i brojne ministre. Među nazočnima su bili i načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga RH general-pukovnik Tihomir Kundid, predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, glavni ravnatelj policije Nikola Milina, predstavnici Hrvatske vojske i policije, kao i predstavnici županija, gradova i općina.

Počast poginulim hrvatskim braniteljima odana je polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod spomenika. Nakon odavanja počasti uslijedilo je izvođenje himne Republike Hrvatske, čitanje imena 51 poginulog i smrtno stradalog hrvatskog branitelja u VRO „Bljesak“, minuta šutnje te čitanje povjesnice o operaciji. Poseban znak zahvalnosti bilo je polaganje ruža na spomeniku, u spomen na svakog hrvatskog branitelja koji je u toj operaciji položio život. Okučane su, u znak počasti sudionicima operacije i svim poginulim braniteljima, nadletjeli borbeni avioni Rafale. Molitvu za poginule hrvatske branitelje kod spomenika predvodio je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Jure Bogdan. U molitvenom dijelu svečanosti vjerničko sjećanje spojilo se s nacionalnom zahvalnošću, ističući da žrtva poginulih branitelja nije samo dio povijesti, nego trajna obveza sadašnjih i budućih naraštaja.

Nakon središnje svečanosti služena je sveta misa zadušnica za sve poginule hrvatske branitelje i civilne žrtve u Domovinskom ratu u župnoj crkvi sv. Vida u Okučanima. Euharistijsko slavlje predvodio je vojni ordinarij Jure Bogdan u zajedništvu s požeškim

biskupom Ivom Martinovićem, svećenicima Novogradiškog dekanata, vojnim i policijskim kapelanima te okupljenim vjernicima. Kao domaćin slavlja u župi sv. Vida bio je mjesni župnik fra Ivo Brezović, koji je zajedno sa župnom zajednicom primio okupljene hodočasnike, branitelje, obitelji poginulih i predstavnike javnoga života.

U propovijedi, naslovljenoj riječima iz Ivanova evanđelja „Ja sam Put i Istina i Život“, Bogdan pošao je od Isusovih oprostajnih riječi učenicima: „Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte.“ Istaknuo je kako se Isusove riječi ne smiju shvatiti samo kao utjeha, nego kao temeljni putokaz za kršćanski život. „U tim riječima sadržano je sve: smjer kojim trebamo ići, istina koju trebamo živjeti i cilj kojemu težimo“, poručio je biskup.

Govoreći o Kristu kao Putu, Bogdan naglasio je da kršćanstvo nije teorija, nego hod, često obilježen odricanjem, križem i darivanjem samoga sebe. U tom je svjetlu protumačio i žrtvu hrvatskih branitelja, koji su u legitimnoj obrani svoga doma i Domovine izabrali odgovornost umjesto sigurnosti i darivanje umjesto sebičnosti. Podsjetio je na Isusove riječi: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje“, ističući da žrtva učinjena iz ljubavi ne nestaje, nego donosi plod.

U drugom dijelu propovijedi biskup je govorio o Kristu kao Istini. Naglasio je da se u svijetu u kojem se istina često relativizira i iskrivljuje kršćani pozivaju čuvati sjećanje bez mržnje, braniti pravdu bez osvete i graditi mir koji nije zaborav, nego plod istine. Prava istina, poručio je, nije ideologija, nego susret s Bogom koji čovjeka vodi prema dobru i oslobađa ga za savjestan, odgovoran i pravedan život.

Govoreći o Kristu kao Životu, Bogdan je istaknuo da kršćanska vjera smrt ne promatra kao posljednju riječ. Žrtva onih koji su položili svoje živote iz ljubavi, rekao je, u svjetlu

Kristova uskrsnuća nije kraj, nego prijelaz u puninu života. Zato su vjernici pozvani biti graditelji života: čuvati mir, dostojanstvo i nadu, promicati kulturu dijaloga, suživota i odgovornosti nasuprot zlu, grijehu i razaranju. U tom je kontekstu Bogdan posebno istaknuo da je ovogodišnje obilježavanje obljetnice VRO „Bljesak“ svojevrsni uvod u nacionalni Susret hrvatske katoličke mladeži, koji se ove godine održava u Požeškoj biskupiji. Povezujući spomen na žrtvu hrvatskih branitelja s nadom koju nose novi naraštaji, naglasio je da se katolička mladež iz Domovine i inozemstva okuplja oko Krista, „Putu, Istini i Životu“, želeći biti zajedno s Isusom Gospodinom koji nikada ne razočarava. Tako se zahvalno sjećanje na one koji su darovali život za slobodu Domovine nadovezuje na odgovornost mladih da tu slobodu žive u vjeri, istini, zajedništvu i služenju.

Posebno se osvrnuo i na činjenicu da je ovogodišnje slavlje obljetnice „Bljeska“ svojevrsni uvod u nacionalni Susret hrvatske katoličke mladeži u Požeškoj biskupiji. Govoreći o mladima kao nadi i budućnosti Crkve i naroda, istaknuo je kako se katolička mladež iz Domovine i inozemstva okuplja oko Krista, „Putu, Istini i Životu“, želeći biti zajedno s Učiteljem koji ne razočarava. Time je spomen na žrtvu branitelja povezao s odgovornošću novih naraštaja da slobodu ne shvate kao gotovu datost, nego kao dar koji treba čuvati, njegovati i prenositi.

Na kraju propovijedi biskup Bogdan povezao je Kristove riječi sa simbolikom okučanskoga spomenika „Kristalna kocka vedrine“. Podsjetio je da vedrina nije površna radost, nego nutarnja jasnoća, mir i sigurnost koja dolazi od Boga. Kristal, rekao je, upućuje na prozirnost, čistoću i postojanost, a „Kocka vedrine“ može se razumjeti kao znak života prosvijetljenog vjerom, istinom i nadom. Tko hodi Kristovim putem, živi istinu i prima život koji Krist daje, zaključio je, ne samo da traži vedrinu nego i sam postaje vedrina. Liturgijsko pjevanje predvodila je klapa Hrvatske ratne mornarice „Sv. Juraj“ i klapa

Hrvatske policije „Sveti Mihovil“. Na kraju svete mise biskup Bogdan izmolio je Molitvu Majci Božjoj za domovinu.

Proslava 31. obljetnice VRO „Bljesak“ u Okučanima još je jednom pokazala da sjećanje na Domovinski rat nije samo puki spomen na

prošlost, nego čin zahvalnosti, molitve i odgovornosti. Okupljeni u zajedništvu obitelji poginulih branitelja, preživjelih sudionika operacije, državnih predstavnika, Crkve i hrvatskoga naroda, Okučani su i ove godine bili mjesto dostojanstvenog prisjećanja na žrtvu, pobjedu i slobodu.

STUDIJSKO PUTOVANJE XXVIII. NARAŠTAJA RATNE ŠKOLE „BAN JOSIP JELAČIĆ“ U RIM

26. travnja – 1. svibnja 2026.

Studijsko putovanje XXVIII. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić“ provedeno je u razdoblju od 26. travnja do 1. svibnja 2026. godine s ciljem produbljivanja vojno-strateških znanja, upoznavanja s međunarodnim sigurnosnim institucijama te jačanja kulturno-povijesne i duhovne dimenzije časničkog poziva. Program je obuhvatio posjete značajnim vojnim, povijesnim i vjerskim mjestima u Italiji, s naglaskom na Rim, Vatikan i Monte Cassino.

Putovanje je započelo u nedjelju, 26. travnja 2026. godine, polaskom iz Hrvatskog vojnog učilišta prema Rimu. Tijekom puta ostvareno je zaustavljanje u Padovi, gdje je organiziran odmor i ručak, uz mogućnost posjeta svetištu sv. Leopolda Bogdana Mandića i drugim znamenitostima. Dolazak u Rim bio je u večernjim satima.

Drugog dana, 27. travnja, provedene su stručne aktivnosti pri posjetu misiji EUNAVFOR MED IRINI, gdje su polaznici upoznati s ciljevima i operativnim djelovanjem ove misije Europske unije. Program je u popodnevnim satima nastavljen posjetom rimskim katakombama sv. Kalista, čime je obogaćena duhovna i kulturno-povijesna komponenta putovanja.

Utorak, 28. travnja, započeo je obilaskom glasovite benediktinske Opatije Montecassino koju je osnovao sv. Benedikt iz Nursije 529. godine i koja je sve do naših dana ostala veliko središte i žarište kršćanske vjere, kulture, i duhovnog identiteta Europe. Sveti Benedikt, utemeljitelj benediktinskoga reda i njegova sestra sv. Skolastika pokopani su na Montecassinu. Ova opatije stjecajem ratnih okolnosti u Drugome svjetskom ratu našla se poprištu žestokih ratnih sukoba suprotstavljenih vojski, do temelja je srušena i spaljena. Danas je u potpunosti obnovljena i u punoj funkciji. Polaznici 28. naraštaja obišli su i veliko groblje poginulih poljskih vojnika na Montecassinu. Obilazak ovog značajnog lokaliteta, te opatije i muzeja omogućio je dublje razumijevanje bogate duhovne i povijesne baštine ove Opatije kroz vjekove. Po povratku u Rim, uslijedio je posjet Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima, istaknutom središtu hrvatske duhovnosti i kulture u Rimu. U Zavodu ih je dočekaio i pozdravio rektor Marko Đurin i vicerektor Marko Škraba, zajedno sa vojnim biskupom Jurom Bogdanom. Polaznici su upoznali ovu drevnu hrvatsku instituciju u srcu Crkve te njezino značenje za povijest i vjeru Hrvatskog naroda kroz gotovo 600 godina njezina

trajanja. Dan je zaključen obilaskom značajnijih rimskih znamenitosti u središtu Rima, kao Piazza di Spagna, Fontana di Trevi, Piazza Navona, Panteon, itd.

Središnji dio studijskog putovanja ostvaren je u srijedu, 29. travnja 2026. godine. Tog dana naglasak je bio na duhovnoj dimenziji služenja i međunarodnom predstavljanju Republike Hrvatske. U ranim jutarnjim satima skupina se uputila prema Vatikanu, gdje je organizirano sudjelovanje na općoj audijenciji kod Svetog Oca, Lava XIV. Audijencija je protekla u svečanom i dostojanstvenom ozračju te je predstavljala vrhunac cijelog putovanja. Posebnu vrijednost ovom događaju dalo je zajedništvo s vojnim biskupom u Republici Hrvatskoj, Jurom Bogdanom koji je predvodio polaznike Ratne škole kod Svetog Oca. Sama generalna audijencija i susret sa Svetim Ocem bio je snažan poticaj za promišljanje o etičkim načelima vojnog poziva, odgovornosti prema društvu i dijalogu te važnosti mira.

Nakon audijencije program je nastavljen posjetom Veleposlanstvu Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici, gdje su polaznici upoznati s diplomatskim djelovanjem Republike Hrvatske u međunarodnom i crkvenom kontekstu. Uslijedio je zatim obilazak Bazilike svetog Petra te slobodno vrijeme na Trgu sv. Petra i u okolici. Poslijepodnevni dio dana bio je predviđen za individualne aktivnosti i dodatne kulturne sadržaje.

Četvrtak, 30. travnja, bio je rezerviran za povratak prema domovini, uz zaustavljanje u Asizu, gdje je organiziran obilazak grada i mogućnost posjeta bazilici sv. Franje Asiškog, što je bilo osobito znakovito u ovoj jubilarnoj godini 800. obljetnice od smrti sv. Franje. U Svetišu ogoljenja (Santuario della Spogliazione), koje se nalazi u sklopu crkve sv. Marije Velike (Santa Maria Maggiore) u Asizu je iskorištena mogućnost posjetiti grob „milenijskog“ sveca Carla Acutisa, dječaka koji je s 15 godina umro od leukemije, a koji je u duhu svoga vremena svjedočio svoju vjeru u Krista. Zbog svog djelovanja prozvan je zaštitnikom interneta, a od milja je poznat i kao „Božji influencer“. Putovanje je nastavljeno prema San Marinu u kojem se u slobodno vrijeme moglo razgledati grad, a nakon čega je uslijedio povratak u Hrvatsku. Dolazak u Zagreb bio je 1. svibnja u ranim jutarnjim satima.

Studijsko putovanje pružilo je polaznicima vrijedno iskustvo i u potpunosti pridonijelo ostvarivanju postavljenih obrazovnih ciljeva. Uz već istaknuto sudjelovanje na audijenciji kod Svetog Oca Lava XIV. koje je predstavljalo ne samo protokolarni, već i duboko simboličan i duhovni vrhunac putovanja, spoj vojne edukacije, povijesne svijesti i duhovne dimenzije dodatno je osnažio polaznike u njihovom profesionalnom i osobnom razvoju, potvrđujući važnost cjelovitog pristupa obrazovanju budućih vojnih vođa.

BLAGDAN SV. FLORIJANA I DAN VATROGASTVA U VOJNOM ORDINARIJATU

Proslava blagdana sv. Florijana i Dan vatrogastva u Vojnom ordinarijatu, 4. svibnja 2026.

U ponedjeljak, 4. svibnja 2026., u Vojnom ordinarijatu u Republici Hrvatskoj u Zagrebu svečano je proslavljen blagdan sv. Florijana, zaštitnika vatrogasaca, i obilježen Dan vatrogastva. Sveto misno slavlje u 10 sati predvodio je vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan. Prije misnoga slavlja, na zagrebačkom groblju Mirogoju, kod groba Gjure Stjepana Deželića, „oca hrvatskoga vatrogastva“ molitvu za sve pripadnike vatrogasne zajednice i molitvu za sve pokojne pripadnike vatrogasne zajednice predvodio je generalni vikar Vojnog ordinarijata Ilija Jakovljević.

Na misnome slavlju sudjelovali su predstavnici Hrvatske vatrogasne zajednice i vatrogasnog sustava Republike Hrvatske, među kojima general-pukovnik Dragutin Repinc, pred-

sjednik Hrvatske vatrogasne zajednice, saborski zastupnik Ante Sanader, počasni predsjednik Hrvatske vatrogasne zajednice Franjo Gregurić, glavni vatrogasni zapovjednik Slavko Tucaković, bivši glavni vatrogasni zapovjednik Mladen Jurin, glavni vatrogasni inspektor Mladen Barišić, ravnatelj Državne vatrogasne škole Berislav Hengl, županijski vatrogasni zapovjednici i predsjednici, načelnici sektora i drugi državni službenici Hrvatske vatrogasne zajednice.

Vojni ordinarij u propovijedi se osvrnuo na riječi iz Ivanova evanđelja: „Branitelj, kojega će Otac poslati, poučit će vas o svemu.“ Istaknuo je kako Isus svoje učenike ne ostavlja same, nego im obećava Duha Svetoga — Branitelja, Tješitelja i Onoga koji vodi, poučava

i daje hrabrost u trenucima kušnje, nesigurnosti i straha.

Govoreći o djelovanju Duha Svetoga, biskup je naglasio da Bog čovjeka ne poučava samo izvana, nego ulazi u dubinu njegova srca i ondje ga oblikuje prema istini. Podsjetio je i na misao svetoga Augustina da istinski Učitelj ne govori samo izvana, nego iznutra daje razumjeti. „Koliko nam je puta u životu potrebno vodstvo? Koliko puta stojimo pred ‘vatrom’ kušnji, strahova, nesigurnosti i ne znamo kojim putem krenuti? Upravo tada djeluje Duh Sveti“, rekao je biskup.

U nastavku propovijedi biskup Bogdan govorio je o sv. Florijanu, rimskom vojniku i časniku, ali još više čovjeku duboke vjere. U vremenu progona kršćana Florijan nije skrivao svoju vjeru, nego je stao u obranu progonjenih. Njegova najveća snaga, istaknuo je biskup, nije bila u tjelesnoj hrabrosti, nego u vjernosti Bogu i u spremnosti da ostane Kristov svjedok i onda kada je njegov život bio ugrožen.

Povezujući primjer sv. Florijana s pozivom vatrogasaca, vojni ordinarij naglasio je kako vatrogasci, poput svojega zaštitnika, ulaze u opasnost kako bi spasili druge. U njihovu po-

zivu prepoznaje se spremnost na žrtvu, davanje vlastitih sposobnosti, snaga, vremena, ljubavi, brige i pažnje prema drugima, pa i života. „U tome prepoznamo odraz evanđelja – ljubav koja ide do kraja“, poručio je. Biskup je zatim upozorio i na unutarnje požare koji nisu vidljivi očima, ali razaraju čovjekovo srce i međuljudske odnose: požare ljutnje, zavisti, ponosa i ravnodušnosti. Naglasio je kako čovjek sam često nema snage ugasiti takve vatre, nego mu je potrebna Božja milost koja se na poseban način daruje u sakramentima, osobito u sakramentu pomirenja i euharistiji.

Na kraju propovijedi vojni ordinarij pozvao je okupljene da žive otvoreni djelovanju Duha Svetoga, svakodnevno birajući dobro i dopuštajući Bogu da oblikuje njihovo srce. „Neka nas zagovor svetog Florijana ojača da budemo hrabri u borbi protiv zla, najprije u vlastitom srcu, a zatim i u svijetu oko nas. I neka Duh Sveti zapali u nama vatru ljubavi koja neće razarati, nego koja će grijati, svijetliti i donositi život“, zaključio je biskup Bogdan.

Na kraju misnog slavlja biskup Bogdan zahvalio je vatrogascima na službi koju obavljaju te još jednom zazvao Božji blagoslov i zagovor svetog Florijana na sve hrvatske vatrogasce.

35. OBLJETNICA OSNUTKA SPECIJALNE JEDINICE POLICIJE „GROF“

U utorak, 5. svibnja 2026., u Dubrovniku je svečano proslavljena 35. obljetnica osnutka Specijalne jedinice policije „Grof“, postrojbe koja je imala ključnu ulogu u obrani Grada Dubrovnika u vrijeme Domovinskog rata.

Program proslave započeo je u jutarnjim satima polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća za sve poginule, umrle i nestale branitelje i civile stradale u obrani Dubrovnika kod spomen križa na groblju Boninovo. Uz članove obitelji i članove braniteljskih udruga, vijence su položili i svijeće zapalili ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved sa suradnicima, načelnik Policijske uprave dubrovačko-neretvanske Ivan Pavličević sa suradnicima, zamjenik zapovjednika Zapovjedništva za intervencija Marko Brtan, zapovjednik interventne jedinice Policijske uprave Dubrovačko-neretvanske Robert Đođo, gradonačelnik Grada Dubrovnika Mato Franković, župan Dubrovačko-neretvanske županije Blaž Pezo. Molitvu održavanja predvodio je policijski kapelan fra Stipan Klarić OFM.

Nakon polaganja vijenaca slavljen je sv. misa u crkvi samostana Male braće u Dubrovniku. Sv. misu predvodio je vojni ordinarij u RH Jure Bogdan u zajedništvu s policijskim kapelanom fra Stipanom Klarićem OFM, župnikom u Mlinima don Miljenkom Babaićem i fra Nediljkom Jerkanom OFM iz dubrovačkog samostana Male braće. Posluživali su đakon fra Antonio Gospić i polaznici Policijske akademije „Josip Jović“.

U propovijedi je vojni ordinarij protumačio naviješteno Evanđelje (Iv 14, 27-31a), posebno naglasivši Isusove riječi: „Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje“ (Iv 14, 27). „Mir je riječ koja danas stoji u središtu naše molitve. Ali Isus odmah dodaje da njegov mir nije kao mir koji daje svijet. Svijet često pod mirom

misli samo na odsutnost rata, odsutnost sukoba, odsutnost vidljive opasnosti. Kristov mir je dublji. To je mir koji se rađa iz istine, iz savjesti, iz vjernosti Bogu i iz spremnosti da čovjek ostane na strani dobra i onda kada je teško. Mir koji Krist daje nije mir koji se samo želi, nego mir koji se čuva“, istaknuo je biskup.

Naglasivši kako vjera ne uklanja životna iskušenja, mnoge križeve i nevolje što nas snalaze, msgr. Bogdan rekao je kako vjera daje snagu i mir da se čovjek u patnji i trpljenju ne izgubi, da sačuva prisebnost duha. „Vjera ne znači da se nikada nećemo bojati, nego da strah neće prevladati i imati posljednju riječ“, rekao je.

Biskup Bogdan istaknuo je kako se svake godine s osobitim poštovanjem spominjemo 5. svibnja 1991. i dana osnutka Specijalne jedinice policije „Grof“, ključne postrojbe za obranu mira u Dubrovniku: „Taj datum nije samo podatak iz ratne kronologije. To je dan kada su konkretni ljudi, u konkretnom gradu i u konkretnom vremenu, prihvatili službu koja će uskoro postati služba obrane života, slobode i mira. Dubrovnik dobro zna da mir nije nešto apstraktno. Mir ima lice. Ima ime. Ima cijenu. Ovaj Grad zna što znači kada se mir napadne. Zna što znači kada se nad kuće, crkve, zidine, obitelji i ljudske živote nadviju crni oblaci, bjesne oluje, padaju granate s kopna, mora i iz zraka, izlijeva obilje mržnje i nasilja. I zna dobro što znači kada netko stane između nasilja i nezaštićenih. Zato se danas ne spominjemo samo jedne postrojbe. Sjećamo se ljudi koji su razumjeli da mir treba čuvati. Ne bučnim riječima, nego spremnošću. Ne riječima, nego djelotvornom službom, djelima.“

Govoreći u tom kontekstu i o službi policajca kao o službi mira, biskup je rekao: „Policajac

nije čovjek sile radi sile. On je čovjek zakona radi čovjeka. Njegova zadaća nije pokazivanje moći i dominacije, nego zaštita i čuvanje reda i mira, bez kojih, ako ih nema, prvi stradaju oni najslabiji. Ondje gdje nestane zakon, ne stradaju najprije jaki, nego oni koji se ne mogu sami obraniti. Zato je časna policijska služba uvijek služba mira.“

„Interventna policija posebno dobro zna da postoje trenutci u kojima se odluke donose brzo, pod pritiskom, u napetosti, među ljudima koje je zahvatio strah, bijes ili panika. U takvim trenutcima nije dovoljno imati samo snagu. Potrebna je mjera. Nije dovoljno imati samo ovlast. Potrebna je savjest. Nije dovoljno znati postupak. Potrebno je ostati čovjek. Kristov mir upravo je takav mir: mir koji ne znači slabost, nego nutarnju sabranost. Mir koji ne znači popuštanje zlu, nego sposobnost da se zlu suprotstavi bez mržnje. Zato današnje evanđelje tako dobro pristaje ovoj prigodi. Isus kaže: ‘Mir vam svoj dajem.’ Taj mir nije kukavički mir. To je mir Sina koji ide prema križu, ali ne mrzi. Mir Onoga koji je izdan, ali ne izdaje ljubav. Mir Onoga koji je osuđen, ali ne odustaje od Oca. Takav mir treba svakom čovjeku koji nosi odgovornost za druge. Treba ga policajac. Treba ga zapovjednik. Treba ga branitelj. Treba ga otac i majka. Treba ga svatko tko mora ostati priseban onda kada drugi gube sigurnost.“

Na kraju propovijedi vojni ordinarij istaknuo je kako nas zahvalnost prema svim hrvatskim braniteljima obvezuje na čuvanje mira: „Zahvalnost nije samo pogled unatrag. Zahvalnost je obveza. Ako poštujemo one koji su čuvali i branili mir u ratu, jasna je i naša obveza čuvati – promicati mir u vremenu koje nam je dano. Čuvati ga u društvu, u obitelji, u riječima, u odnosima, u poštovanju bogomdanih prirodnih zakona upisanih u ljudsku narav, u ljudsku savjest, u brizi za dostojanstvo svakoga čovjeka. Postoje, na-

žalost, i suptilni, sustavni, podmukli načini razaranja mira: nepravda, korupcija, prijezir, nasilje u obitelji i društvu, hibridni ratovi, dezinformacije, unošenje pomutnje i straha, govor mržnje, ravnodušnost prema slabima... Isusov učenik – kršćanin nije čovjek koji zaziva mir, govori o miru, a širi nemire i mržnju. Tko prima Kristov mir, pozvan je biti njegov graditelj i čuvar.“

„Draga braćo i sestre, Isus nam danas ne daje mir kakav daje svijet. Ne daje nam mir zaborava, mir ravnodušnosti, mir kukavičkog povlačenja. Daje nam svoj mir: mir koji dolazi od Oca, mir koji prolazi kroz križ, mir koji se čuva istinom, služenjem i vjernošću. Odlučno i hrabro! Neka taj mir bude u srcima svih koji danas služe sigurnosti našega naroda. Neka bude u obiteljima poginulih i preminulih branitelja. Neka bude u našem Dubrovniku, gradu koji zna cijenu mira. Neka bude u našoj domovini Hrvatskoj. I neka nas Gospodin učini ljudima koji mir ne samo žele, nego ga čuvaju i svakodnevno izgrađuju. Amen.“, zaključio je biskup.

Liturgijsko pjevanje predvodila je policijska klapa „Sveti Mihovil“.

Na završetku svete mise biskup Bogdan podsjetio je kako su hrvatski branitelji tijekom Domovinskog rata uz sebe nosili krunicu kao znak vjere i pouzdanja. Uputio je snažan poticaj okupljenima da i danas ustraju u svakodnevnoj molitvi Gospine krunice te da ponesu krunice koje su im tom prigodom podijeljene.

U nastavku programa održan je svečani mimohod Stradunom i svečana akademija uz predstavljanje monografije „Specijalna jedinica policije ‘Grof’ Policijske uprave Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1996.“ u Kazalištu Marina Držića. Uz druge uzvanike, na svečanoj akademiji sudjelovali su biskup Bogdan i dubrovački biskup Roko Glasnović.

DAN VOJNE KAPELANIJE „SV. LEOPOLD BOGDAN MANDIĆ“

Misa u župnoj crkvi sv. Mihaela arkandela u osječkoj Tvrđi, 12. svibnja 2026.

FOTO: MORH

U utorak, 12. svibnja, vojni ordinarij Jure Bogdan predvodio je euharistijsko slavlje u župnoj crkvi sv. Mihaela arkandela u osječkoj Tvrđi prigodom Dana vojne kapelanije sv. Leopolda Bogdana Mandića, zaštitnika Zapovjedništva Zapovjedništva za obuku i doktrinu „Fran Krsto Frankopan“ (Z ZOD „F.K.F.“). U koncelebraciji s biskupom bili su vojni kapelan i dekan Vladislav Mandura, župnik Župe sv. Josipa u Dalju i nekadašnji vojni kapelan u Osijeku Ante Mihaljević, vojni kapelani Željko Volarić i Mate Mihaljević, policijski kapelani Ivica Pavlović i Ivan Begović.

Uz djelatnike Z ZOD „F.K.F.“ predvođenih zapovjednikom brigadirom Draženom Batrnekom, na slavlju su sudjelovali zapovjednik Zapovjedno-operativnog središta brigadni

general Željko Ljubas, načelnik Policijske uprave osječko-baranjske Ladislav Bece, zamjenik županice Osječko-baranjske županije Josip Miletić, predsjednik Gradskog vijeća Grada Osijeka Tihomir Florijančić, pročelnik Ureda Civilne zaštite Osijek Zvonko Grgec, ostali pripadnici Oružanih snaga RH i članovi braniteljskih udruga.

Na početku misnog slavlja vlč. Mandura zahvalio je svima koji su sudjelovali u organizaciji Dana kapelanije te svima koji su svojim dolaskom uveličali proslavu ovoga dana. Srdačno je pozdravio okupljene vjernike i svećenike, a na osobit se način prisjetio vlč. Josipa Kešinovića, vojnog kapelana kapelanije sv. Leopolda Bogdana Mandića, koji se trenutno nalazi u mirovnoj misiji na Kosovu.

Protumačivši evanđelje od dana (Iv 16, 5-11) u kojem Isus svojim učenicima obećaje slanje Duha Svetoga, biskup Bogdan je u propovijedi rekao: „Duh Sveti je Očev i Isusov dar učenicima, nama vjernicima, Crkvi. U evanđelju, Isus za Duha Svetoga upotrebljava grčki izraz Paraklet, (παράκλητος - *paráklētos*). Pojam Paraklet ima značenje: Tješitelj, Branitelj, Zagovornik. Duh Sveti je *Tješitelj*. Svi mi, osobito u trenutcima teškoća i problema tražimo utjehu. No, često se okrećemo samo zemaljskim utjehama, prolaznim utjehama koje brzo nestaju. Isus nam nudi Duha Svetoga – nebesku utjehu. Koja je razlika? Utjehe svijeta nalik su analgeticima, sredstvima protiv bolova: mogu donijeti trenutno olakšanje, umanjiti trpljenje ali ne mogu izliječiti bolest koju duboko nosimo u sebi. Televizija, ekrani, alkohol, zabava mogu čovjeka trenutno umiriti, mogu odvratiti pozornost od problema na druge sadržaje, ali nas ne mogu izliječiti. Bolest ostaje! Oni djeluju na površini, na razini osjetila, ali jedva dotiču srce. Duh Sveti, kojega daju Bog Otac i Isus, čini upravo to. On silazi u dubinu našeg srca, savjesti našega bića i, gdje su duhovne kušnje veće, gdje je bol snažnija ondje on donosi veću utjehu.

Duh Sveti je također *Branitelj – Zagovornik*. U Isusovo vrijeme branitelji – odvjetnici, zagovornici na sudu nisu mogli govoriti umjesto optuženih. Jednostavno su stajali uz njih i šapćući im na uho predlagali su što da kažu. Na sličan način, Duh – Branitelj ne zauzima naše mjesto u rješavanju problema i prevladavanju prepreka nego nadahnjuje naše misli i osjećaje, prosvjetljuje savjest, što nam je govoriti, jača našu volju za činiti. To čini diskretno, bez prisile, poštuje ljudsku slobodu. Predlaže, daje savjet, ali ne nameće.“

Rekavši kako je sv. Leopold Bogdan Mandić za života djelovao u snazi tog nebeskog dara Duha Tješitelja ispovjedajući, slušajući i tješeci ljude svih staleža, vojni ordinarij je istaknuo: „Sveti Leopold nam je svima uzor! Uzor je i vama koji ste u Zapovjedništvu za obuku i doktrinu zaduženi za planiranje i pripremu obuke ročnika, pričuvnog sastava

Hrvatske vojske i djelatnog vojnog osoblja. Vaša zadaća nije samo organizirati i provoditi sustav obuke, nego pridonositi oblikovanju odgovornih, osposobljenih i postojanih ljudi spremnih za služenje domovini. Zato su vama i svima nama potrebne vrline, osobine koje je sv. Leopold pokazivao: strpljenje, dosljednost, komunikacijska vještina, pravednost, procjena ljudi, razboritost u riječima, smirenost u postupcima, djelovanju, evanđeoska načelnost u stavovima, blagost u djelovanju... U svakodnevnom radu i susretu s ljudima, svima nam je potreban dar Duha Svetoga – Duh Sveti koji je bio obilno djelatnik u životu sv. Leopolda.“

Postavivši pitanje kako prepoznati djelovanje Duha Svetoga u našim životima i sredini, msgr. Bogdan usporedio je njegovo djelovanje s vjetrom kojeg ne vidimo fizičkim očima ali prepoznamo posljedice njegovog djelovanja: „Nevidljivi vjetar prepoznamo po gibanju krošnje drвета, po uzbibanom moru, ili po kretanju oblaka. U vrućini vjetar prepoznamo kao blagi lahor, a u oluji kao snažnu silu koja ruši visoka stabla, odnosi krovove, potapa brodove... Vjetar ne možemo vidjeti svojim fizičkim očima, a ipak opažamo njegovo djelovanje u svijetu. Na sličan način je i s Duhom Božjim. U Poslanici Galaćanima, sv. Pavao, opisuje kako prepoznati njegovo djelovanje. Nevidljivi Božji Duh može se prepoznati po njegovim plodovima u životu vjernika. Pavao piše: ‘Plod je pak Duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, uslužnost, dobrotu, vjernost, blagost, uzdržljivost.’ (Gal 5, 22) To su znakovi života po Duhu.“

„Prvi u nizu tih plodova je ljubav. U istoj Poslanici Galaćanima, apostol naroda Pavao će reći da, noseći breme jedni drugih, vjernici ispunjavaju zapovijed ljubavi (usp. Gal 6, 2). Podupirući jedni druge, na konkretan način izvršujemo Kristovu zapovijed ljubavi. U svakodnevnom poslu, u vojarni ili na poligonu, nastojmo biti jedni drugima potpora. Dijelimo terete s drugima. Svakodnevno nam se boriti protiv egoizma, zavisti, ljubomore, ogovaranja... Kao u vrijeme najveće

ugroze na Hrvatsku, staviti zajednički cilj ispred svoga vlastitoga. Zajednički interes ispred vlastite komotnosti. Nije to lako! To će biti prvi plod Duha u našim životima. I u obiteljskom životu. Svatko od Vas ima iza sebe obitelj. Poduprite svoje supružnike u kućanskim poslovima, u obiteljskim obvezama, pomažite, dijelite zajedničke brige i tere. Ne prepuštajte drugome da neki teret nosi sâm, možda mu je pretežak, a da mi to i ne znamo. Ako budemo živjeli tako, prepoznat ćemo djelovanje Duha Svetoga u našem životu“, istaknuo je biskup.

U zaključku propovijedi, vojni ordinarij potaknuo je okupljene da se često obraćaju Duhu Svetome u molitvi: „Postoji molitva Duhu Svetome koju možemo moliti u sva-

kome trenutku: kada smo sretni ili kada smo tužni, kada smo umorni i opterećeni, kada smo u strahu i tjeskobi ili kada smo radosni. Uvijek možemo ponavljati jednostavnu molitvu: ‘Dođi, Duše Presveti!’ U svojim molitvenicima imamo prekrasnu molitvu Crkve na Duhove: ‘Dođi, Duše Presveti, sa neba nas posjeti zrakom svoje milosti. Dođi, Oče ubogih, djelitelju dara svih, dođi, srca svjetlosti. Tješitelju tako blag, ti nebeski goste drag, pun miline, hlade tih...’ Možemo samo ponavljati: ‘Dođi, Duše Sveti!’ Činimo to često i spontano, tijekom dana, a osobito na završetku uskrasnog vremena pred svetkovinu Duhova kada s cijelom Crkvom molimo da Duh Sveti obnovi naše živote, naše ljudske odnose, naše obitelji, našu Domovinu, našu Crkvu i čitav svijet. Amen.“

POSMRTNI OSTACI HRVATSKIH ŽRTAVA IZ SLOVENIJE VRAĆENI U DOMOVINU

Na graničnom prijelazu Macelj u srijedu, 13. svibnja 2026., Republika Hrvatska preuzela je od Republike Slovenije posmrtnu ostatku 500 hrvatskih žrtava Drugoga svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja. Tom prigodom vojni biskup Jure Bogdan predvodio je molitvu odrješenja za pokojne te blagoslovio lijesove s posmrtnim ostacima žrtava.

Posmrtni ostaci hrvatskih žrtava prevezeni su iz Spomen-parka Dobrava kod Maribora, gdje je prethodno održan službeni dio primopredaje. U Spomen-parku Dobrava kod Maribora, molitvu nakon odavanja počasti predvodio je slovenski vojni vikar vlč. Matej Jakopič. On je, nakon simboličnog prijenosa lijesa iz kosturnice u pogrebno vozilo, blagoslovio i vozila s posmrtnim ostacima hrvatskih žrtava, prije njihova polaska prema graničnom prijelazu Gruškovje – Macelj. Po dolasku kolone vozila na hrvatsku stranu, na granični prijelaz Macelj, u ozračju dostojanstva, tišine

i molitve, vojni biskup Bogdan predvodio je molitvu za pokojne, povjeravajući ih Božjem milosrđu i kršćanskoj nadi u uskrsnuće.

U molitvi odrješenja Crkva je, pred posmrtnim ostacima žrtava koje su desetljećima čekale dostojanstven ukop, izrekla svoju trajnu vjeru da ljudski život, pa ni onda kada je nasilno prekinut i povijesno prešućen, ne nestaje iz Božjega spomena. Molitveni čin na Macelju bio je stoga važan trenutak crkvene pratnje povratka hrvatskih žrtava u domovinu.

Riječ je o posmrtnim ostacima žrtava ekshumiranih iz četiriju masovnih grobnica na području Republike Slovenije: Trebče, Podstenice odnosno Rugarski klanci, Košnica pri Celju i Cerklje ob Krki. Prema podacima Ministarstva hrvatskih branitelja, posmrtni ostaci pripadaju hrvatskim žrtvama iz poslijeratnog razdoblja Drugoga svjetskog rata, a njihova je povezanost s hrvatskim

Posmrtni ostaci žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, granični prijelaz Macelj, 13. svibnja 2026.

FOTO: Ministarstvo hrvatskih branitelja

stradalnicima utvrđena na temelju provedenih istraživanja, forenzičko-antropološke obrade i pronađenih predmetnih nalaza. Primopredaja je ostvarena u organizaciji Ministarstva hrvatskih branitelja, u suradnji s nadležnim tijelima Republike Slovenije.

U službenom dijelu programa sudjelovao je potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved, koji je u Spomen-parku Dobrava kod Maribora položio vijenac i zapalio svijeću te, zajedno s predstavnicima slovenske strane, sudjelovao u potpisivanju zapisnika o predaji posmrtnih ostataka Re-

publici Hrvatskoj. Nakon dolaska na Macelj i molitve koju je predvodio vojni biskup Bogdan, kolona s posmrtnim ostacima hrvatskih žrtava nastavila je put prema vojarni „Pukovnik Marko Živković“ u Velikoj Gorici.

Preuzimanje posmrtnih ostataka 500 hrvatskih žrtava predstavlja čin pijeteta, državne odgovornosti i dostojanstvenoga spomena na one koji desetljećima nisu imali primjerno posljednje počivalište. Crkva je molitvom odrješenja i blagoslovom lijesova na Macelju pratila njihov povratak u domovinu, moleći da im Gospodin udijeli pokoj vječni.

35. OBLJETNICA USTROJAVANJA 2. GARDIJSKE BRIGADE „GROMOVI”

Pod geslom „Poklonimo se herojima”, u petak 15. svibnja 2026. godine u Zagrebu je svečano proslavljena 35. obljetnica ustrojavanja 2. gardijske brigade „Gromovi”, jedne od najistaknutijih gardijskih postrojbi iz Domovinskoga rata. Program je održan u organizaciji Udruge ratnih veterana 2. gardijske brigade „Gromovi”, pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske.

Proslava je započela odavanjem počasti poginulim i nestalim pripadnicima brigade kod spomen-obilježja Gromova u Trsteniku Narat-skom. U nastavku programa služena je sveta misa zadušnica za poginule i nestale pripadnike brigade u Župi Uzašašća Gospodnjega u zagrebačkom naselju Soboština, a svečanost je zaključena akademijom u restoranu Gastro Globus na Zagrebačkom velesajmu.

Svečanosti su nazočili predsjednik Republike Hrvatske i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga Republike Hrvatske Zoran Milanović, izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora Ante Deur, izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske, potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved, državni tajnik u Ministarstvu obrane Drago Matanović, predsjednik Udruge ratnih veterana 2. gardijske brigade „Gromovi” Nenad Bužanić, ratni zapovjednici i pripadnici brigade, obitelji poginulih, nestalih i umrlih Gromova, predstavnici državnih institucija, regionalne i lokalne vlasti, braniteljskih udruga te brojni uzvanici.

Posebno mjesto u programu zauzela je sveta misa zadušnica u Župi Uzašašća Gospodnjega u Soboštini, koju je predvodio vojni biskup Bogdan. U molitvenom ozračju zahvalnosti, spomena i nade, okupljeni su se spomenuli poginulih i nestalih pripadnika brigade, čija je žrtva trajno upisana u temelje slobode Republike Hrvatske.

U propovijedi je vojni biskup Bogdan pošao od riječi današnjega evanđelja po Ivanu: „Vi ćete plakati i jaukati, a svijet će se veseliti. Vi ćete se žalostiti, ali žalost će se vaša okrenuti u radost.” Istaknuo je kako Isus svojim učenicima ne obećava život bez križa, nego nadu koja nadilazi svaku ljudsku snagu.

„Okupili smo se na slavlju koje u sebi nosi zahvalnost i molitvu, ponos i bol, proslavu i spomen. Danas slavimo 35. obljetnicu ustroja 2. gardijske brigade ‘Gromovi’, ali tu obljetnicu ne možemo slaviti bez sjećanja na one koji su u temelje hrvatske slobode ugradili svoje živote”, rekao je vojni biskup Bogdan.

Govoreći o nastanku i ratnom putu brigade, podsjetio je da su Gromovi nastali u svibnju 1991. godine, u vremenu u kojemu se nad Hrvatsku nadvila prijetnja rata i agresije. Bilo je to, rekao je, vrijeme neizvjesnosti, straha i velike hrabrosti, ali i vrijeme u kojemu se znalo što se mora braniti: život, dom, obitelj, vjera, sloboda i dostojanstvo hrvatskoga naroda.

„Ime Gromovi nije ostalo samo vojni naziv. Ono je postalo znak odlučnosti, zajedništva i spremnosti na žrtvu. Na Banovini, Pokuplju i drugim hrvatskim bojištima pripadnici 2. gardijske brigade nosili su teret obrane Domovine. Mnogi su se vratili svojim domovima, mnogi s vidljivim i nevidljivim ranama, a neki se, nažalost, nisu vratili”, istaknuo je. Naglasio je kako kršćanin nikada ne slavi rat, nego vjernost, hrabrost, zajedništvo i ljubav prema Domovini koja nije bila samo riječ na usnama, nego spremnost na žrtvu. Podsjetio je da sveta misa zadušnica nije samo časn timer spomen ni ljudska komemoracija, nego čin vjere u kojemu Crkva pokojne povjerava Božjem milosrđu.

„Crkva danas ne govori samo jezikom povijesti, nego jezikom vjere. Ne dolazimo pred Boga

Misa u župnoj crkvi Uzašašća Gospodnjega, Zagreb - Soboština, 15. svibnja 2026.

FOTO: MORH

samo reći da se sjećamo, nego moliti: Gospodine, primi u svoje milosrđe one koji su dali život i one za kojima se još traga. U Euharistiji naše sjećanje postaje molitva, a zahvalnost euharistijski prinos Kristu raspetom i uskrsлом", poručio je vojni biskup Bogdan. Posebne riječi uputio je obiteljima poginulih i nestalih Gromova, rekavši da njihova bol nije zaboravljena i da njihove suze nisu prošlost. „Čovjek može biti izgubljen za naše oči, ali nitko nije izgubljen za Boga. Bog poznaje svako ime. Bog čuva svaku suzu", rekao je.

U propovijedi se osvrnuo i na riječi iz prvoga čitanja iz Djela apostolskih: „Ne boj se, nego govori i ne daj se ušutkati! Ta ja sam s tobom." Istaknuo je da te riječi i danas pozivaju na hrabrost svjedočenja istine, ali bez gorčine i mržnje. „Ne smijemo dopustiti da se ušutka istina o cijeni hrvatske slobode, poštovanje prema braniteljima i blizina obiteljima poginulih i nestalih. Ali kršćansko pamćenje ne čuva mržnju i ne poziva na osvetu. Ono čuva

dostojanstvo, odgaja za odgovornost i otvara srce služenju dobru", naglasio je.

Govoreći o ljubavi prema Domovini, vojni biskup Bogdan rekao je da kršćanin, ljubeći zemaljsku domovinu, ne zaboravlja da je njegova konačna domovina u Bogu. Podsjetio je na riječi apostola Pavla: „Naša je domovina na nebesima", dodavši da zato domoljublje mora biti pročišćeno vjerom i usmjereno prema dobru, miru, pravdi i odgovornosti.

Na kraju propovijedi zahvalio je pripadnicima 2. gardijske brigade „Gromovi" za hrabrost, vjernost i zajedništvo koje su u presudnim danima hrvatske povijesti darovali svome narodu. „Vaša žrtva i žrtva vaših suroraca ne smije ostati samo uspomena, nego trajni poziv na odgovornost, dostojanstvo i mir", poručio je vojni biskup Bogdan.

Nakon mise, program je nastavljen svečanim akademijom u restoranu Gastro Globus

Misa u župnoj crkvi Uzašašća Gospodnjega, Zagreb - Soboština, 15. svibnja 2026.

FOTO: Udruga ratnih veterana 2.gardijske brigade „Gromovi“

na Zagrebačkom velesajmu. Okupljenima su se, među ostalima, obratili predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović, izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora Ante Deur, izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske Tomo Medved, državni tajnik u Ministarstvu obrane Drago Matanović te predsjednik Udruge ratnih veterana 2. gardijske brigade „Gromovi” Nenad Bužanić.

Potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved čestitao je Gromovima jubilarnu obljetnicu te im zahvalio na doprinosu hrvatskoj samostalnosti i slobodi. Istaknuo je da 2. gardijska brigada ostaje simbol hrabrosti, odlučnosti i odanosti Domovini te trajni podsjetnik da se sloboda ne podrazumijeva, nego čuva, brani i prenosi mlađim naraštajima. Druga gardijska briga-

da „Gromovi” osnovana je 15. svibnja 1991. godine pod nazivom 2. „A” brigada Zbora narodne garde. Od početka Domovinskoga rata sudjelovala je u obrani ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske i strateški važnog područja na potezu Zagreb – Karlovac – Sisak, kao i na brojnim bojištima diljem Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Kroz brigadu je prošlo više od 9700 pripadnika, 203 su položila život za Domovinu, petorica se i dalje vode kao nestali, a više od 1200 branitelja je ranjeno.

Svečana proslava 35. obljetnice ustrojavanja 2. gardijske brigade „Gromovi” zaključena je u ozračju zahvalnosti prema hrvatskim braniteljima, molitvenoga spomena na poginule i nestale te trajne obveze čuvanja istine o Domovinskom ratu i vrijednostima na kojima je obranjena sloboda Republike Hrvatske.

KOMEMORACIJA ZA ŽRTVE BLEIBURŠKE TRAGEDIJE I HRVATSKOG KRIŽNOG PUTA

Unatoč kiši koja je tijekom prijepodneva ometala program, u subotu, 16. svibnja, na Gradskom groblju u Zagrebu, kod središnjeg mirogojskog križa, održana je komemoracija u povodu 81. obljetnice Bleiburške tragedije i Hrvatskog križnog puta, u spomen na žrtve komunističkih zločina počinjenih od sredine svibnja 1945. godine, većinom nad Hrvatima, ali i pripadnicima drugih naroda.

Komemoraciju je organizirao Počasni bleiburški vod, uz liturgijsko sudjelovanje Hrvatske biskupske konferencije. Pokrovitelj obilježavanja bio je Hrvatski sabor, a supokrovitelj Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine.

Moderator komemoracije bio je glasnogovornik Hrvatske biskupske konferencije Zvonimir Ancić.

Komemoracija je započela izvođenjem hrvatske državne himne „Lijepa naša domovino”, koju je izvela Klapa Janjevo iz Zagreba, a ista je klapa u nastavku programa otpjevala i nekoliko prigodnih skladbi.

Vijence i svijeće položili su predstavnici državne vlasti Republike Hrvatske – u ime Hrvatskoga sabora predsjednik Gordan Jandroković, a u ime Vlade Republike Hrvatske potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved – te predstavnici Počasnog bleiburškog voda (PBV): zamjenik predsjednika PBV-a Milan Kovač te Bože Vukušić i Vladimir Šeks.

Prigodne molitve predvodili su vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Jure Bogdan i zamjenik glavnog imama Medžlisa Islamske zajednice Zagreb Mersad ef. Krešić.

„Govorili su da nije nikakva šteta što su mnogi uklonjeni s lica ovoga svijeta. A mi smo sanjali san da će doći dan kada sloboda više neće biti samo pusti san. Nažalost, mnogi su naši snovi ostali nedosanjani. Oduzeli su nam sve i natovarili križ boli i patnje. Opterećeni smo prokletstvima prošlosti, lažnim vođama, lažnim osloboditeljima i lažnim pobjednicima. Čini se kao da kopnimo, kao da nas nestaje. Ipak, ostaje biljka vjere, nade i ljubavi – sveti znak konačnoga sakramenta i našega posljednjeg pomazanja”, rekao je u molitvi mons. Bogdan, moleći zajedno s generalnim tajnikom Hrvatske biskupske konferencije vlč. Krunoslavom Novakom.

U dovi za žrtve islamske vjeroispovijesti Mersad ef. Krešić poručio je: „Sačuvaj nas, Bože svemogući, od mržnje među ljudima i osvete. Nauči nas, Bože sveznajući, da u drugome tražimo i vidimo čovjeka, a ne neprijatelja. Blagoslovi naš dom i našu domovinu da bude zemlja mira. I da se nikada više, nikome, ne ponove Bleiburg, progoni i zločini protiv čovjeka”.

Na komemoraciji su sudjelovala i izaslanstva Vlade Republike Hrvatske. U Vladinu izaslanstvu na Mirogoju bili su potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved, ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman, ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek te ministar demografije i useljeništva Ivan Šipić.

Počast nevinim žrtvama odali su i brojni politički dužnosnici, među kojima zastupnice Mirjana Petir i Zdravka Bušić te zastupnici Željko Reiner, Davor Ivo Stier, Josip Đakić, Ivan Penava i Tomislav Josić.

Predsjednik Hrvatskoga sabora Gordan Jandroković istaknuo je kako se „danas prisjećamo ljudi ubijanih bez suda” te naglasio da treba osuditi „sva tri totalitarizma – nacizam, fašizam i komunizam”.

„Ubijeni bez suđenja, bez prava na obranu. Ubijeni su, i to je povijesna činjenica, od strane novoformiranih komunističkih vlasti. Ubijani su organizirano, sustavno, masovno i svirepo. I danas smo ovdje kako bismo iskazali poštovanje žrtvama, kao što treba iskazati poštovanje svim žrtvama triju totalitarizama koji su europskim narodima u 20. stoljeću nanijeli veliko zlo. Stoga osuđujemo zločine fašizma, nacizma i komunizma te se spominjemo svih žrtava tih totalitarnih sustava”, rekao je Jandroković.

Potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved rekao je kako je Vlada posljednjih godina „dala dodatnu snagu kako bi žrtve dobile pijetet kroz otkrivanje masovnih grobnica i obilježavanje mjesta stradanja”. „Proteklih nekoliko godina kao Vlada smo snažno intenzivirali napore u rasvjetljavanju sudbine ubijenih na križnim putovima nakon Bleiburške tragedije. Svjedoci ste da smo posljednjih dana učinili dodatni iskorak u pogledu preuzimanja posmrtnih ostataka ubijenih na križnim putovima u Sloveniji te ih prenijeli u Zagreb, gdje ćemo organizirati njihov dostojan pokop”, rekao je Medved.

Izravan prijenos komemoracije u povodu 81. obljetnice Bleiburške tragedije i Hrvatskog križnog puta iz Mirogoja emitirali su Četvrti program Hrvatske radiotelevizije, Radiotelevizija Herceg-Bosne i Hrvatski katolički radio.

32. NACIONALNO HODOČAŠĆE HRVATSKE VOJSKE, POLICIJE I BRANITELJA U LOURDES

19. – 26. svibnja 2026.

Sveta misa u crkvi Uzvišenja Svetog Križa na zagrebačkom Sigetu, 19. svibnja 2026.

FOTO: MORH/S. Španić

Na obroncima francuskih Pirineja, u dolini rijeke Gave, smjestio se Lourdes – jedno od najposjećenijih marijanskih svetišta na svijetu i mjesto koje svake godine okuplja milijune hodočasnika iz svih krajeva svijeta. Lourdes je mjesto molitve, obraćenja, mira i nade. Ovdje se susreću različiti jezici, kulture i narodi, ali svi okupljeni u istoj vjeri i iste želje: približiti se Bogu po zagovoru Blažene Djevice Marije.

Od 19. do 26. svibnja 2026. u lurdsko su svetište, u sklopu 32. nacionalnog hodočašća Hrvatske vojske, policije i branitelja, hodočastili pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske, hrvatski policajci, branitelji, članovi njihovih obitelji, kadeti Hrvatskog vojnog

učilišta, polaznici Policijske akademije, pripadnici pravosudne policije, Civilne zaštite, Hrvatske vatrogasne zajednice i povijesnih postrojbi Hrvatske vojske te brojni drugi hodočasnici. Predvodio ih je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Jure Bogdan, a glavni koordinator bio je generalni vikar Vojnog ordinarijata Ilija Jakovljević. Zapovjednik hodočašća bio je zapovjednik Gardijske oklopno-mehanizirane brigade, brigadni general Željko Marinov, dok je zamjenik zapovjednika hodočašća za Ministarstvo unutarnjih poslova bio pomoćnik zapovjednika u Zapovjedništvu za intervencije Marko Brtan.

Nacionalno hodočašće održano je u okviru 66. međunarodnog vojnog hodočašća

(Pèlerinage Militaire International – PMI), koje je ove godine okupilo vojnike i policajce iz četrdesetak država svijeta pod geslom „Čuvari mira“. Geslo je snažno odjeknulo među hrvatskim hodočasnicima, podsjećajući da služenje miru nije samo profesionalna zadaća nego i moralni poziv.

Prvi dan – 19. svibnja 2026., utorak

Hodočašće je započelo euharistijskim slavljem u crkvi Svetoga Križa na zagrebačkom Sigtetu. Svetu misu predvodio je vojni ordinarij Jure Bogdan u zajedništvu s generalnim vikarom Ilijom Jakovljevićem, biskupskim vikarom za pastoral u MORH-u i Oružanim snagama RH don Slavkom Rajićem, vojnim i policijskim kapelanima te drugim svećenicima koji su sudjelovali u hodočašću.

Polazeći od Isusove molitve Ocu: „Oče, proslavi Sina svoga“, biskup Bogdan u propovijedi je istaknuo kako Isus, kada govori o slavi, ne misli na ljudsku slavu, čast ili položaj. Isusova slava očituje se u ljubavi koja ostaje vjerna do kraja. Povezujući tu evanđeosku poruku s pozivom vojnika, policajaca, branitelja i svih koji služe u sustavu sigurnosti, vojni biskup naglasio je kako istinska služba često ostaje tiha i neprimjetna, bez vanjske slave. Upravo se u takvoj službi i obavljanju povjerenih zadaća očituju odgovornost, vjernost i spremnost na žrtvu za dobro drugoga. „Ta je (evanđeoska) riječ osobito bliska ljudima službe: svima onima koji su svoj život, svoj rad i svoje sposobnosti stavili u službu sigurnosti, zaštite, spašavanja i mira. Oni znaju što znači primiti zadaću. Znaju što znači biti poslan ondje gdje nije lako. Znaju što znači bdjeti dok drugi poživaju, biti spreman kada drugi trebaju pomoć, izložiti se kada je ugrožen život, dostojanstvo ili sigurnost čovjeka.

Služba nije uvijek vidljiva. Često je tiha. Često je zahtjevna. Često traži odricanje koje drugi ne vide. No upravo se u takvoj službi može proslaviti Bog: kada čovjek ne služi sebi, nego dobru drugoga; kada ne traži vlastitu korist, nego sigurnost zajednice; kada

ne odustaje pred poteškoćama, nego vjerno dovršava ono što mu je povjereno“, rekao je vojni ordinarij.

Govoreći o geslu „Čuvari mira“, biskup Bogdan na početku je hodočašća poručio da mir nije slabost ni pasivnost, nego moralna snaga, odgovornost i služenje čovjekovu dostojanstvu.

Na kraju propovijedi biskup je podsjetio da je Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj 25. travnja ove godine, na blagdan sv. Marka evanđelista, ušao u tridesetu godinu postojanja i djelovanja. Ovogodišnje hodočašće odvijalo se i u okviru te obljetnice, znaka uzajamne bliskosti Crkve i ljudi službe.

„Trideset godina Vojnog ordinarijata nije samo obljetnica jedne crkvene ustanove. To je trideset godina uzajamne bliskosti: bliskosti Crkve konkretnim ljudima – osobama koje služe miru i sigurnosti, ali i bliskosti tih ljudi Crkvi – zajednici vjernika na čelu s biskupom i svećenicima. Vojni ordinarijat nije stajao po strani njihova života. Pratio je njihove, vaše – naše zajedničke radosti i teškoće, obitelji, službe, naše poginule i ranjene, zahvale ljudske i kršćanske, njihove i naše molitve. Ali jednako tako, i ljudi službe pokazivali su svoju blizinu Crkvi: sudjelovanjem u misnim slavljinama, hodočašćima, molitvama, duhovnim obnovama, sakramentalnom životu i svjedočanstvom vjere u okolnostima koje često nisu jednostavne. Ta blizina nije samo formalna. Ona je ljudska i duhovna. Ona se gradila u susretima, razgovorima, ispovijedima, misama na terenu, molitvama za poginule, pratnji obitelji i tihim trenucima u kojima čovjek pred Bogom traži snagu za ono što nosi. Zato danas zahvaljujemo Bogu za sve dobro koje je učinio po Vojnom ordinarijatu i molimo da ta uzajamna blizina bude još snažnija: da Crkva bude blizu onima koji služe miru i sigurnosti, a da oni u Crkvi uvijek prepoznaju majčinski dom, duhovni oslonac i izvor nade“, istaknuo je biskup.

Na misi su, uz okupljene hodočasnike, sudjelovali državni tajnik u Ministarstvu obrane

Sveta misa u avignonskoj katedrali Notre-Dame des Domes, 20. svibnja 2026.

FOTO: MORH/S. Španić

Odlazak pred Spilju ukazanja u svečanom postroju, Lourdes, 21. svibnja 2026.

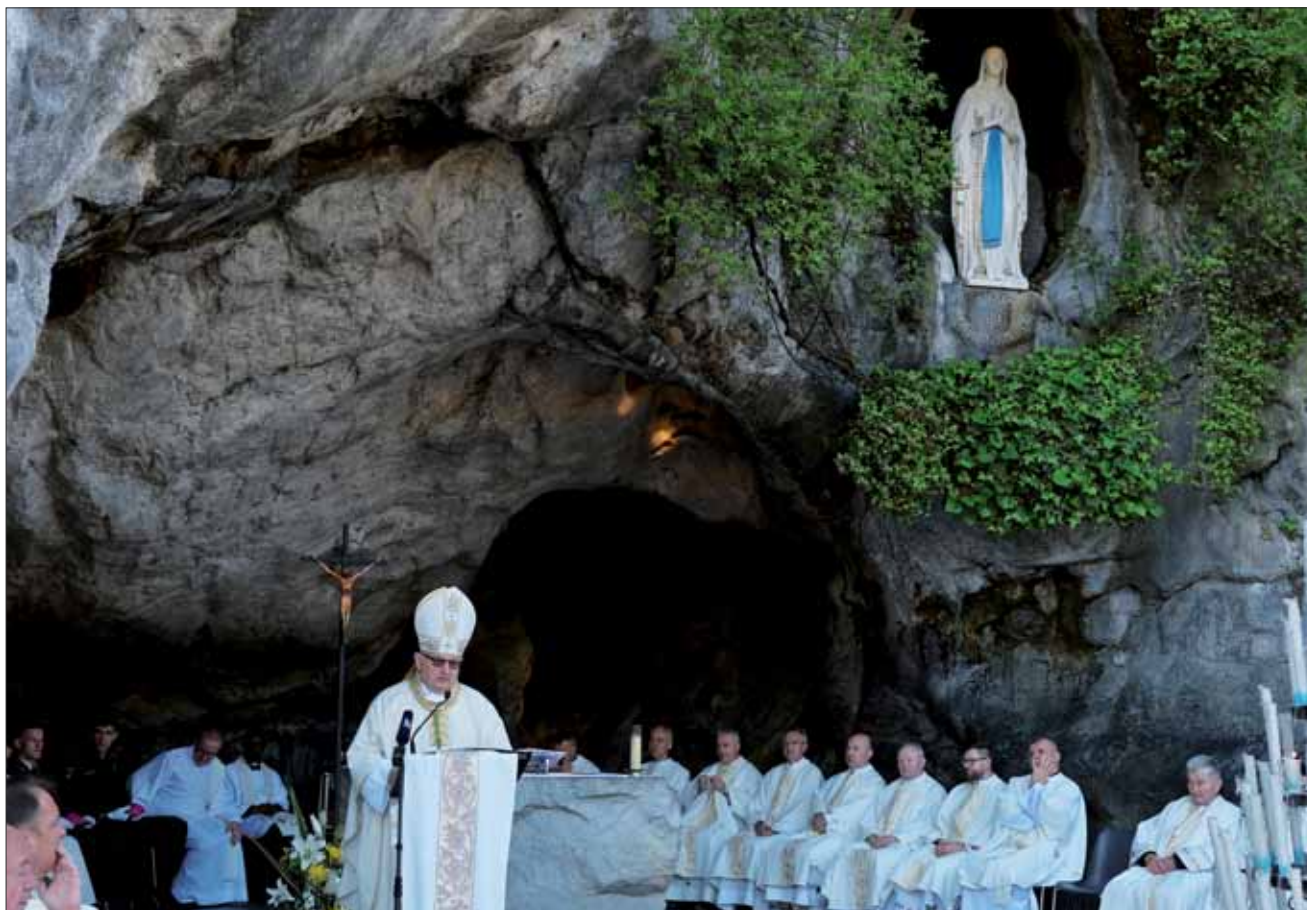
FOTO: Durand

Odlazak pred Spilju ukazanja u svečanom postroju, Lourdes, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Misno slavlje pred Spiljom ukazanja, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Misno slavlje pred Spiljom ukazanja, 21. svibnja 2026.

FOTO: MORH/S. Španić

Misno slavlje pred Spiljom ukazanja, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Misno slavlje pred Spiljom ukazanja, Lourdes, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Misno slavlje pred Spiljom ukazanja, 21. svibnja 2026.
Klape „Sv. Juraj“ i „Sv. Mihovil“.

FOTO: Durand

Misno slavlje pred Spiljom ukazanja, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

RH Branko Hrg, zamjenik glavnog ravnatelja policije Jozo Šuker i ravnateljica Uprave za savjetodavnu, psihosocijalnu i zdravstvenu pomoć u Ministarstvu hrvatskih branitelja Anita Milas-Anžić.

Liturgijsko pjevanje predvodile su, kao i za vrijeme čitavoga hodočašća, klapa Hrvatske ratne mornarice „Sv. Juraj“ i policijska klapa „Sv. Mihovil“, a na orguljama je svirao Mihael Mojzeš.

Nakon misnog slavlja hodočasnici su krenuli prema Francuskoj, noseći u svojim molitvama osobne nakane, svoje obitelji, hrvatski narod i Domovinu. Na putu je svaki hodočasnik dobio „Molitvenik – vodič“ u kojem su se nalazili program hodočašća, liturgijski tekstovi, molitva Gospine krunice, povijest vojnog hodočašća, povijest lurdskog svetišta i mnoge druge kroisne informacije i upute za svakog sudionika hodočašća.

Drugi dan – 20. svibnja 2026., srijeda

Nakon putovanja kroz Sloveniju i Italiju hrvatski su hodočasnici u ranim jutarnjim satima stigli u Avignon, jedno od najznačajnijih povijesnih mjesta na putu prema Lourdesu. Ondje su im se pridružili pripadnici Oružanih snaga, Ministarstva obrane i Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, predvođeni vojnim ordinarijem u Bosni i Hercegovini Mirom Relotom. Hodočasnici iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine zajedno su sudjelovali u euharistijskom slavlju u avignonskoj katedrali Notre-Dame des Doms. Misu je predvodio vojni biskup u BiH Miro Relota.

U homiliji je biskup Relota istaknuo kako biti hodočasnik ne znači biti tek putnik ili turist na putu prema jednom od svetišta, nego hoditi putem vjere, nade i milosti: „Hodočasnici su muževi i žene, vjernici koji traže Boga, ljudi koji nose svoje terete, križeve, svoje molitve i svoje tišine.“

Posebno se obraćajući pripadnicima vojske, policije i drugih službi, biskup Relota na-

glasio je kako su oni ljudi odgovornosti koji zbog službe često nose terete, umor i rane. Istaknuo je kako je ponekad potrebno naći odmor od posla kako bi ponovno bili ispunjeni: „Danas, pred Gospodinom, ne trebate nikome i ništa dokazivati. Ovdje niste prvenstveno ni vojnici, ni policajci, ni službenici. Ovdje ste sinovi i kćeri Božje. Ovdje ste ljudi koje Bog poznaje po imenu.“

Nakon mise hodočasnici su razgledali povijesnu jezgru Avignona, grada poznatoga po Papinskoj palači i razdoblju avignonskoga papinstva. Nastavljajući put prema Lourdesu, posjetili su i znameniti Carcassonne, grad s jednom od najvećih i najbolje očuvanih srednjovjekovnih utvrda u Europi te jedan od najprepoznatljivijih simbola francuske povijesne i kulturne baštine. U večernjim satima hodočasnici su stigli u Lourdes.

Treći dan – 21. svibnja 2026., četvrtak

Ujutro prvoga, takozvanoga „nacionalnog dana“ u Lourdesu, hrvatski su hodočasnici, u postroju i svečanim odorama, praćeni koračnicama Orkestra Oružanih snaga RH, krenuli prema Gospinu svetištu i Špilji ukazanja, mjestu na kojem se Blažena Djevica Marija ukazala siromašnoj djevojčici svetoj Bernardici Soubirous.

Misa pred Špiljom ukazanja

Kod Špilje ukazanja hodočasnici iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine slavili su sv. misu na kojoj su sudjelovali i državni tajnik Ministarstva obrane Tomislav Galić, zapovjednik hodočašća brigadni general Željko Marinov, zamjenik zapovjednika hodočašća za MUP Marko Brtan, zapovjednik postroja OS BiH general bojnik Zdravko Rezo, otpravnik poslova Veleposlanstva RH u Francuskoj Senka Burić, zamjenik ministra obrane BiH Slaven Galić, glavna tajnica Ministarstva unutarnjih poslova Sanda Šimić Petrinjak, načelnica ureda glavnog ravnatelja policije Adrijana Bago, vojna izaslanica RH u Francuskoj Republici pukovnica Sandra Jonjić i drugi.

Križni put na lurdskoj Kalvariji, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Križni put na lurdskej Kalvariji, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Križni put na lurdskoj Kalvariji, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Križni put na lurdskoj Kalvariji, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Križni put na lurdskoj Kalvariji, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Euharistijsko slavlje predvodio je vojni ordinarij u RH Jure Bogdan, uz koncelebraciju vojnog ordinarija u BiH Mire Relote, generalnog vikara Vojnog ordinarijata u RH Ilije Jakovljevića, generalnog vikara Vojnog ordinarijata u BiH Željka Čuturića, vojnih i policijskih kapelana i drugih svećenika. Na sv. misi svirao je Orkestar OS RH pod ravnanjem bojnika Ivana Kšeneka, dok su liturgijsko pjevanje predvodile klapa HRM-a „Sv. Juraj“ i klapa MUP-a „Sv. Mihovil“.

U propovijedi je biskup Bogdan istaknuo kako je Isus prava svjetlost ljudskih života. Osvrnuo se na Isusove riječi iz Evanđelja: „Ja sam svjetlost svijeta. Tko ide za mnom, neće hoditi u tami“ (Iv 8, 12) te naglasio da te riječi nisu samo lijepa biblijska slika, nego istina koja se odnosi na čovjekov konkretni život. „Čovjek današnjice živi u vremenu velikih mogućnosti, ali i dubokih unutarnjih tama. Može mnogo znati, mnogo imati, mnogo putovati, mnogo postići, a ipak u sebi ostati izgubljen. Jer prava tama nije najprije ona izvanjska. Prava tama nastaje u čovjekovu srcu: u grijehu, strahu, nesigurnosti, ranama iz prošlosti, razočaranjima, osamljenosti i duhovnoj praznini... Bez Krista čovjek ne samo da luta, nego se postupno gubi: u sebi, za sebe i za druge. A kada Krist uđe u čovjekov život, tada počinje ozdravljenje srca, obnova bića, pronalaženje smisla i radost novoga života. Čovjek tada ponovno pronalazi svoje uporište. Otkriva smisao i svrhu svoga života na ovoj zemlji. Postaje kadar upravljati sobom, nositi svoje križeve i darivati se drugima. Sveti Augustin to duboko izriče riječima: ‘Stvorio si nas za sebe, Gospodine, i nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi.’“ Stojeći pred Špiljom ukazanja, biskup Bogdan rekao je da Mariju „s pravom častimo kao Majku Krista, Svjetlosti i Života“, zato što nam je po njoj darovan Onaj koji je Svjetlost i Život.

„Marija je prva u vjeri prihvatila Krista. Ona je prva otvorila svoje srce Božjoj riječi. Po njezinu ‘Neka mi bude po tvojoj riječi’ (Lk 1, 38), svijet prima Spasitelja. I upravo zato Marija nikada

ne zadržava čovjekov pogled na sebi. Ona je poput prozirnog stakla kroz koje prolazi svjetlost: što je čišća, to više upućuje na Onoga koji svijetli. Marijina veličina nije u tome da zauzme Kristovo mjesto, nego u tome da nas najsigurnije dovodi k njemu. Sveti Ljudevit Montfortski to izražava riječima da je Marija najkraći, najsigurniji i najsavršeniji put do Isusa Krista. Ovdje, u Lurdu, to se posebno osjeća. Ovdje Marija ne govori o sebi. Ona ponavlja ono što je već rekla na svadbi u Kani: ‘Što god vam rekne, učinite!’ (Iv 2, 5).“

Vojni ordinarij istaknuo je kako se u Lourdesu posebno osjeća Marijin zagovor i njezina prisutnost: „Tisuće hodočasnika dolaze u Lourdes sa svojim ranama, bolestima, strahovima, pitanjima i teretima. Neki dožive tjelesno ozdravljenje. Mnogi dožive nešto još dublje: svjetlo u duši, mir savjesti, milost oproštenja, obnovljenu vjeru i snagu za život. Jer Marija uvijek vodi Kristu. A Krist jedini liječi cijeloga čovjeka: njegovo tijelo, njegovu dušu, njegovo srce, njegovu prošlost i njegovu budućnost.“

Nakon mise hodočasnici su se zajednički fotografirali te sudjelovali u pobožnosti križnoga puta na lurdskej Kalvariji.

Križni put na brdu Espélugues

Križni put predvodili su biskupi Jure Bogdan i Miro Relota. Na postajama križnoga puta čitana su razmatranja koja je pripremio mostarsko-duvanjski biskup u miru Ratko Perić. Prigodne tekstove razmatranja na četrnaest postaja čitali su kadeti Hrvatskog vojnog učilišta, polaznici Policijske akademije i pripadnici OS BiH, a molitve su izgovarali vojni i policijski kapelani te vojni biskupi.

Po završetku pobožnosti prigodni nagovor uputio je vojni biskup Miro Relota: „Stojimo danas ovdje u Lourdesu, na kraju križnog puta, pod pogledom Majke Božje, umorni možda u nogama, ali, nadam se, otvorenijega srca. Prošli smo postaje Isusove muke. Hodali smo s njim od osude do križa, od križa do groba. I dok smo gledali njegovu patnju,

Paljenje zavjetne svijeće, 21. svibnja 2026.

FOTO: MORH/S. Španić

Zrinska garda Čakovec u Lourdesu, 21. svibnja 2026.

FOTO: Durand

nismo gledali samo događaj iz prošlosti. Gledali smo i ljudsku stvarnost našega vremena. Gledali smo i gledamo čovjeka. Jer križ nije samo znak Isusove smrti. Križ je mjesto na kojem Bog ulazi u ljudsku bol. U svaku nepravdu, u svaki strah, u svaku samoću, u svaki rat, u svaku obiteljsku ranu, u svaki teret koji čovjek nosi.“

Govoreći o Isusovim padovima na križnom putu, biskup Relota istaknuo je da čovjekova veličina nije u tome da nikada ne padne, nego da se uz Božju pomoć ponovno podigne. Osvrnuo se i na terete koje mnogi nose u sebi, naglasivši kako Krist razumije svaku ljudsku borbu, pa i onu skrivenu iza prividne snage: „Možda je netko od nas došao u Lourdes noseći umor duše. Možda netko nosi teret obiteljskih problema, rana iz prošlosti, osjećaj krivnje, razočaranja ili straha za budućnost. Možda netko izvana djeluje snažno, a iznutra vodi tešku borbu. Isus to zna. On nije daleki Bog koji promatra ljudsku muku iz sigurnoga mjesta s neba. On je Bog koji nosi križ. Bog koji pada pod teretom. Bog koji je bio

izdan, osuđen, ranjen i ostavljen. Zato nitko od nas ne može reći: ‘Bog ne razumije kroz što prolazim.’ On razumije. On je s tobom.“

„A Lourdes je posebno mjesto upravo zato što ovdje čovjek ponovno otkriva da nije sam. Koliko je samo suza ovdje proliveno. Koliko molitava izrečeno. Koliko je ljudi došlo ranjeno, a vratilo se ohrabreno. Ne uvijek fizički, ali duhovno – sigurno da. Jer najveće čudo nije uvijek ozdravljenje tijela. Najveće čudo je kada čovjek ponovno pronade mir, vjeru i smisao“, zaključio je biskup Relota.

Poslije pobožnosti križnoga puta hodočasnici su se ponovno uputili prema Svetištu, gdje je zapaljena zavjetna svijeća. Zavjetnu svijeću zapalio je zapovjednik hodočašća, brigadni general Željko Marinov.

Pokorničko bogoslužje u crkvi sv. Bernardice

Poslije podnevnog objeda i odmora hrvatski su hodočasnici sudjelovali u pokorničkom bogoslužju u crkvi sv. Bernardice.

Sveta misa u bazilici Kraljice Svete Krunice, 22. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Sveta misa u bazilici Kraljice Svete Krunice, 22. svibnja 2026.

FOTO: MORH/ S Španić

Sveta misa u bazilici Kraljice Svete Krunice, 22. svibnja 2026.

Foto: MUP/ Ž. Bukvić

Sveta misa u bazilici Kraljice Svete Krunice, 22. svibnja 2026.

FOTO: Durand

Bogoslužje je predvodio vojni ordinarij u RH Jure Bogdan. U nagovoru, oblikovanom kao ispit savjesti i priprava za svetu ispovijed, biskup je istaknuo da je ispovijed sakrament po kojemu vjernik prima oprostjenje grijeha i snagu za novi početak. Naglasio je važnost redovite ispovijedi, usporedivši brigu za čistoću duše sa svakodnevnom brigom za čistoću tijela te istaknuo da ispovijed donosi mir, oslobođenje i obnovu srca.

Nakon pokorničkog bogoslužja hodočasnici su pristupili osobnoj svetoj ispovijedi. Za vrijeme pokorničkog bogoslužja svirao je Orkestar Oružanih snaga RH.

Pokorničkim bogoslužjem završio je program prvoga dana boravka u Lourdesu. U ostatku dana, kao i tijekom drugih dana boravka u Lourdesu, hodočasnici su izvan službenog programa imali priliku otići u Svetište na osobnu molitvu, sudjelovati u marijanskoj procesiji i euharistijskom klanjanju ili obići Lourdes, koji na mnogim mjestima još uvijek čuva spomen na život sv. Bernardice i događaje povezane s ukazanjima 1858. godine.

Četvrti dan – 22. svibnja 2026., petak

Sv. misa u bazilici Kraljice Svete Krunice

Drugi dan boravka u Lourdesu bio je posvećen molitvi za obitelj i bračne parove. U jutarnjim satima hodočasnici su u bazilici Kraljice Svete Krunice slavili svetu misu za obitelj. Euharistijsko slavlje predvodio je vojni ordinarij u BiH Miro Relota.

U propovijedi je biskup Relota rekao: „Okupljeni smo jutros u ovom svetom prostoru Lourdesa, pred licem Bezgrešne Djevice Marije, na mjestu gdje čovjek jasnije osjeti vlastitu krhkost i neizmjernu Božju blizinu. Na ovome mjestu čovjek uči jednu veliku stvar. Ovdje čovjek uči kleknuti. A tko zna kleknuti pred Bogom, taj zna i uspravno hoditi kroz život. Ne može stajati onaj koji ne zna kleknuti pred Boga. Došli smo kao vojnici i policajci, kao čuvari mira i sigurnosti svojih

naroda, našega naroda. Ali prije svega došli smo kao ljudi i kao vjernici. Došli smo kao oni koji nose teret odgovornosti... često i teret rana koje nitko ne vidi. Lourdes nas jutros poziva na obraćenje srca. Kada se Blažena Djevica Marija ukazala svetoj Bernardici, ona nije došla ponuditi spektakl, nego poziv. Poziv na molitvu, pokoru i obraćenje.“

Hodočasnike je podsjetio da nisu došli u Lourdes kao turisti, nego kao oni koji žele „oprati srce na izvoru milosti“.

Biskup Relota još jednom je istaknuo ovogodišnje geslo Međunarodnog vojnog hodočašća – „Čuvari mira“ – kojim su hodočasnici pozvani da na osobit način mole za mir među narodima: „Draga braćo vojnici i policajci, narod iz kojeg dolazimo prošao je teške ratove i stradanja. Na ovim prostorima previše je suza, grobova i rana. Zato ovdje u Lourdesu posebno molimo za mir među narodima, za ozdravljenje sjećanja i za snagu oprosta. Sjetimo se da je međunarodno hodočašće u Lourdes započelo nakon Drugog svjetskog rata. Prošlo je toliko godina – još nije zavladao mir. Moramo više moliti mi osobno. Moramo moliti za mir među narodima. Za mir u svijetu, danas ovdje posebno. A sigurno taj mir započinje iz našega srca i iz naše obitelji. Na kraju, pod zaštitu Gospe Lurdske stavljamo sve pripadnike vojske i policije Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Neka vas Marija čuva u svim opasnostima. Neka vam izmoli čisto srce, mudrost u službi i hrabrost u kušnjama. I neka vas uvijek vodi njezinu Sinu, Isusu Kristu, koji jedini može dati mir koji svijet ne može dati. Amen.“

Poslije propovijedi uslijedio je blagoslov bračnih parova, prigodom kojega su supružnici obnovili svoje bračne zavjete i molili da ih Bog svojom milošću utvrdi u bračnoj vjernosti i ljubavi.

Međunarodna vojna ceremonija

Nakon svete mise na Trgu Esplanade, ispred Bazilike Svete Krunice, održana je međunarodna

Međunarodna vojna ceremonija, 22. svibnja 2026.

FOTO: MORH/ S Španić

Međunarodna vojna ceremonija, 22. svibnja 2026.

FOTO: MORH/ S Španić

vojna ceremonija. Ceremonijom je odana počast svim vojnicima poginulima u ratovima, a njezina snažna simbolika očituje se u zajedništvu i jedinstvu vojski koje sudjeluju na međunarodnom vojnom hodočašću. Republiku Hrvatsku u visokom izaslanstvu predstavljali su vojni ordinarij u RH Jure Bogdan, zapovjednik hodočašća brigadni general Željko Marinov, državni tajnik u Ministarstvu obrane Tomislav Galić i zamjenik zapovjednika hodočašća za MUP Marko Brtan. Na vojnoj ceremoniji također su sudjelovali pripadnici Počasno-zaštitne bojne Hrvatske vojske sa zastavom Republike Hrvatske.

Otvaranje 66. međunarodnog vojnog hodočašća

U večernjim satima toga dana u bazilici sv. Pija X. održano je svečano otvaranje 66. međunarodnog vojnog hodočašća (PMI).

U prvom dijelu programa u baziliku su u svečanom mimohodu ušle garde sa stjegovima zemalja zastupljenih na hodočašću, među njima i pripadnici Hrvatske vojske. Na hodočašću je sudjelovalo ukupno četrdesetak zemalja. Sve hodočasnike pozdravio je francuski vojni biskup Antoine de Romanet.

U idućem dijelu programa održana je svečana povorka vojnih orkestara. Tijekom ulaska orkestra Hrvatske vojske hrvatski su hodočasnici uz pjesmu „Mi smo garda hrvatska“ razvili dvadesetmetarsku zastavu koja se ponosno vijorila iznad kninske tvrđave.

Nakon svečane procesije svjetla u pratnji francuskih i španjolskih vojnika zapaljena je zavjetna svijeća 66. međunarodnog vojnog hodočašća, čime je na simboličan način označen početak hodočašća. Biskup Romanet potom je izrekao blagoslov zavjetne svijeće 66. PMI-ja.

Na svečanom otvaranju pročitana je poruka Svetoga Oca pape Lava XIV., koji je na poseban način pozvao pripadnike oružanih snaga da dane hodočašća prožive u duhu obraćenja, slijedeći primjer svete Bernardice i promišljajući o trima gestama duboko po-

vezanima s Lourdesom. Prva je gesta „kame-
na“ – čin poslušnosti, kojim se hodočasnike poziva da dopuste da budu razoružani od ponosa kako bi u njima mogla rasti poniznost. Druga je gesta „vode“, simbola života i ozdravljenja, koja potiče na pružanje pomoći drugima te na služenje miru u ljubavi. Treća je gesta „svjetla“ – čin predanja Božjoj providnosti, po kojem čovjek postaje nositelj poniznog i trajnog mira.

Na otvorenju su sudjelovali brojni pripadnici vojske i policije iz zemalja sudionica hodočašća u Lourdesu. U hrvatskom izaslanstvu među visokim uzvanicima bili su vojni ordinarij Jure Bogdan, zapovjednik hodočašća brigadni general Željko Marinov, zamjenik zapovjednika hodočašća za MUP Marko Brtan, državni tajnik u Ministarstvu obrane Tomislav Galić, generalni vikar Vojnog ordinarijata Ilija Jakovljević i otpravnica poslova Veleposlanstva RH u Francuskoj Senka Burić.

Peti dan – 23. svibnja 2026., subota

Sv. misa u crkvi sv. Bernardice

U jutarnjim satima hodočasnici su slavili svetu misu u crkvi svete Bernardice. Euharistijsko slavlje predvodio je vojni ordinarij Jure Bogdan, koji je u propovijedi govorio o kršćanskom svjedočanstvu, polazeći od primjera apostola i sv. Bernardice Soubirous. Naglasio je kako kršćanstvo nije samo skup ideja, nego život koji se svjedoči djelima.

Posebno je istaknuo primjer sv. Bernardice, koja je svjedočila o Gospinoj poruci u Lourdesu: „Bernardica nije tražila ukazanja. Bila je siromašna, bolesna, jednostavna, bez ikakva društvenog utjecaja. Ali upravo njoj Bog preko Majke Marije povjerava poruku... Posve sukladno onomu što Sveto pismo kaže: ‘Ono što je slabo izabra Bog da posrami jake’ (1 Kor 1, 27). I upravo to se dogodilo u Lourdesu. Bernardica je zbog svog svjedočanstva trpjela sumnje, ismijavanja, ispitivanja, poniženja. Mnogi joj nisu vjerovali. Ali ona je ostala vjerna onome što je vidjela i čula.

Otvaranje 66. međunarodnog vojnog hodočašća u bazilici svetog Pija X., 22. svibnja 2026.

FOTO: MORH/S. Španić

Otvaranje 66. međunarodnog vojnog hodočašća u bazilici svetog Pija X., 22. svibnja 2026.

Foto: MORH/S. Španić

Otvaranje 66. međunarodnog vojnog hodočašća u bazilici svetog Pija X., 22. svibnja 2026.

Foto: MORH/S. Španić

Marijanska procesija sa svijecama, 23. svibnja 2026.

Foto: MORH/S. Španić

(...) Sv. Bernardica ostaje znak da istinsko svjedočanstvo često prolazi kroz kušnju nerazumijevanja i patnje. Ali upravo se u takvoj vjernosti vidi da se Božja poruka ne nosi ljudskom snagom, nego poniznošću, vjernošću i pouzdanjem u Boga.“

U zaključku propovijedi biskup Bogdan rekao je da je svaki kršćanin pozvan biti svjedokom Evanđelja, istaknuvši kako smo pozvani svjedočiti ne samo riječima nego i samim životom u obitelji, na poslu, u patnji, u radosti, u svakodnevnici.

„Neka naš život bude Evanđelje koje se čita bez riječi. Neka naša vjera bude vidljiva u ljubavi. Neka naše svjedočanstvo bude istinito – kao što je istinito Kristovo Evanđelje. Gospodine, učini nas svojim svjedocima – danas, ovdje i u našem svakodnevnom životu. Amen“, zaključio je biskup.

U poslijepodnevnim satima službeno hrvatsko izaslanstvo posjetilo je vojni kamp u kojem je tijekom hodočašća bio smješten dio hrvatskih vojnika i policajaca. Istodobno su hrvatski vojni invalidi, kadeti i policijski polaznici sudjelovali na međunarodnim sportskim natjecanjima, dok je Orkestar Oružanih snaga RH nastupio na festivalu vojnih orkestara.

Međunarodna marijanska procesija

U večernjim satima održana je marijanska procesija sa svijećama i kipom Gospe Lurdske, u kojoj su sudjelovali hodočasnici zemalja okupljenih na 66. međunarodnom vojnom hodočašću. Moleći krunicu i pjevajući marijanske pjesme na različitim jezicima, među ostalim i na hrvatskom, hodočasnici su u procesiji krenuli prema prostoru ispred bazilike Svete Krunice. Prostrani plato svetišta bio je ispunjen vojnim hodočasnici iz četrdesetak zemalja svijeta, među kojima su bili pripadnici vojske i policije, branitelji, ratni vojni invalidi i drugi hodočasnici iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Tisuće upaljenih svijeća simbolizirale su vjeru, nadu i Kristovo svjetlo te stvarale posebno ozračje molitve i zajedništva.

U procesiji je, uz glazbene sastave iz različitih zemalja, sudjelovala i klapa Hrvatske ratne mornarice „Sv. Juraj“, koja je izvela skladbu „Ave Maria“ Ivana pl. Zajca.

Šesti dan – 24. svibnja 2026., nedjelja

Međunarodna sv. misa u bazilici sv. Pija X.

U jutarnjim satima, na svetkovinu Duhova, hodočasnici okupljeni na 66. međunarodnom vojnom hodočašću sudjelovali su u euharistijskom slavlju u bazilici sv. Pija X. Međunarodno misno slavlje predstavljalo je vrhunac ovogodišnjega vojnog hodočašća i snažan znak zajedništva vojnika i policajaca, okupljenih iz različitih naroda u molitvi za mir. Misno slavlje predvodio je vojni nadbiskup u Talijanskoj Republici msgr. Gian Franco Saba, u zajedništvu s brojnim vojnim biskupima, vojnim i policijskim kapelanima te svećenicima iz različitih zemalja.

Na svetoj misi propovijedao je francuski vojni biskup Antoine de Romanet, koji je istaknuo kako je prigodno slaviti svetkovinu Duhova na međunarodnom vojnom hodočašću, u zajedništvu koje nadilazi granice jezika i kultura. Potom je govorio o ulozi Duha Svetoga u životu svakoga kršćanina.

„Krštenje Ivana Krstitelja bilo je izvanjsko krštenje – samo uranjanje u vodu, dok je krštenje Isusa Krista nutarnje krštenje – krštenje Duhom Svetim. Svetkovina Pedesetnice, koja nas okuplja, svetkovina je rođenja Duha Božjega u svakome od nas. Bog želi biti rođen u našim srcima i našim mislima te se daruje u najdubljim dubinama naše duše“, rekao je vojni biskup.

Posebno je istaknuo djelovanje Duha Svetoga u životu vjernika, citirajući njegove plodove navedene u Pavlovoj Poslanici Galaćanima: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost i uzdržljivost.

Naglasio je kako upravo Duh Sveti omogućuje kršćanima živjeti autentičan odnos s Bogom i donositi plodove u svakodnevnom životu.

Marijanska procesija sa svijećama, 23. svibnja 2026.

Foto: MORH/S. Španić

Marijanska procesija sa svijećama, 23. svibnja 2026.

Foto: MORH/ S. Španić

Međunarodna sv. misa u bazilici sv. Pija X., 24. svibnja 2025.

Foto: MORH/S. Španić

Osvrnuvši se na marijansku procesiju u Lourdesu dan ranije, u kojoj je sudjelovalo oko 20 tisuća vjernika, biskup Romanet usporedio je širenje svjetla uskrsne svijeće s djelovanjem Duha Svetoga: „Kakvo je čudo taj plamen koji se ne dijeli, nego se umnaža. Taj nam plamen omogućuje da budemo jedno tijelo.“

Na kraju propovijedi francuski vojni biskup uputio je snažan poziv okupljenim hodočasnicima da se ne boje otvoriti srca Kristu: „On ništa ne oduzima, a daje sve. Krist nam nudi milost života, stvaranja i ponovnog stvaranja.“

U poslijepodnevnom satima održana je svečana ceremonija zatvaranja 66. međunarodnog vojnog hodočašća. Simboličnim gašenjem zavjetne svijeće hodočašće je zaključeno, a potom je najavljeno kako će se sljedeće održati od 21. do 23. svibnja 2027. godine.

Sedmi dan – 25. svibnja 2026., ponedjeljak

Na dan polaska iz Lourdesa hrvatski su hodočasnici još jednom slavili svetu misu pred Špiljom ukazanja. U završnoj propovijedi prije odlaska iz Lourdesa biskup Jure Bogdan promišljao je o Isusovim riječima s križa upućenima Mariji i ljubljenu učeniku, istaknuvši kako je Krist u tom trenutku Crkvi darovao Mariju za Majku. Naglasio je da Marijino majčinstvo nije samo čast, nego trajno poslanje ljubavi prema svakom vjerniku.

Govoreći o značenju Lourdesa, biskup je istaknuo da se na tome mjestu osobito očituje Marijina majčinska blizina. Mnogi hodočasnici ondje dolaze sa svojim životnim teretima te u molitvi pronalaze mir, snagu, utjehu i novu nadu, a nerijetko i duboko duhovno ozdravljenje.

Na kraju je pozvao hrvatske hodočasnike da po povratku kućama nastave živjeti milosti primljene na hodočašću, prihvaćajući Mariju kao svoju Majku te svojim životom svjedočiti Kristovu ljubav u obiteljima, zajednicama i društvu.

Osmi dan – 26. svibnja 2026., utorak

Na povratku iz Lourdesa, hrvatski su hodočasnici posjetili Padovu, grad sv. Antuna Padovanskoga i sv. Leopolda Bogdana Mandića. U bazilici sv. Antuna slavili su svetu misu koju je predvodio vojni ordinarij Jure Bogdan.

U propovijedi je biskup Bogdan rekao: „Na završetku našega hodočašća, nakon dana molitve, zajedništva, pokore, susreta i duhovne obnove, Gospodin nam danas u Evanđelju daruje riječi apostola Petra: ‘Evo, mi sve ostavimo i pođosmo za tobom’ (Mk 10, 28). To nisu samo riječi jednoga davnog trenutka iz života apostola. To su riječi koje otkrivaju srce svakoga istinskoga hodočašća. Hodočasnik nije samo čovjek koji prijeđe određeni put, posjeti svetište i vrati se kući. Hodočasnik je čovjek koji dopušta da ga put promijeni. On pred Bogom ostavlja ono što ga zarobljava.“

Biskup Bogdan potom je istaknuo padovanske svece – sv. Antuna i sv. Leopolda – kao primjere potpune vjere i predanja Bogu. Sv. Antun prije svega je bogotražitelj, čovjek koji ne prestaje tražiti Gospodina u Svetom pismu, molitvi, siromasima, Crkvi i vlastitoj savjesti. Njegovo traženje Boga nije bila puka znatiželja učenoga čovjeka, nego glad duše koja zna da je stvorena za vječnost. Na primjeru sv. Leopolda vidimo da se Božja veličina prepoznaje u skrovitim prostorima, ne nužno na velikim pozornicama, nego u maloj ispovjedaonici, u strpljivom slušanju, u tihoj molitvi, u riječima odrješenja, u suzama pokajnika i u povratku čovjeka Bogu.

Naglasivši aktualnost ove dvojice svetaca u vremenu izazova nove tehnologije i umjetne inteligencije, biskup je rekao: „Zato nam je danas potrebno srce svetoga Antuna i poniznost svetoga Leopolda. Potrebni su nam ljudi koji će znati razlikovati korisno od spasonosnoga, brzo od istinitoga, učinkovito od dobroga. Potrebni su nam ljudi koji će i u vremenu umjetne inteligencije znati čuvati ono najvažnije: čovjeka stvorenoga na sliku Božju, čovjeka koji ima tijelo i besmrtnu dušu.“

Sveta misa u bazilici sv. Antuna, Padova, 26. svibnja 2026.

Foto: MORH/S. Španić

„Draga braćo i sestre, danas završavamo naše hodočašće. Iza nas su dani provedeni u Lurdu: dani molitve, euharistije, ispovijedi, procesija, susreta, tišine i zahvalnosti. Ondje smo, pod pogledom Blažene Djevice Marije, mogli iznova osjetiti da nismo sami. Danas, u Padovi, kod svetoga Antuna, sve to još jednom donosimo pred Gospodina. Ali s hodočašća se ne vraćamo samo s uspomenama. Hodočašće koje ne mijenja srce ostaje tek putovanje. A mi se vraćamo svojim domovima i svojim obiteljima kao ljudi koji su nešto ostavili i za Kristom iznova pošli. Zato neka nas sveti Antun uči tražiti Boga svim srcem. Neka nas sveti Leopold uči poniznosti, milosrđu i snazi pomirenja. Neka nas Blažena Djevica Marija, 'Izvor Svjetlosti i Života', prati na povratku u svakodnevicu“, rekao je vojni ordinarij u zaključku propovijedi.

Nakon svete mise hodočasnici su imali prigodu razgledati baziliku sv. Antuna i središte Padove, a potom su se uputili prema svetištu sv. Leopolda Bogdana Mandića. Pred grobom sv. Leopolda, u kojem se čuva njegovo neraspadnuto tijelo, okupili su se u molitvi i zahvalnosti za protekle dane 32. hodočašća Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes.

„Zahvaljujemo Bogu za sve dobro i milosno, za sve vas koji ste uložili svoj maksimum u ovo hodočašće. Došli ste na hodočašće s raznih strana i iz raznih mjesta, različitih mentaliteta. Mi osjećamo da smo bili jedno srce i jedna duša. Neka nam Bog po zagovoru sv. Leopolda pomogne da žar koji u sebi nosimo ne dođe na manje, nego da ga mi prenesemo na druge i da svijetlimo sebi, svojoj obitelji, svojoj sredini – do posljednjega daha svojega života. Hvala vam svima!“, rekao je biskup Bogdan u zahvali.

U završnim govorima generalni vikar Ilija Jakovljević, zapovjednik hodočašća brigadni general Željko Marinov i zamjenik zapovjednika Marko Brtan zahvalili su svima koji su sudjelovali u hodočašću. Osobitu zahvalnost uputili su svima koji su pratili hodočasnike i vodili pojedine autobuse: vojnim i policijskim kapelanima, drugim svećenicima te časnoj sestri. Posebno su zahvalili djelatnicima Vojnog ordinarijata i pomoćnicima kapelana na predanom radu i uspješnoj organizaciji hodočašća.

Pjevanjem himna „Tebe Boga hvalimo“ (Te Deum) hodočasnici su zahvalili Bogu na primljenim milostima te nastavili put prema Hrvatskoj i svojim domovima.

Zaključak

32. nacionalno hodočašće Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes ponovno je potvrdilo duboku povezanost hrvatskih vojnika i policajaca s marijanskim svetištem u Lourdesu. U ozračju molitve, zajedništva i duhovne obnove pripadnici Hrvatske vojske i policije, hrvatski branitelji, vatrogasci, djelatnici pravosudne policije i Civilne zaštite te drugi sudionici hodočašća imali su priliku produbiti svoju vjeru, osnažiti međusobne veze i obnoviti svijest o vlastitom pozivu služenja čovjeku i domovini.

Pod geslom „Čuvari mira“ hrvatski su hodočasnici zajedno s pripadnicima oružanih i sigurnosnih snaga iz cijeloga svijeta molili za mir među narodima, za svoje obitelji, za Domovinu i za sve koji trpe posljedice ratova, nasilja i nepravdi. Hodočasnici su se vratili svojim postrojbama, obiteljima i službama noseći iz Lourdesa poruku nade, mira i povjerenja u Boga.

PREDSTAVLJENA PRVA ENCIKLIKA PAPE LAVA XIV.

Magnifica humanitas

Kako izvještava Informativna katolička agencija, prva enciklika Svetog Oca Lava XIV. *Magnifica humanitas*, o očuvanju ljudske osobe u doba umjetne inteligencije, objavljena je na blagdan Marije Majke Crkve, 25. svibnja, a službeno je predstavljena u vatikanskoj sinodskoj dvorani istoga dana.

Prilikom predstavljanja enciklike papa Lav XIV. poručio je da Crkva želi s poniznošću i iskrenošću biti dio razgovora o umjetnoj inteligenciji (UI). „Ne posjedujemo tehničke odgovore niti želimo zamijeniti one koji imaju stručnost. Ali donosimo mudrost o čovjeku koja je našem vremenu očajnički potrebna: svaka je osoba jedinstvena i nezamjenjiva, slobodno i inteligentno biće sa savješću, sposobno tražiti Boga, služiti jedni drugima i brinuti se za naš zajednički dom“.

Osvrnuvši se na svoga prethodnika, Lava XIII., autora enciklike *Rerum novarum*, Sveti Otac je naglasio kako se, poput njega, osjeća pozvanim gledati na još „jednu veliku preobrazbu“ u povijesti „očima vjere, bistrinom razuma, otvorenošću prema otajstvu te uz vapaje siromašnih i Zemlje koji odjekuju u mom srcu.“

Papa je istaknuo kako je *Magnifica Humanitas* nastala iz slušanja, kao što je to činio i Lav XIII. prije njega, slušajući među ostalim znanstvenike, inženjere, političke vođe i javne službenike, roditelje i učitelje. „Do mene su doprli i drugi, vrlo uznemirujući glasovi o sve autonomnijim sustavima naoružanja koji su praktički izvan svakog ljudskog dosega da bi se njima učinkovito upravljalo. Čujem vrlo zabrinjavajuća svjedočanstva o algoritmima koji mogu uskratiti pristup zdravstvenoj skrbi, zaposlenju i sigurnosti na temelju podataka obilježenih predrasudama i nepravdom. Također sam čuo šutnju onih

koji nemaju glasa kada se donose odluke – odluke koje bi mogle stvoriti nove oblike isključenosti i patnje“, istaknuo je papa Lav XIV. Iz toga je sazrelo uvjerenje izraženo u novoj enciklici: „umjetnu inteligenciju treba razoružati“. „Znam da je ta riječ snažna, ali je namjerno odabrana jer ovom trenutku trebaju riječi koje mogu privući pozornost, probuditi savjesti i pokazati putove naprijed za čovječanstvo“, poručio je Papa, objašnjavajući kako UI treba biti oslobođena logika koje je pretvaraju u sredstvo dominacije, isključivanja ili smrti. Odluke o tehnologiji nikada ne smiju biti odvojene od savjesti i odgovornosti, istaknuo je.

Međutim, razoružati nije dovoljno – potrebno je graditi. Obnova ne znači jednostavno zamijeniti ono što je uništeno. „Ona znači popravljati veze, vraćati povjerenje i ponovno buditi nadu u budućnost. Štoviše, nitko ne obnavlja sam“, kazao je Papa. Pozvao je vjernike neka se ne boje UI, „nego trajno održavajmo živim pitanje čovjeka. Ne smijemo biti nemarni prema svojim najmoćnijim tehničkim instrumentima“.

Encikliku pape Lava XIV. predstavili su također prefekt Dikasterija za nauk vjere kard. Víctor Manuel Fernández, prefekt Dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja kard. Michael Czerny DI, profesorica teologije na Sveučilištu Durham Anna Rowlands, suosnivač Anthropica Christopher Olah te profesorica političke teologije i katoličke socijalne misli na Isusovačkoj teološkoj školi Sveučilišta Santa Clara u Kaliforniji Léocadie Lushombo. Uvodne i pozdravne riječi uputio je državni tajnik Svete Stolice kard. Pietro Parolin. Državni tajnik rekao je kako je danas, pred snagom digitalnih tehnologija, Crkva ponovno pozvana razlučivati znakove povijesti i, u svjetlu Evanđelja, ponuditi doprinos dobru

čitave ljudske obitelji. Izložio je povijesni kontekst i kontinuitet ove enciklike, koja je smještena „unutar žive tradicije socijalnog nauka Crkve“. „Prije sto trideset i pet godina, enciklikom *Rerum novarum*, Lav XIII. uspio je u industrijskim promjenama svojega vremena prepoznati duboko ljudsko i društveno pitanje. Danas, suočena sa snagom digitalnih tehnologija, Crkva je ponovno pozvana razlučivati *res novae* povijesti (nove stvarnosti/novosti vremena) i ponuditi, u svjetlu Evanđelja, doprinos dobru cijele ljudske obitelji.“ Prefekt Dikasterija za nauk vjere kardinal Víctor Manuel Fernández poručio je kako naslov enciklike poziva na promatranje čovječtva kao nešto „veličanstveno“. „I to čini premda tekst priznaje strašnu sposobnost zla koja postoji u nama, pokazujući koliko je ranjeno ovo naše čovječtvo koje ide do razine ubijanja tisuće djece i nevinih u ratovima protivnima čak i međunarodnom pravu, ratovima koji se ni na koji način ne mogu opravdati“. Unatoč svemu tome, Sveti Otac se ne stidi zvati čovječanstvo veličanstvenim, „jer svako ljudsko biće ima beskrajno dostojanstvo i nikada ne gubi onu uzvišenu sposobnost ljubavi koju mu je Bog darovao kada ga je stvorio“.

Osvrnuvši se na razne teorije posthumanizma i transhumanizma, kardinal Fernández je istaknuo kako se u novoj enciklici naglašava kako „čovjek ne raste unatoč ograničenju, nego često upravo kroz ograničenje“ (br. 118). Zato su potrebni prostori za suosjećanje, briga za tuđe potrebe, velikodušnost, duhovno iskustvo i ljubljenje Boga. U svima nama postoji autentična želja za nadilaženjem ograničenja, za odlaskom dalje. Enciklika tvrdi kako ljudsko biće nije zatvoreno unutar granica svoje naravi, nego je pozvano nadići samoga sebe. Međutim, to je jedino moguće zahvaljujući besplatnoj, iznenađujućoj i preobilnoj Božjoj milosti, objasnio je kardinal Fernández.

Okupljenima se obratio i prefekt Dikasterija za cjeloviti ljudski razvoj kardinal Michael Czerny, koji je poručio kako je UI jedno od „velikih postignuća ljudske domišljatosti“.

U njoj čovječanstvo može „nazrijeti odraz samoga sebe: sposobnost apstraktnog mišljenja, učenja i traženja reda unutar složenosti.“ Razumljive su krajnosti nekritičnog oduševljenja i paralizirajućeg straha oko UI „jer se promjene koje donose nove tehnologije odvijaju brzinom koja nadmašuje kulturne, političke i obrazovne procese kroz koje su društva nekoć usvajala velike povijesne preobrazbe. Upravo nas u tom kontekstu enciklika poziva da svjesno uđemo u ‘gradilište našega vremena’ (br. 236)“. Prostor je to u nastajanju koje zahtijeva različite vještine, usklađenost i zajedničku viziju. Pitanje UI-a utječe i na zajednički dom. „Kakav svijet gradimo i kakvo mjesto u njemu ima ljudska osoba? To se odnosi i na materijalnu razinu, budući da najnapredniji sustavi umjetne inteligencije zahtijevaju energetska infrastrukturu golemih razmjera: digitalna tranzicija također je ekološko pitanje“, poručio je kardinal Czerny. Naglasio je kako je potrebno poučavati nove naraštaje da „tehnoški razvoj ne slijedi unaprijed određeni put, nego da može biti usmjeren osobnom i zajedničkom odgovornošću“.

Uz profesoricu teologije Annu Rowlands i profesoricu katoličke socijalne misli Claru Léocadie Lushombo, svoja promišljanja podijelio je i suosnivač Anthropica i voditelj istraživanja o interpretaciji umjetne inteligencije Christopher Olah. Olah je objasnio kako svaki laboratorij koji se bavi UI djeluje uz niz poticaja i ograničenja koji ponekad mogu biti u sukobu s činjenjem onoga što je ispravno. „Koliko god svatko od nas iskreno želio učiniti ispravnu stvar – a vjerujem da mnogi od nas to doista žele – uvijek ćemo biti pod utjecajem tih poticaja. Zato je, ako želim da ova tehnologija dobro služi čovjeku, od presudne važnosti da postoje ljudi izvan tih poticaja, ljudi kojima je stalo da stvari budu ispravne, koji pažljivo prate razvoj, koji su spremni izreći neugodne istine i biti savjesni i promišljeni kritičari... To je ono što vidim u enciklici *Magnifica humanitas* i zato sam zahvalan Njegovoj Svetosti i Crkvi što su započeli ovo djelo razlučivanja“, kazao je.

DAN HRVATSKE VOJSKE, DAN HRVATSKE KOPNENE VOJSKE I 35. OBLJETNICA USTROJAVANJA HRVATSKE VOJSKE

U povodu Dana Hrvatske vojske, Dana Hrvatske kopnene vojske i 35. obljetnice ustrojavanja Hrvatske vojske, u srijedu 27. svibnja 2026. u crkvi Sveta Mati Slobode u Zagrebu služena je sveta misa za sve poginule, nestale i preminule hrvatske branitelje.

Misno slavlje predvodio je vojni biskup Bogdan, u zajedništvu s vojnim i policijskim kapelanima te drugim svećenicima.

Na misi su sudjelovale obitelji poginulih, nestalih i umrlih hrvatskih branitelja, hrvatski ratni vojni invalidi, hrvatski branitelji, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar obrane Ivan Anušić, izaslanik predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske Ivica Olujić, izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora Ante Deur, državni tajnik u Ministarstvu hrvatskih branitelja Darko Nekić, generali, admirali, časnici, dočasnici i vojnici Hrvatske vojske, djelatnici Ministarstva obrane Republike Hrvatske, pripadnici Ministarstva unutarnjih poslova, medijski djelatnici te brojni vjernici.

Na početku misnoga slavlja vojni biskup Bogdan pozdravio je okupljene te svima čestitao Dan Hrvatske vojske, Dan Hrvatske kopnene vojske i 35. obljetnicu Hrvatske vojske. Ujedno je čestitao i Dan državnosti Republike Hrvatske, koji se slavi 30. svibnja.

U uvodnoj riječi podsjetio je na povijesni datum 28. svibnja 1991. godine, kada je na stadionu NK Zagreb u Kranjčevićevoj ulici održana svečana smotra Zbora narodne garde i kada su hrvatskoj javnosti predstavljene prve brigade ZNG-a. Istaknuo je kako je to bila prva službena smotra postrojbe koja je predala prijavak hrvatskome predsjedniku dr. Franji Tuđmanu te da je taj čin označio povijesno osnivanje Hrvatske vojske.

Vojni biskup Bogdan podsjetio je i na riječi prvoga hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana izgovorene tom prigodom: „Na-dam se da ćemo demokratskim putem spriječiti one koji nam žele raditi o glavi. Ali, bude li potrebno branit ćemo svi skupa, do posljednjeg, svoju slobodu i suverenost.“ Naglasio je kako je tim riječima izražen smisao ustroja i postojanja nacionalne vojske u svim državama svijeta.

„Nažalost, izbio je teški i krvavi rat. U ovoj svetoj misi mi molimo za sve stradale i nestale u Domovinskome ratu, sve naše preminule nakon rata. Neka Bog ljubavi primi njihove duše u puninu zajedništva u nebu sa svima svetima. Molimo i za pravedni mir među narodima, mir u našoj hrvatskoj domovini, mir u našim srcima i savjestima“, rekao je vojni biskup Bogdan u uvodu u misno slavlje.

U propovijedi je vojni biskup Bogdan pošao od riječi apostola Petra: „Niste otkupljeni ničim raspadljivim, srebrom ili zlatom, nego dragocjenom krvlju Krista, Jaganjca nevina i bez mane“ (1 Pt 1, 18-19). Istaknuo je kako ta poruka uvodi u samu bit kršćanske vjere, jer je čovjek biće za koje se Krist žrtvovao i predao samoga sebe. Govoreći o 35. obljetnici ustrojavanja Hrvatske vojske, naglasio je da se u prigodnim programima ne veliča vojna sila kao svrha samoj sebi, nego se pred Bogom postavljaju važna pitanja o legitimnoj obrani čovjeka, društva, naroda i države te o vojsci koja služi miru.

Podsjetio je da se misa slavi u crkvi Sveta Mati Slobode, podignutoj kao znak zahvalnosti Bogu i Blaženoj Djevici Mariji za hrvatsku slobodu i obranu neovisne hrvatske države, uz kenotaf s imenima poginulih u Domovinskome ratu. Osvrnuo se i na nedavni povratak iz Lurda, sa 66. međunarodnoga vojnog hodočašća, na kojemu su

Sveta misa u crkvi Svete Mati Slobode u Zagrebu, 27. svibnja 2026.

FOTO: MORH/J. Šeri

hrvatski hodočasnici dostojanstveno, pobožno i kulturno predstavljali Crkvu i hrvatsku domovinu.

U nastavku propovijedi vojni biskup Bogdan upozorio je da vojska i policija, oružje i obrana, bez moralnih i etičkih načela i bez savjesti, mogu postati velika opasnost. „Sila i moć, bez duha služenja dobru, postaju nasilje. Država bez istine postaje interes. Čovjek bez Boga brzo zaboravi tko je“, poručio je.

Tumačeći riječi psalma: „On dade mir granicama tvojim“ (Ps 147, 14), rekao je da ta molitva duboko odgovara današnjem slavlju. Hrvatskim braniteljima poručio je da je domovina obranjena njihovom snagom, ljubavlju i Božjim blagoslovom. Službu vojnika, redarstvenika i svih koji bdiju nad mirom i sigurnošću domovine opisao je kao službu životu: da bi obitelj mogla živjeti bez straha, narod graditi svoju budućnost, a granica biti prostor sigurnosti, a ne prijetnje.

Govoreći o Danu državnosti Republike Hrvatske, vojni biskup Bogdan rekao je da Dan Oružanih snaga i Dan državnosti stoje jedan uz drugi kao dva velika podsjetnika: jedan govori da je slobodu trebalo braniti, a drugi da slobodu treba odgovorno živjeti. U evanđeoskom dijelu propovijedi, osvrćući se na Kristovu logiku služenja, podsjetio je na Isusove riječi da onaj tko želi biti najveći treba biti poslužitelj, naglasivši da je domovina stvorena mukom i služenjem te da je zato treba čuvati.

Vojni biskup Bogdan progovorio je i o Europi koja zaboravlja svoje kršćanske korijene, o pitanju umjetne inteligencije kao duboko antropološkom, moralnom i duhovnom pitanju, te o potrebi da tehnologija služi čovjeku, a ne čovjek tehnologiji. Poseban dio propovijedi posvetio je hrvatskim braniteljima, poginulima, nestalima, ranjenima, njihovim obiteljima i svim nevinim žrtvama, istaknuvši da kršćansko pamćenje žrtava mora biti istinito, zahvalno i čisto, ali ne osvetničko.

Na kraju propovijedi vojni biskup Bogdan poručio je da se u Kristovoj rečenici: „Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i da život svoj dade kao otkupninu za mnoge“ nalazi mjera svake vlasti, svake

službe, svake vojske, svake države i svakoga kršćanskog života. „Domovina se može braniti oružjem kada je napadnuta. Ali domovina se trajno čuva vjerom, savješću, istinom i ljubavlju“, zaključio je vojni biskup Bogdan.

DAN POLICIJSKE KAPELANIJE „MAJKA BOŽJA KAMENITIH VRATA“

U prigodi Dana policijske kapelanije „Majka Božja Kamenitih Vrata“, zaštitnice kapelanije u Policijskoj upravi zagrebačkoj, u petak 29. svibnja 2026. godine slavljen je sv. misa u crkvi sv. Marka Evanđeliste na Trgu sv. Marka u Zagrebu. Misu je predvodio vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Jure Bogdan, u koncelebraciji s policijskim kapelanom u PU zagrebačkoj vlč. Ivanom Grinišinom i župnim vikarom Župe svetog Marka vlč. Tomislavom Hačkom.

U propovijedi je vojni ordinarij istaknuo kako se u proslavi svetkovine Majke Božje od Kamenitih Vrata na osobit način isprepliću vjera, povijest i svakidašnji život grada Zagreba: „Kroz duga stoljeća, svakodnevno kao i danas, kroz Kamenita vrata prolazili su i prolaze mnogi ljudi, domaći, gosti, slučajni prolaznici: trgovci, vojnici, policajci, studenti, svećenici, siromasi, majke s djecom, očevi, radnici, hodočasnici, bolesnici, ljudi s vjerom i nadom, isto tako i mnogi pritisnuti raznim teretima života, tjeskobni, slomljeni, beznadni... Mnogi se zaustavljaju na trenutak pred Gospinim likom, upale svijeću i šapću osobnu molitvu... I to je slika koju možemo vidjeti i doživjeti svaki dan na Kamenitim vratima. (...) Kamenita vrata su i danas znak da čovjek i usred užurbanoga grada i vreve ima potrebu za mjestom tišine, sabranosti, mjestom gdje pronalazi mir, ohrabrenje, iznosi svoje muke i duboke tajne vlastitoga srca, izriče zahvalne molitve, mjesto gdje pronalazi si-

gurnost, crpi snagu za koračati sigurnije kroz Scile i Haribde života...”

Naglasivši kako je Majka Božja stoljećima bdjela nad sigurnošću grada Zagreba i njegovih građana, biskup Bogdan usporedio je poslanje pripadnika Policijske uprave zagrebačke s ulogom Kamenitih vrata kroz povijest: „Kao što su Kamenita vrata s Gospinim likom stoljećima čuvala ulaz u grad, tako i danas postoje ljudi koji bdiju nad sigurnošću grada, njegovih obitelji, djece, trgova, ulica, života u gradu... Poštovani policajci, djelatnici i svi vi zaposlenici u Policijskoj upravi zagrebačkoj. Vaša služba nije spektakularna. Ona je redovito diskretna, nečujna, skrivena od očiju javnosti. Tek mali dio vašeg djelovanja vidljiv je u javnosti. Mnogi Vas primijete tek onda kad nešto pođe po zlu. A kako bi bilo važno da svi imamo svijest, da mi u noći mirno spavamo jer netko drugi bdije nad našom sigurnošću i mirom. Vi ste posebice svjesni koliko je nevolja spriječeno jer ih je netko unaprijed preduhitrio, uočio i spriječio da se zlo ne dogodi. Koliko puta i na koji sve način je potrebno imati hrabrosti stati između reda i velikog nereda, kaosa, između sigurnosti i opasnosti.“

Protumačivši evanđelje od dana koje donosi prizor svadbe u Kani Galilejskoj (Iv 2, 1-12) biskup je rekao: „Zanimljivo je da problem koji se dogodio na slavlju svadbe, prije svih primjećuje Marija, Isusova majka. Ona vidi ono što drugi još ne primjećuju i to odmah

diskretno govori Isusu, svome sinu: 'Vina nemaju' (Iv 2, 3). To je duboko marijanska osobina. Marija vidi potrebu čovjeka. Ne čeka da se dogodi neugodnost, neprilika, nelagoda... Ne čeka da intervenira netko drugi, kad će možda biti prekasno. Ona primjećuje, predlaže rješenje, zagovara ugrožene, potrebne. Upućuje ih na Krista, uvijek njemu vodi.“

Biskup Bogdan istaknuo je kako su u našem vremenu mnogi ljudi danas pogubljeni, zbunjeni, beznadni i očajni, potrebni izlaska iz svoje duboke osamljenosti. Marija naprotiv kroz sva vremena uvijek radi isto: ona gleda, sluša, primjećuje i uvijek upućuje na svoga Sina Isusa u kojemu se nalazi ključ izlaska iz krizne situacije.

„Kada razmišljamo o Majci Božjoj od Kamenitih vrata, ne možemo zaboraviti događaj iz 1731. godine. Veliki požar zahvatio je Gradec. Gorjele su kuće, gorjele zidine, gorjela vrata grada. A kada se požar ugasio, među pepelom je pronađena neoštećena slika Majke Božje s Djetetom Isusom. Sve je bilo spaljeno. Ostala je slika. Koliko je samo snažna ta poruka i danas. Jer i naš svijet poznaje požare. Ne samo one stvarne. Postoje požari mržnje, podjela, nasilja, ravnodušnosti, sebičnosti i straha koji stvaraju pustoš u našoj međusobnoj komunikaciji, ljudskim odnosima... Požari koji zahvaćaju obiteljske odnose i razaraju povjerenje, stvaraju pepeo, bezosjećajno ništavilo, nepovjerenje. Požari koji razaraju povjerenje među ljudima, koji bukne u ljudskim srcima. I čovjek se tada pita: što će ostati? Što li će od nas biti? Današnja svetkovina daje odgovor: ako ostane vjera, ostaje nada. Ako čovjek ne izgubi Boga, nije sve izgubljeno.“

Na kraju propovijedi vojni ordinarij istaknuo je kako grad ne čine samo zgrade, promet-

nice i institucije, već ljudi, obitelji, poštenje i međusobno poštovanje. U tom smislu msgr. Bogdan podsjetio je pripadnike policije kako njihova služba ne traži samo profesionalnost, disciplinu i odgovornost nego prije svega i čovječnost: „Ljudi neće pamtit i samo vaše intervencije. Pamtit će pogled, riječ, poštovanje, mirnoću, pravednost i sposobnost da i u teškim situacijama ostanete ljudi. To je možda danas jedno od najvećih svjedočanstava koje možete dati. A Marija ostaje majka upravo takvih ljudi: ljudi koji nose teret služenja, koji ponekad šute o svojim brigama i koji često prvi dolaze tamo odakle drugi bježe. Zato danas molimo Majku Božju od Kamenitih vrata da čuva ovaj grad. Da čuva njegove obitelji, djecu i mlade. Da čuva sve one koji služe općem dobru. Da čuva svakoga čovjeka koji u tišini nosi svoje križeve i svoje borbe. I neka nas sve prati ona jednostavna, ali velika Marijina rečenica: 'Što god vam rekne, učinite!' (Iv 2, 5). Jer kada čovjek sluša Krista, tada ni vrata grada, ni vrata doma, ni vrata ljudskoga srca neće ostati zatvorena nadi.“ Na kraju sv. mise vlč. Ivan Grinišin uputio je čestitku policijskim službenicima povodom Dana kapelanije te zahvalio vojnom ordinariju na dolasku i svim okupljenim policijskim službenicima na čelu s načelnikom Policijske uprave zagrebačke Markom Rašićem.

Nakon misnog slavlja sudionici su u procesiji krenuli prema zavjetnoj kapeli na Kamenitim vratima, gdje su pred slikom Majke Božje izmolili molitvu i zapalili svijeću.

Po završetku liturgijskog slavlja, u sjedištu Policijske uprave zagrebačke, ispred Spomen-ploče poginulim i nestalim hrvatskim braniteljima, načelnik PU zagrebačke Marko Rašić zapalio je svijeću, dok je biskup Jure Bogdan predvodio prigodnu molitvu.

Sv. misa u crkvi sv. Marka Evanđeliste na Trgu sv. Marka u Zagrebu, 29. svibnja 2026.

FOTO: MUP RH

Molitva i paljenje svijeće u kapeli na Kamenitim vratima u Zagrebu, 29. svibnja 2026.

FOTO: MUP RH

DAN POLICIJSKE KAPELANIJE „SV. EUZEBIJE I POLION“

Sv. misa u župnoj crkvi Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji, 29. svibnja 2026.

FOTO: MUP RH

Policijska kapelanija „Sv. Euzebiije i Polion“ Policijske uprave vukovarsko-srijemske proslavila je 29. svibnja 2026. godine svoje nebeske zaštitnike svečanim euharistijskim slavljem u župnoj crkvi Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji.

Misno slavlje predvodio je biskupski vikar za pastoral MUP-a i policijski kapelan vlč. Frano Musić, u zajedništvu s vojnim i policijskim kapelanima fra Matom Vincetićem, don Vladislavom Mandićem, don Željkom Volarićem, fra Ivicom Pavlovićem, don Ivanom Begovićem te domaćim župnikom Robertom Jugovićem.

Na svetom misnom slavlju, uz policijske službenike i djelatnike, sudjelovali su i zamjenik načelnika Policijske uprave vukovarsko-srijemske Ivan Groznica, predstavnici Hrvatske

vojske, civilne vlasti Vukovarsko-srijemske županije i Grada Županje te župljani Župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja.

Osvrćući se na liturgijska čitanja, propovjednik je izdvojio tri ključna pojma: *ljubav, plodan život i vjera*. Govoreći o *ljubavi*, podsjetio je na riječi svetoga Petra o žarkoj ljubavi jednih prema drugima koja „pokriva mnoštvo grijeha“. Takva ljubav, istaknuo je, nije tek osjećaj, nego konkretno sebedarje i zauzimanje za drugoga. U tom je kontekstu vlč. Musić istaknuo kako i policijski poziv, u svojoj biti, može biti snažan izraz kršćanske ljubavi – kroz služenje, poštovanje, odgovornost i zauzimanje za opće dobro. To je poziv koji ponekad zahtijeva velika odricanja, a u određenim okolnostima i spremnost na žrtvu. Upravo se u takvom nesebičnom služenju drugome prepoznaje vrijednost života

darovanog za dobro zajednice. Govoreći o *plodnom životu i vjeri*, vlč. Musić naglasio je da je vjera temelj svakoga djelatnog kršćanskog života. Kršćanin je pozvan čvrsto vjerovati u Božju snagu i njegova obećanja, čak i onda kada se pred čovjekom nalaze životne poteškoće i okolnosti koje se čine gotovo nemogućima. Vjera, međutim, ne ostaje samo na riječima, nego čovjeka potiče na ustrajnost, djelovanje i plodnost života.

U nastavku je propovjednik govorio o važnosti ustrajne molitve. Istaknuo je da moliti znači s povjerenjem pristupati Bogu, vjerujući da on čuje čovjekove prošnje i da će odgovoriti u skladu sa svojom mudrošću i ljubavlju. Pritom je podsjetio na Isusov poziv na oproštenje: molitva je neraskidivo pove-

zana sa spremnošću da oprostimo drugima i oslobodimo srce od svega što nas udaljava od Boga i bližnjega. „Svaka molitva koja želi biti uslišana mora biti prinesena s ljubavlju i vjerom“, poručio je vlč. Musić, zaključivši da upravo takva vjera čovjeku daje snagu za ustrajnost u dobru i vjerno služenje pozivu koji mu je povjeren.

Prije završnoga blagoslova okupljenima se kratko i prigodno obratio policijski kapelan Policijske kapelanije „Sv. Euzebije i Polion“ don Ivan Begović. Uputio je riječi zahvale svim sudionicima svetoga misnog slavlja koji su svojom nazočnošću uveličali proslavu nebeskih zaštitnika policijske kapelanije. Liturgijsko pjevanje predvodio je zbor Župe Preslavnog Imena Marijina iz Retkovaca.

HODOČAŠĆE IZ PETRINJSKE VOJARNE U HRVATSKI ČUNTIĆ

U četvrtak, 11. lipnja 2026. godine, održano je sedmo pješačko hodočašće pripadnika Hrvatske vojske iz vojarne „Pk Predrag Matanović“ u Petrinji, sv. Antunu Padovanskom, zaštitniku „Tigrova“, u Hrvatski Čuntić. Sudjelovalo je devedesetak pripadnika 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“, 2. mehanizirane bojne „Gromovi“ i timova civilno-vojne suradnje (CIMIC). Hodočašće je organizirala vojna kapelanija „Sv. Ilija Prorok“ i kapelan don Branko Čagelj. Hodočasnici su na putu prema Hrvatskom Čuntiću posjetili župu sv. Bartola u Hrastovici gdje ih je dočekaio župnik vlč. Mate Bašić. U Hrvatskom Čuntiću, hodočasnici su najprije zapalili svijeće i održali molitvu odrješenja za pokojne branitelje kod spomenika hrvatskim žrtvama. Tamo su im se obratili i domaći branitelji Ivan Radošević i Željko Jandrić. Potom su se uputili do župne crkve sv. Antuna Padovanskog su slavili sv. misu. Svetu misu je predvodio vlč. Bašić koji je u propovijedi govorio o simbolici jata i stada, istaknuvši kako se ovce, kada su sigurne i spokojne, slobodno kreću i pasu, kao što

i ribe plivaju u jatu, no u trenutku opasnosti dolazi do njihova okupljanja i međusobnog čuvanja. „Dođe li vuk stado se stisne, sabire, čuva jedno drugog za opstanak kao i jato riba kada s ove ili one strane dođe tuna, dupin ili drugi grabežljivac. Stoga, ako kao narod želimo opstati, moramo biti stisnuti zajedno, jedni uz druge, jedni druge štiti i čuvati.“

Na misi se obratio i župnik fra Vedran Kos koji je rekao da se raduje dolasku pripadnika Hrvatske vojske kao hodočasnika u njegovu župu, što je postalo tradicionalno.

Prije završnog misnog blagoslova obratio se i vojni kapelan don Čagelj koji je zahvalio vojsci na odazivu i žrtvi, kolegama svećenicima, kao i župljanima koji su pomogli u organizaciji. Pripadnici Hrvatske vojske i župljani zaputili su se u obližnji Čuntić Prnjavorski. Prije povratka u vojarnu zapalili su svijeće i pomolili se za stradalo domaće stanovništvo u Domovinskom ratu, kao i u prijašnjim ratovima, te potvrdili da se ovo hodočašće treba nastaviti.

DAN POLICIJSKE KAPELANIJE „SV. VID“ I

15. OBLJETNICA OD OSNUTKA POLICIJSKE KAPELANIJE

Svečanom sv. misom u dominikanskoj crkvi sv. Jeronima u Rijeci, u ponedjeljak 15. lipnja, policijska kapelanija „Sveti Vid“ proslavila je blagdan svoga nebeskog zaštitnika i 15. obljetnicu od osnutka kapelanije.

Misno slavlje je predslavio fr. Domagoj Augustin Polanščak OP u zajedništvu s kapelanom domaćinom fr. Dominikom Kristijanom Gerbicem OP, policijskim vikarom u Sloveniji p. Jonom Janezom Veneom OCist, drugim vojnim i policijskim kapelanim i svećenicima.

U propovijedi je fr. Polanščak povezao poruku misnih čitanja o hrabrosti, nadi i vjernosti sa životom sv. Vida, ali i s poslanjem svakog policijskog službenika, istaknuvši: „Mi ne živimo u vremenu otvorenih progona kakve je poznao sv. Vid, ali živimo u vremenu kad se često iskušavaju naša savjest i vjernost istini. Nije li policijski poziv također neka vrsta svjedočenja? Svjedočenja da zakon vrijedi jednako za sve, da red i mir ne dokidaju slobodu nego je omogućuju, da je zaštita slabih, ugroženih i nezaštićenih vrijednost za koju bi se svatko trebao zauzimati.“

Propovjednik je potaknuo policijske službenike da se ne pouzdaju samo u sebe i svoje snage, nego ponajprije u Krista. Kroz pro-

matranje života sv. Vida poručio je: „Vidimo mladića koji ljudski gledano nije imao veliku moć. Nije imao vojsku. Nije imao politički utjecaj. Nije imao bogatstvo. Ali zato je imao snažnu vjeru. A vjera povezana s Božjom milošću može učiniti velike stvari. Stvari koje mijenjaju nas, ali i svijet u kojemu živimo.“

„Uz profesionalnost i stručne sposobnosti tražite i duhovnu snagu. Jer čovjek ne može dugoročno nositi velike odgovornosti ako ne crpi iz izvora koji je veći od njega samoga. Neka vam sv. Vid bude primjer hrabrosti. Neka vam bude primjer vjernosti. Neka vam bude primjer postojanosti. A nama svima neka bude zagovornikom pred Gospodinom“, naglasio je fr. Polanščak.

Na sv. misi su, uz djelatnike i službenike PU primorsko-goranske, sudjelovali rukovoditelji PU primorsko-goranske, predstavnici policije iz Slovenije, predstavnici Primorsko-goranske županije, Sigurnosno obavještajne agencije, Civilne zaštite, Sindikata policije, braniteljskih udruga proizašlih iz Domovinskog rata i drugi.

Liturgijsko pjevanje predvodila je glazbena obitelj Veljak i ženski vokalni zbor pod ravnanjem voditeljice Doris Kovačić.

RAŠČLAMBA 32. HODOČAŠĆA HRVATSKE VOJSKE, POLICIJE I BRANITELJA U LOURDES

U utorak 16. lipnja 2026. u sjedištu Vojnoga ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru održana je raščlamba 32. hodočašća Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes.

Na raščlambi su sudjelovali vojni ordinarij Jure Bogdan, zapovjednik 32. hodočašća brigadni general Željko Marinov, zapovjednik za MUP Marko Brtan, generalni vikar Ilija Jakovljević, biskupski vikar za pastoral MUP-a Frano Musić, predstavnici uprava, službi i ustrojbenih cjelina iz Ministarstva obrane, Oružanih snaga, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva hrvatskih branitelja, pravosudne policije, članovi Povjerenstva za pripremu i provedbu hodočašća, i drugi sudionici u provedbi hodočašća u Lourdes koje

je održano od 19. do 26. svibnja 2026. godine. Započevši susret molitvom, mons. Bogdan pozdravio je sve nazočne i zahvalio svima koji su svojim radom, predanošću i profesionalnošću pridonijeli uspješnoj organizaciji hodočašća.

U svom obraćanju istaknuo je važnost duhovne dimenzije hodočašća te naglasio kako je višemjesečni trud uložen u pripremu i provedbu rezultirao plodonosnim i dostojanstveno organiziranim hodočašćem. Sastanak je vodio generalni vikar Ilija Jakovljević. U nastavku su nazočni sudionici u pripremi i provedbi hodočašća iznijeli svoja zapažanja, iskustva i prijedloge za organizaciju hodočašća iduće godine.

DAN VOJNE KAPELANIJE „SV. IVAN KRSTITELJ“

Na svetkovinu rođenja sv. Ivana Krstitelja, zaštitnika vojne kapelanije u Požegi, u srijedu, 24. lipnja, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Jure Bogdan, predvodio je svečano misno slavlje u vojarni 123. brigade Hrvatske vojske u Požegi.

U koncelecijaciji s biskupom bili su vojni kapelan domaćin Željko Volarić, vojni kapelan i dekan Vladislav Mandura, vojni kapelan Kristijan Krajnović i policijski kapelan Ivica Pavlović. Na misnom slavlju sudjelovali su zapovjednici postrojbi smještenih u vojarni 123. brigade Hrvatske vojske, pripadnici postrojbi, djelatnici vojarne, ročnici te drugi uzvanici.

Čestitajući blagdan vjernicima i svima koji nose ime Ivan, biskup Bogdan podsjetio je na latinsku izreku „*Exempla trahunt* – Primjeri

privlače“, naglasivši kako je svetkovina prigoda upoznati život sv. Ivana Krstitelja i iz njega crpiti poticaj za vlastiti život.

Govoreći o Ivanu Krstitelju kao jednom od najsnažnijih biblijskih likova, istaknuo je njegovu ulogu proroka i preteče Isusa Krista. Posebno je naglasio njegovu odlučnost, skromnost i nepokolebljivost u naviještanju Božje istine. „Ivan je privlačio svojim radikalnim stilom života i djelovanja, svojom pokorom, opredijeljenošću, karakterom, nepotkupljivošću, daleko od svake korumpiranosti koju je žestoko osuđivao“, rekao je msgr. Bogdan.

Vojni biskup podsjetio je da Ivanovo djelovanje nije bilo usmjereno na njega samoga, nego uvijek prema Kristu. „Svo Ivanovo djelovanje usmjereno je prema Isusu koji je u središtu“, istaknuo je biskup, dodajući da je

upravo to obilježje svih svetaca – da u središte svojeg života i poslanja stavljaju Krista. Govoreći o Ivanovoj hrabrosti, vojni ordinarij istaknuo je kako je prorok ostao vjeran istini i kada ga je to dovelo do progona i smrti. „Božji ljudi, poput Ivana ne posustaju. Oni idu dalje. Oni su svjedoci Istine.“, poručio je. Na kraju propovijedi vojni biskup zaključio

je da je poruka sv. Ivana Krstitelja jednako aktualna i danas: poziv na obraćenje, vjernost Bogu i spremnost svjedočiti istinu u vlastitom vremenu.

Liturgijsko pjevanje predvodio je natporučnik Pavo Zovko. Nakon misnog slavlja uslijedilo je prigodno druženje i domjenak.

ZAHVALNA SV. MISA I SVEČANA PROMOCIJA POLAZNIKA VOJNIH ŠKOLA

Euharistijsko slavlje u kapelici sv. Mihaela arkandela na HVU u Zagrebu, 25. lipnja 2026.

FOTO: MORH/ S. Španić

Dan uoči svečane promocije ovogodišnjih naraštaja polaznika vojnih škola, u četvrtak 25. lipnja, polaznici zajedno s profesorima i zapovjednicima ustrojbenih cjelina na Hrvatskom vojnom učilištu (HVU) sudjelovali su na euharistijskom slavlju u kapelici sv. Miha-

ela arkandela na HVU. Sv. misu predvodio je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Jure Bogdan.

Uz polaznike i profesore vojnih škola, na misnom slavlju sudjelovali su zapovjednik

HVU general bojnik Slaven Zdilar i zamjenik zapovjednika brigadir Damir Stručić.

Na početku propovijedi vojni biskup Bogdan istaknuo je kako zahvalnost na kraju obrazovne godine nije samo čin pristojnosti, nego priznanje da uspjeh ne dugujemo samo vlastitim sposobnostima i radu, nego i Božjem blagoslovu, pomoći bližnjih i zajedništvu u kojem živimo i djelujemo.

Tumačeći evanđelje o kući sagrađenoj na stijeni (Mt 7, 21-29), biskup je naglasio kako Isusova poruka govori o temeljima – o onome na čemu počivaju život, uspjeh i odgovornost. Istaknuo je kako je ta poruka posebno važna za Hrvatsko vojno učilište jer ono ne prenosi samo znanje i vojne vještine, nego oblikuje ljude koji će jednoga dana nositi odgovornost za sigurnost društva, domovine i života drugih ljudi.

„Svako učilište, prenosi znanje. No vojno učilište ima još jednu zadaću: oblikovati – izgraditi ljude koji će jednoga dana nositi odgovornost za sigurnost društva, doma, domovine, odgovornost za živote drugih ljudi. Ovdje se ne školuju samo stručnjaci. Ovdje se oblikuju vođe. A vođa nije onaj koji ima vlast nad drugima, nego onaj koji je sposoban preuzeti odgovornost za druge. Upravo zato smisao Hrvatskog vojnog učilišta nije samo u stjecanju vojnih znanja, strateških vještina ili akademskih kvalifikacija. Njegov smisao nalazi se u izgradnji karaktera. U odgoju za odgovornost. U oblikovanju ljudi koji će znati donositi teške odluke, koji će ostati prisebni u krizama, koji će služiti općem dobru čak i onda kada to zahtijeva i veliku osobnu žrtvu. U tom smislu ovo učilište nije važno samo za Hrvatsku vojsku. Ono je važno za cijelo hrvatsko društvo, za hrvatski narod. Jer svako društvo treba ljude koji znaju razlikovati moć od služenja, autoritet od samovolje, hrabrost od agresivnosti i domoljublje od ideološke isključivosti“, rekao je vojni ordinarij.

Vojni ordinarij istaknuo je kako u svijetu obilježenom nesigurnostima i sukobima poslanje vojnika dobiva posebno značenje. Vojska nije pozvana stvarati ratove, nego čuvati mir, štititi život, slobodu i dostojanstvo ljudi. Vojni poziv, naglasio je, nije samo profesija nego služenje općem dobru, a kršćanska poruka pritom podsjeća na odgovornost obrane nevinih i izgradnje pravednoga mira.

Govoreći o izazovima današnjeg vremena, biskup je pozvao polaznike da svoj život grade na čvrstim temeljima vjere, savjesti i karaktera. Istaknuo je kako budući časnici neće biti pozvani samo primjenjivati znanje, nego donositi odgovorne odluke, voditi druge i služiti domovini. „Najveća snaga jednoga časnika ne nalazi se samo u njegovu znanju, nego u njegovu karakteru“, poručio je, završivši Božji blagoslov na sve koji djeluju na Hrvatskom vojnom učilištu i na budućnost Domovine.

U petak, 26. lipnja, u vojarni „Petar Zrinski“ u Zagrebu održana je svečana promocija ovogodišnjih naraštaja polaznika vojnih škola. Na svečanosti su promovirana ukupno 103 polaznika, među kojima 85 iz Oružanih snaga Republike Hrvatske, dva iz Ministarstva obrane, jedan iz Ministarstva unutarnjih poslova, jedan iz Državnog ureda za reviziju te dva polaznika iz Hrvatskoga sabora. Program je uspješno završilo i 12 stranih polaznika iz partnerskih država – pet iz Bosne i Hercegovine, dva iz Crne Gore, tri iz Republike Sjeverne Makedonije te dva iz Republike Slovenije. Polaznicima su se prigodno obratili izaslanik Predsjednika Republike Hrvatske i savjetnik za obranu Ivica Olujić, izaslanik potpredsjednika Vlade i ministra obrane državni tajnik Branko Hrg, izaslanik načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga RH i načelnik Operativne uprave brigadni general Ivan Raos te zapovjednik Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ general bojnik Slaven Zdilar.

DAN VOJNE KAPELANIJE „SV. PETAR I PAVAO“

U Vojnoj kapelaniji Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva u Zagrebu u ponedjeljak, 29. lipnja 2026., proslavljena je svetkovina svetih apostola Petra i Pavla, nebeskih zaštitnika kapelanije.

Svečano misno slavlje predvodio je vojni biskup Bogdan. U slavlju su sudjelovali zapovjednici, časnici, dočasnici, vojnici, hrvatski branitelji, djelatnici Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva te vjernici okupljeni oko vojne kapelanije.

U homiliji je biskup Bogdan istaknuo da Crkva na svetkovinu svetih Petra i Pavla slavi dvojicu velikih apostola čiji su životni putovi bili različiti, ali ih je povezivala ista osoba – Isus Krist. Svetoga Petra predstavio je kao apostolskoga prvaka koji je Krista upoznao osobno i životno, a svetoga Pavla kao gorljivoga navjestitelja evanđelja koji je Krista susreo otajstveno, na putu u Damask.

„Obojica su Kristu posvetila cijeli svoj život. Obojica su svjedočila vjeru u njega primjerom života, ustrajnim propovijedanjem, u progonstvima, tamnicama, pred sudovima, sve do mučeničke smrti u Rimu“, rekao je biskup Bogdan, naglasivši da su Petar i Pavao postali stupovi Kristove Crkve.

Govoreći o zaštitnicima Vojne kapelanije HRZ-a, vojni biskup Bogdan istaknuo je kako sveti Petar i Pavao svojim životom i danas progovaraju pripadnicima Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva. Njihove kreposti – hrabrost, odlučnost, povjerenje, odgovornost i spremnost na služenje – trajni su poticaj kršćanskom životu i odgovornom služenju domovini.

Tumačeći evanđeoski odlomak u kojem Isus pita učenike: „A vi, što vi kažete, tko sam ja?“, biskup Bogdan naglasio je kako je to pitanje osobno i neizbježno za svakoga vjer-

nika. Petrovu ispovijest vjere: „Ti si Krist – Pomazanik, Sin Boga živoga“, nazvao je ne naučenom definicijom, nego dubokom ispoviješću vjere.

Pritom je podsjetio da Bog ne bira savršene ljude, nego one koji mu dopuštaju da ih podigne. „Petar će pasti, pogriješiti i zatajiti Isusa, ali će se i vratiti. Bog ne bira savršene ljude, jer takvih nema. Bog bira i poziva one koji mu dopuštaju da ih podigne“, poručio je biskup Bogdan.

U nastavku homilije vojni biskup Bogdan osvrnuo se na povijesne početke Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva, istaknuvši da je ono nastalo u najtežim danima osamostaljenja Republike Hrvatske i u okolnostima obrambenoga Domovinskog rata. Podsjetio je na pilote, tehničare, zapovjednike i sve one koji su ugradili svoj rad, odvažnost i živote u hrvatsku slobodu.

„Hrvatsko ratno zrakoplovstvo dio je povijesti hrvatske slobode. Njegova zadaća nije rat. Njegova je zadaća čuvati mir, čuvati hrvatsko nebo, štititi građane i služiti općem dobru“, rekao je biskup Bogdan.

Posebno je naglasio važnost poniznosti u službi. Govoreći o pozivu pilota i pripadnika zrakoplovstva, istaknuo je kako kršćanin, i kada je uzdignut službom, položajem ili odgovornošću, nikada ne smije druge gledati svisoka. „Visina leta, položaja i uloge ne smije postati visina oholosti. Što je čovjek više uzdignut u službi, to mora biti ponizniji“, poručio je biskup Bogdan.

Govoreći o vojnom dušobrižništvu, biskup Bogdan istaknuo je da Vojni ordinarijat postoji kako bi Krist bio prisutan među hrvatskim vojnicima. Vojni kapelan, naglasio je, nije vojnik koji usput slavi misu, nego svećenik koji ljudima donosi Kristovu blizinu,

prati ih u odgovornostima, kušnjama, obiteljskim teretima, međunarodnim misijama i svakodnevnom služenju.

U završnom dijelu homilije vojni biskup Bogdan govorio je o liku kršćanskoga vojnika. Naglasio je da društvo od pripadnika vojske očekuje stručnost, zapovjednici stegu i profesionalnost, obitelji prisutnost i odgovornost, a građani sigurnost. No Bog, dodao je, očekuje svetost.

„To ne znači da vojnik mora biti bez pogreške. To znači da nastoji živjeti po savjesti: pošteno, časno i odgovorno; da govori istinu, poštuje dostojanstvo svakoga čovjeka, ne zlorabi moć, štiti slabije i zna da svaka za-

povijed ima svoje moralne granice“, rekao je biskup Bogdan.

Zaključujući homiliju, biskup Bogdan potaknuo je okupljene na vjernost Kristu i Crkvi. Podsjetio je da Crkva nije zajednica savršenih, nego zajednica obraćenika, te da ostati u Crkvi znači ostati uz Krista i onda kada nije lako.

Na kraju je zazvao zagovor svetih Petra i Pavla na sve pripadnike Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva, njihove zapovjednike, pilote, tehničare, djelatnike i obitelji, moleći da u svojoj službi budu ne samo izvrsni vojnici nego i čestiti ljudi, vjerni kršćani i odgovorni građani Republike Hrvatske.

BLAGDAN SV. TOME APOSTOLA U PULI

Svečanim misnim slavljem u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina te procesijom ulicama grada Pule, u petak, 3. srpnja, proslavljen je blagdan sv. Tome apostola, zaštitnika Pulske biskupije i grada Pule.

U sklopu proslave blagdana sv. Tome apostola održano je i Treće pokrajinsko hodočašće Hrvatske vojske, policije i hrvatskih branitelja u Pulu, na kojem su sudjelovali pripadnici svih grana Oružanih snaga Republike Hrvatske, policijski službenici Policijske uprave istarske i Policijske uprave primorsko-goranske, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata s područja Istarske županije, kao i pripadnici Hrvatske vatrogasne zajednice i Hrvatskog Crvenog križa.

Zapovjednici ovogodišnjeg hodočašća bili su, ispred Ministarstva unutarnjih poslova, načelnik Policijske uprave istarske Alen Klabot koji je na početku mise zapalio zavjetnu

svijeću hodočašća te, ispred Oružanih snaga Republike Hrvatske kapetan fregate Anđelko Škare.

Svečano misno slavlje u pulskoj katedrali u 18 sati predvodio je pomoćni biskup zagrebački Mijo Gorski, u zajedništvu s riječkim nadbiskupom i metropolitom Matom Uzinićem, porečkim i pulskim biskupom Ivanom Štironjom, vojnim ordinarijem u RH Jurom Bogdanom, gospićko-senjskim biskupom Markom Medom te porečkim i pulskim biskupom u miru Ivanom Milovanom. U koncelecijaciji uz više istarskih svećenika bili su vojni i policijski kapelani te generalni vikar Vojnog ordinarijata Ilija Jakovljević, generalni vikar Porečke i Pulske biskupije Rikardo Lekaj, generalni vikar Riječke nadbiskupije Mario Tomljanović i biskupski vikar za pastoral MORH-a i OS RH Slavko Rajič. Na sv. misi su sudjelovali i pulski bogoslovi, redovnici i redovnice.

Misno slavlje u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/ M. Lučić

Misno slavlje u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: B. Fornažar

Msgr. Mijo Gorski, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/ M. Lučić

Misno slavlje u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/ M. Lučić

Misno slavlje u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/ M. Lučić

Misno slavlje u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/M. Lučić

Misno slavlje u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: B. Fornažar

Na slavlju svoga patrone sudjelovali su brojni vjernici Pulske biskupije, stanovnici Istre i građani Pule, a među njima i zamjenik gradonačelnika Grada Pule Vito Paoletić, gradonačelnik Grada Poreča Loris Peršurić, predstavnici kulturnih, znanstvenih i gospodarstvenih ustanova, dužnosnici i djelatnici u županijskim, gradskim i općinskim službama. Liturgijsko pjevanje predvodili su policijska klapa „Sv. Mihovil“ zajedno s članovima župnih zborova grada Pule i okolice.

Pomoćni zagrebački biskup Mijo Gorski u propovijedi je, polazeći od evanđeoskog izvještaja o apostolu Tomi, istaknuo kako je vjera odgovor na ljudske sumnje te pozvao vjernike da ostanu povezani s Crkvom, zajednicom i domovinom.

Govoreći o apostolu Tomi, biskup Gorski naglasio je kako njegove sumnje nisu znak nevjere, nego iskrenog traganja za istinom. Upozorio je da i suvremeni čovjek često prihvaća samo ono što može vidjeti ili opipati, zbog čega teško razumije otajstvo Kristova uskrsnuća. Istaknuo je da je vjera dar koji nadilazi iskustvo osjetila te da se temelji na povjerenju u Boga.

Posebno je naglasio važnost zajedništva i prihvaćanja onih koji sumnjaju ili prolaze kroz životne krize. „Svaka zajednica, obiteljska, crkvena, narodna, zrela je onoliko koliko može nositi svoje nevjerne članove i omogućiti im ponovni povratak“, rekao je, dodajući kako su „kao Crkva, obitelj i narod, jaki samo onoliko koliko možemo nositi svoje slabe članove“.

Upozorio je i na opasnost društva koje čovjeka promatra samo kroz njegovu korisnost. „Problem je u tome što smo ljude sveli na funkciju, a zaboravili smo osobu. A čovjek je osoba, ima svoje ljudsko dostojanstvo i onda kada je nemoćan, i onda kada više ne može vršiti potrebne zadatke.“

Obraćajući se vojnicima, podsjetio je da se suborca ne napušta u nevolji te da spašavajući druge spašavamo i sebe. Istodobno je

upozorio na negativizam i obeshrabrivanje društva, pozvavši vjernike na ponos zbog vlastitih postignuća, katoličke vjere i hrvatske domovine.

Govoreći o Kristovim ranama, msgr. Gorski istaknuo je da kršćanski život nije moguć bez žrtve i ustrajnosti. „Nema jeftinog spasenja, nema jeftinog braka ili obitelji, nema jeftine vjere, nema ni jeftine slobode ni narodnog preporoda. Jedini put je put svakodnevnog, ponekad teške, ali jedino spasonosne vjere. Vjere koja ostavlja tragove, rane na tijelu zbog ljubavi, koja se razdaje za najbliže i po čemu nas mogu prepoznati i ljudi i Bog.“

Na kraju je posebno naglasio važnost nedjeljne euharistije, upozorivši da se vjera hrani zajedništvom s Kristom i Crkvom. Pozvao je vjernike da ostanu dio „lanca svjedoka“ koji vjeru prenosi od apostolskih vremena do danas te zaključio riječima da svaki kršćanin treba, poput apostola Tome, moći ispovjediti: „Gospodin moj i Bog moj.“

Nakon popričesne molitve, prije svečane procesije ulicama Pule, biskup Štironja zahvalio je svima koji su došli na ovo slavlje i koji su sudjelovali u organizaciji. Istaknuo je da je proslava prilika za zajedničku zahvalnost Bogu za njegova dobročinstva te svima čestitao blagdan sv. Tome, osobito onima koji nose njegovo ime.

„Sve vas od srca pozdravljam i svima još jedanput zahvaljujem te upućujem najsrdačnije čestitke u povodu svetkovine svetog Tome apostola, našeg nebeskog zaštitnika. Neka vas sve prati moćni zagovor svetog Tome, kojemu danas upućujemo svoje molitve, osobito za mir u svijetu, mir u našim obiteljima i mir u našim srcima. Hvala svima, dobro došli i želim vam sretan blagdan svetog Tome, našeg nebeskog zaštitnika“, rekao je msgr. Štironja.

Prigodnu riječ uputio je i vojni ordinarij u RH Jure Bogdan. Čestitao je okupljenima blagdan sv. Tome, zaštitnika Porečke i Pulske biskupije i grada Pule, prisjetivši se kako je

Misno slavlje u pulskoj Katedrali Uznesenja Marijina, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/ M. Lučić

upravo u Puli, tijekom služenja vojnog roka, saznao njegov poziv na svećeništvo. Posvjedočio je da je u pulskoj katedrali pronalazio snagu u sakramentu pomirenja i euharistiji te zahvalio Bogu što danas kao biskup može sudjelovati u proslavi svetkovine.

Osvrnuvši se na lik apostola Tome, biskup Bogdan istaknuo je da se u svakom čovjeku krije želja za traženjem odgovora na životna pitanja te da su pitanja i sumnje sastavni dio puta vjere. Podsjetio je kako je apostol Toma nakon susreta s uskrslim Kristom ispovjedio

vjeru riječima: „Gospodin moj i Bog moj“, poželjevši da ta vjera postane osobna vjera svakoga vjernika na njegovu životnom putu prema nebeskoj domovini.

Poslije sv. mise održana je svečana procesija ulicama starogradske jezgre Pule. U procesiji su pripadnici Hrvatske vojske i policije, vatrogasci i župljani nosili kip sv. Tome, dok je Orkestar Oružanih snaga zajedno s Puhačkim orkestrom Grada Pule svirao prigodne pjesme. Po povratku u katedralu, svečano je blagoslovljen puk s relikvijom sv. Tome.

Procesija ulicama grada, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: B. Fornažar

Procesija ulicama grada, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/M. Lučić

Procesija ulicama grada, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/ M. Lučić

Procesija ulicama grada, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/ M. Lučić

Procesija ulicama grada, Pula, 3. srpnja 2026.

FOTO: MUP RH/M. Lučić

SVEĆENIK DON MARKO TROGRLIĆ, REDOVITI ČLAN HAZU

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je na izbornoj skupštini u četvrtak, 21. svibnja, izabrala 12 novih redovitih članova, 7 dopisnih članova i 13 članova suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. U razredu za društvene znanosti, za redovitog člana izabran je povjesničar i svećenik Vojnog ordinarijata don Marko Trogrlić.

Izborom don Marka Trogrlića Akademija je ponovno dobila katoličkog svećenika među svojim redovitim članovima. Posljednji je bio povjesničar i dominikanac Franjo Šanjek, izabran 1997., koji je preminuo 2019. godine. U ranijim razdobljima brojni su svećenici bili redoviti članovi Akademije, među njima i dvojica njezinih predsjednika - Franjo Rački i Josip Torbar.

Marko Trogrlić, podrijetlom iz mjesta Studenci (Imotski), rođen je 19. svibnja 1972. godine u Zadvarju. Odrastao je u Splitu. Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje stekao je u Splitu. Redoviti je profesor u trajnom izboru za područje hrvatske i svjetske moderne i suvremene povijesti na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Studij povijesti završio je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Beču, gdje je na Institutu za povijest istočne Europe 2001. godine položio doktorski ispit (*Rigorosum*) i obranio doktorski rad pod naslovom *Ivan Skakoc (1752.-1837.). Leben und Werk*. Godine 2002. izabran je u znanstveno-nastavno zvanje docenta za područje humanističkih znanosti, polje povijesti, granu nacionalne povijesti na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zadru. Od 1. listopada 2006. zaposlen je na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. U znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora izabran je 2008., u zvanje redovitog profesora 2014., a 2019. godine u trajno zvanje redovitog profesora hrvatske i svjetske moderne i suvremene povijesti. Studij filozofije završio je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove

u Zagrebu (1997.), a studij teologije na Papinskom sveučilištu Svetoga Križa u Rimu (2002.). Dužnost pročelnika Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu obnašao je tijekom akademskih godina 2008./2009. te 2013./2014. i 2014./2015. Od 1. listopada 2009. do 30. rujna 2013. u dva je mandata obnašao dužnost dekana Filozofskog fakulteta u Splitu te je bio član Senata Sveučilišta u Splitu. Bio je i predsjednik Dekanske konferencije filozofskih fakulteta u Republici Hrvatskoj. Od 2019. do 2023. bio je član Povjerenstva Sveučilišta u Splitu za izbor zaslužnih profesora. Od srpnja 2021. pročelnik je Centra za hrvatske, mletačke i osmanske studije Sveučilišta u Splitu. Od 1. listopada 2025. član je Senata Sveučilišta u Splitu kao predstavnik redovitih profesora za područje humanističkih znanosti. Na Europskom sveučilištu u Rimu (*Università Europea di Roma*)

bio je član profesorskog kolegija poslijediplomskog doktorskog studija *Mutamento, culture, identità e percezioni in area euromediterranea tra Tardo Antico e Età Contemporanea* (2013./2014. – 2015./2016.). U zimskom semestru akademske godine 2015./2016. na istom je Sveučilištu kao gostujući profesor predavao je na kolegiju *Storia Contemporanea*. Na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu kontinuirano izvodi nastavu iz hrvatske moderne i suvremene povijesti na prijediplomskom, diplomskom i poslijediplomskom studiju povijesti. Predavao je i na Poslijediplomskom doktorskome studiju povijesti Sveučilišta u Zadru, Poslijediplomskom doktorskome studiju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu te Poslijediplomskom doktorskome studiju Europskog sveučilišta u Rimu (*Università Europea di Roma*). Bio je voditelj projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa *Dalmacija i bečke središnje institucije u 19. stoljeću*. Zajedno s dr. Konradom Clewingom (*Leibnitz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung Regensburg*) bio je 2015./2016. voditelj projekta *Zentralstaat und Provinzverwaltung im habsburgischen Dalmatien des Vormärz*, financiranog sredstvima Ministarstva znanosti Bavarske. Sudjelovao je kao suradnik na više projekata Hrvatske zaklade za znanost. Bio je stipendist njemačke zaklade KAAD (Bonn) od 1. listopada 2016. do 1. srpnja 2017. godine za rad na projektu *Kirche und Staat im habsburgischen Dalmatien (1815.–1855.)*. Sudjelovao je na brojnim međunarodnim znanstvenim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu te je bio član organizacijskih odbora Kongresa hrvatskih povjesničara i više znanstvenih skupova održanih u Hrvatskoj. Od prosinca 2021. do prosinca 2025. bio je predsjednik Književnog kruga Split, a od 2026. obnaša dužnost njegova dopredsjednika. Član je Matice hrvatske. Također je član Odbora za dodjelu nagrada na području historiografije Hrvatskoga nacionalnog odbora za povijesne znanosti te Društva za hrvatsku povjesnicu, krovne udruge hrvatskih povjesničara i povjesničarki. Član je više hrvatskih i međunarodnih stručnih udruga: Društva za hrvatsku

povjesnicu, Hrvatskoga nacionalnog odbora za povijesne znanosti (HNOPZ), *Gesellschaft für Erforschung des 18. Jahrhunderts* (Graz), *Römisches Institut der Görres-Gesellschaft* (Rim) te *Gesellschaft für Konziliengeschichtsforschung* (Augsburg). Bio je i član *Kommission für südoeuropäische Geschichte* (Zaklada Pro Oriente, Beč). Za svoj znanstveni rad primio je sljedeća priznanja: Nagradu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za 2019. godinu u području društvenih znanosti; Plaketu Sveučilišta u Splitu za znanstveni rad za 2019. godinu; Skupnu nagradu Grada Splita (zajedno s dr. sc. Stjepanom Matkovićem) za dvosveščano djelo *Političke bilješke Ante Trumbića 1930.–1938.* (Split – Zagreb, 2019.). Za dopisnog člana Austrijske akademije znanosti u Beču, u filozofskopovijesnom razredu (*philosophisch-historische Klasse*), izabran je 22. travnja 2022. godine.¹

Akademik don Marko Trogrlić zaređen je za svećenika Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj 5. siječnja 2019. Uz službu profesora na Splitskom sveučilištu vrši i službu policijskog kapelana u kapelaniji „Sv. Mihovil arkandeo“ u Policijskoj upravi splitsko-dalmatinskoj.

U četvrtak, 18. lipnja u knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održana je svečanost na kojoj je predsjednik HAZU akademik Velimir Neidhardt proglasio nove članove Akademije. U svome obraćanju, akademik Neidhardt podsjetio je kako se ove godine navršilo 165 godina otkako je Hrvatski sabor, na prijedlog biskupa Josipa Jurja Strossmayera osnovao Akademiju kao najvišu znanstvenu i umjetničku instituciju u Hrvatskoj, a ujedno se navršilo i 160 godina otkako je austrijski car i hrvatski kralj Franjo Josip I. potvrdio Akademijina Pravila i njezine prve članove, koji su 26. srpnja 1866. konstituirali Akademiju. „Od tada Akademija okuplja

1 Životopis don Marka Trogrlića preuzet je sa službene mrežne stranice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: <https://www.info.hazu.hr/clanovi/trogrlic-marko/> (pristupljeno 13. srpnja 2026.)

najistaknutije znanstvenike i umjetnike stvarajući neprekinuti lanac izvrsnosti koji sveu-
dijl traje. U ovoj časnoj prigodi treba naglasiti
da je broj članova Hrvatske akademije ograničen. Izbor u Akademiju stoga je istinski
vrhunac profesionalnog i stvaralačkog puta. Uvijek postoji više izvrsnih pojedinaca nego
što ih je, prema Statutu i Zakonu o HAZU, moguće primiti, no bitno je da su izabrani

upravo oni koji su svojom osobnošću te opće-
poznatim i općepriznatim radom stvorili
djela trajne vrijednosti, djela nacionalnoga i
međunarodnoga značenja.”, poručio je akademik Neidhardt.

Na svečanosti proglašenja novih članova Akademije sudjelovao je i vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Jure Bogdan.

SADRŽAJ

„Bog je naše utočište i snaga, pomoćnik spreman u nevolji” (Ps 46, 2)	147
SVETA STOLICA	155
Govor pape Lava XIV. članovima međuparlamentarne skupine za demografiju Europskog parlamenta	155
Poruka pape Lava XIV. svećenicima povodom Dana svećeničkog posvećenja	157
Poruka pape Lava XIV. za 10. svjetski dan siromaha	159
Poruka pape Lava XIV. za 6. Svjetski dan djedova i baka i starijih osoba	162
HRVATSKI BISKUPI	164
Priopćenje s izvanrednog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije	164
„Ja sam Put, Istina i Život” (Iv 14, 6)	166
Sveti Florijan zaštitnik vatrogasaca	168
„Mir Vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem” (Iv 14, 27)	170
„Vjeruj u Gospodina Isusa i spasit ćeš se – ti i dom tvoj!” (Dj 16, 31)	173
„Ne boj se, nego govori i ne daj se ušutkati! Ta ja sam s tobom” (Dj 18, 9-10)	176
Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana na komemoraciji žrtvama bleiburške tragedije	178
Oče, proslavi Sina svoga!	181
„Ja sam svjetlost svijeta. Tko ide za mnom, neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost života” (Iv 8, 12)	183
„Ovo je učenik što ovo napisa i njegovo je svjedočanstvo istinito” (Iv 21, 24)	185
„Evo ti sina, evo Ti majke” (Iv 19, 26–27)	187
„Evo, mi sve ostavimo i pođosmo za tobom” (Mk 10, 28)	189
„Nije tako među vama”	191
„Što god vam rekne, učinite! (Iv 2, 5)”	194
Propovijed vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana povodom svečane promocije polaznika vojnih škola	196
„Ti si Petar – Stijena, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju.” (Mt 16, 18)	199
PROMIŠLJANJA	202
Časni sluga Božji Emil Kapaun: svećenik, vojni kapelan i heroj vjere	202
DEKRETI I IMENOVANJA	208
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	209
31. obljetnica vojno-redarstvene operacije „Bljesak” u Okučanima	209
Studijsko putovanje XXVIII. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić” u Rim	211
Blagdan sv. Florijana i Dan vatrogastva u Vojnom ordinarijatu	213
35. obljetnica osnutka Specijalne jedinice policije „Grof”	215
Dan vojne kapelanije „Sv. Leopold Bogdan Mandić”	217

Posmrtni ostaci hrvatskih žrtava iz Slovenije vraćeni u domovinu	219
35. obljetnica ustrojavanja 2. gardijske brigade „Gromovi”	221
Komemoracija za žrtve bleiburške tragedije i Hrvatskog križnog puta.....	224
32. nacionalno hodočašće Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes	226
Predstavljena prva enciklika pape Lava XIV. <i>Magnifica humanitas</i>	259
Dan Hrvatske vojske, Dan Hrvatske kopnene vojske i 35. obljetnica ustrojavanja Hrvatske vojske	261
Dan policijske kapelanije „Majka Božja Kamenitih Vrata“	263
Dan policijske kapelanije „Sv. Euzebije i Polion“	266
Hodočašće iz petrinjske vojarne u Hrvatski Čuntić.....	267
Dan policijske kapelanije „Sv. Vid“ i 15. obljetnica od osnutka policijske kapelanije	268
Raščlamba 32. hodočašća Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes	269
Dan vojne kapelanije „Sv. Ivan Krstitelj“	269
Zahvalna sv. misa i svečana promocija polaznika vojnih škola.....	270
Dan vojne kapelanije „Sv. Petar i Pavao“	272
Blagdan sv. Tome apostola u Puli	273
Svećenik don Marko Trogrlić, redoviti član HAZU	284
SADRŽAJ	287

32. HODOČAŠĆE HRVATSKE VOJSKE, POLICIJE I BRANITELJA • 66. MEĐUNARODNO VOJNO HODOČAŠĆE (PMI) • LOURDES 19. - 26. SVIBNJA 2026.

FOTO: Durand

